

CHARON

HOROROVÉ POVIEDKY

2

EVA DUŠIČKOVÁ
MÁRIA HANÚSKOVÁ
LUKÁŠ JURÍK

LENNY KA
GORAN LENČO
JÍŘÍ SIVOK

OBSAH ČÍSLA

- 3** JIŘÍ SIVOK – TROLLÍ ÚDĚL
13 **ČLÁNOK:** STRACH, NÁŠ CELOŽIVOTNÍ PŘÍTEL
16 LUKÁŠ JURÍK – FRUSBACH
34 EVA DUŠIČKOVÁ – BÚRKA
45 **ČLÁNOK:** PRÍBEH KNIHY KRIAKY
50 MÁRIA HANÚSKOVÁ – DOVOLENKA
62 LENNY KA – KONEČNÁ 910
70 **RECENZIA:** SHIRLEY JACKSON – DŮM NA KOPCI
74 GORAN LENČO – VLČIA DUŠA
91 **VLASTNOU KRVOU:** ROZHOVOR S AUTORMI

EDITORIÁL

Nalákali sme vás na palubu, vydesili sme vás i potrápili. Ale vám to nestačilo. Vôbec ste sa nepoučili a chcete viac. A tak sa Charon opäť stavia na plť a vydáva sa na ďalšiu plavbu na opačný breh Acherónu.

Čo vás čaká na druhej strane? Krajina temnoty a smrti. Večné zatratenie. Ríša mŕtvych. Ale nepredbiehajte. Skôr, než sa tam dostanete, má pre vás prievozník pripravené ešte mnohé ďalšie exkvizitné zážitky, plné utrpenia, strachu a bolesti, ktorých sa tak neviete nabažiť.

Tak sa usadte. Pohodlie vám nezaručíme, no nebudete ho potrebovať. Myslel vám totiž zabľúdi celkom inam. Charon sa chystá rozpovedať ďalších šesť príbehov. Čaká na vás troll, strašidelný dom v ešte strašidelnejšom meste, tajomný cudzinec, zážitky zo života po živote, vražedná obeť i vlkodlak.

To však nie je všetko. Tentoraz si pre vás náš prievozník pripravil okrem príbehov aj iné pôžitky. Dozviete sa, ako vydesiť svoje deti, ako v týchto končinách vydať vlastnú hororovú knihu, a taktiež zistíte viac o jednom veľďale klasického hororu.

Hoci oficiálne cenu za Charona nestanovujeme nijakú, dúfam, že ste si so sebou priniesli dve mince. Ale ak aj nie, nevadí. Je to predsa bohatá nádielka a celkom určite stojí za jednu malú, mizernú dušičku, ktorú si od vás prievozník vezme, ak mu nebudete mať čím zaplatiť. Čo povieť?

Radoslav Kozák

#2

CHARON

TVOJ PRIEVOZNÍK
DO SVETA TEMNOTY!

ŠÉFREDAKTOR:

RADOSLAV KOZÁK

GRAFICKÉ

SPRACOVANIE:

MICHAL BRÉZINA

FOTOGRAFIA OBÁLKY:

PETER CWOKY MURÍN

(FOTOGRAF)

KLAUDIA SPEVÁKOVÁ

(MODELKA)

ILUSTRÁCIE:

ZUZANA DROPOVÁ

POVIEDKY:

EVA DUŠIČKOVÁ

MÁRIA HANÚSKOVÁ

LUKÁŠ JURÍK

LENNY KA

GORAN LENČO

JIŘÍ SIVOK

ČLÁNKY:

JAN HLUBEK

GORAN LENČO

LUKÁŠ POLÁK

KOREKTÚRY:

KIRA BULAT

RADOSLAV KOZÁK

HONZA VOJTÍŠEK

ČÍSLO: 2. ROK: 2022

CASOPIS.CHARON

@GMAIL.COM

EKNIZKY.SK:

CASOPISCHARON

FACEBOOK:

ČASOPIS CHARON

YOUTUBE: CHARON

INSTAGRAM:

CASOPIS_CHARON

JIŘÍ SIVOK TROLLÍ ÚDĚL

Zdalo se mu o vlastním dětství. Za dne na něj nerad vzpomínal. Slyšel hlasy jako pověstné echo z minulosti. Chvilé, kdy si ho při hodině tělocviku vybírali do týmu vybíjené jako posledního. Co si to namlouvá – nešlo o žádný výběr – on prostě zbyl. Někdy se i týmy hádaly, protože s ním nechtěl hrát nikdo. To se stávalo hlavně u fotbalu.

Nechtěl ho nikdo.

Krutá pravda.

Matka na něj shlížela jen kritickým okem. Otec odešel tak brzy, že si ho dětská mysl sotva stačila nějak vybavit.

Ve snu se vrátil do momentu, kdy ho výrostci zaveklí do lesa kousek od školy Máj v Českých Budějovicích a v podzimním studeném dnu ho svlékli do spodního prádla.

„Koukejte na ty cecky!“

Stydl se a přál si hřejivé objetí. Dostal jen dotyk ledových prstů zvedajícího se větru. Děcka ho štípala do bradavek a tahala za pneumatiku.

Nakonec ho strhli do jehličí a za pomoci několika dobře míněných kopanců v něm zlomili poslední roztříštěné kousky odporu. Někdo mu strhl slipy, tak násilně,

až mu sedřel a skřípl varlata. Fňukal, musel znít jako dodělávající zvíře.

Kluk, jehož jméno Dan už vytěsnil, slipy ovázal na klacek a mával s nimi jako bílou vlajkou.

„Špek! Špek! Špek!“ řvali a smáli se jako by zešileli – a museli zešilet. Ve snu se jim měnily obličej ve skřetí masky plné špičatých ostrých zubů a oči žloutly vztekem a brutalitou. Živelnou, živočišnou bestialitou.

Probral se a rošt za matrací pod tíhou zaprotestoval. Prostěradlo nasáklé potem studilo a srdce zbrkle kmitalo ze strany na stranu. Jako průlet Migu 17 zarezovala v hlavě matka.

„Podívej se, jak vypadáš! Jsi ostuda! Ostuda!“

„Jsem dospělý,“ zašeptal do ticha noci Dan. „Nic mi nehrozí.“

Jsi dospělý. A já tě ochráním...

To odpověděl Troll.

Bavil se. Měl na počítačovém monitoru otevřených pět oken, každé s vláknem jiné konverzace. Těšilo ho, že je středem pozornosti. Avataři těch pseudohrdinů

na něj prskali a nadávali mu. Většinou, až po dobře vyprovokované ráně z jeho strany.

Petra Ká: Uvědomujete si, že venku umírají lidé a my si jen nejsme schopní utáhnout opasek?

Zdalo se, že nazrál čas ten úder vykonat. Jako popravčí, který shlíží na vyholený týl odsouzence před tím, než zasadí těžkou ránu obouručním mečem bez hrotu. Poslat s chutí *Petru Ká* do prdele, aby jí bylo jasné, že na její kydy není nikdo zvědavý.

Troll88: Jsi blbá nacistická kráva a opasek bych ti utáhl jen kolem krku.

Kurzorem myši přejel další konverzace, ale těšil se na reakci pod zprávou o zdražování energií a fosilních paliv, kvůli rozpoutané válce, která ty zasrané pokrytecké Mirky Dušíny mobilizovala do solidární pohotovosti.

To se Danovi Zubrovi vůbec nelíbilo. Chtěl na síti chaos. Bavilo ho urážet za rouškou kulaté trollí hlavy všechny okolo. Cíl byl jasný. Chtěl těm posraným patolízalům otevřít oči. Skutečně doufal, že jim všem strhne masku vlastních prospěchářských lží.

Všichni! Všichni do jednoho byli stejní jako on. Plní zloby a zášti. Jen potřebovali toho trolla vypustit ven. Jako ten týpek s nickem JardosaurX. Nejdřív se stavěl na zadní, ale potom Trolla88 napadal takovým výrazivem, za které by se nestyděl ani on sám. Kde byl jeho pacifismus teď? Dan mu pomohl pouze sundat masku.

Všichni jsou zlí, už z podstaty. Hned ho napadl další příklad. Z dneška. Dan se v práci potil ve špatně větrané kuchyni. Protože ten škrt s penězi po kapsách, co vedl restaurant U Bejků, nezařídil ani klimatizaci. Teklo to z něj, jak z píchlého prasete, a tak si sundal kuchařskou čapku se sítkou. Ne, že by se mu udělalo o tolik líp, ale přece jenom to přineslo nějakou úlevu. Někakým nedopatřením se z jeho hlavy spustil vlas přímo do bramborového salátu.

Dozvěděl se to vlastně za chvíli. Uhlazený kravaták, který si objednal řízek zuřil. Bryskně si ho nechal zavolat z kuchyně a k tomu ještě i toho škrtá šéfa.

„Děláte si ze mě prdel? Tohleto u vás dělá v kuchyni?“ ukazoval na Dana, který se šinul ke stolu, u něhož se snažil vše dát dohromady manažer.

Hajzle! Hajzle! Hajzle! kvičel uvnitř Dana Troll, ale zůstával v bezpečí své nory uvnitř hlavy.

„Já-, já-, já...“ koktal Dan, jakmile se provlékl kolem stolu.

Narvu ti hlavu do fritáku, ty kurvo! vřeštěl a rukama se pokoušel za hradbou Danovy mysli natáhnout proti kreatuře v drahém obleku. Urážela ho ta draze vypadající látka. Ten materiál, na který by nestačila ani jedna Danova mzda.

„Mladý pane, my se vám omlouváme, jedná se o nedopatření,“ zkoušel ho manažér.

Host ho nenechal domluvit. „Podívejte se na něj,“ prstem se stříbrným prstenem píchl do Danova prsu a ten škobrtl dozadu. Poté ukázal na tmavé skvrny v podpaží. „Vy nevidíte ty koláče potu? Tohle nám padá do jídla? To je na hygienu!“

„Já- Já-“ pokusil se Dan přerušit dočasnou paralýzu. Cítil brnění v pařezovitých nohách a po čele stékala mohutná mastná kapka. Dopadla na boty. Cítil všechny ty svině okolo, jak ho pozorují. Hodnotí ho. Někteří už ani nedojedli a dožadovali se platby.

Prešla je chuť. *Ze mě, napadlo ho mimoděk.*

O smažíme je! Všechny je osmažíme! Dokud se jejich zparchantělá kůže nezmění na vrásčité krátery! A pak to ty hajzly donutíme sežrat! Bušil svými zelenými prackami do nachové šupinaté hrudi a cenil uslintané zuby v jasné hrozbě světu.

Dan se díval do koberce a nechal si z čela kapat další kapku potu. Manažer stále bojoval o uklidnění situace a snažil se věc bagatelizovat a zákazníka odškodnit.

Dan se pokoušel směřovat pot na stejnou trajektorii, ale moc to nešlo. Kapky se vpíjely vždy do jiných míst na koberci.

„Děláte si prdel? Vždyť se na něj podívejte!“ Dan pochopil, že by měl něco udělat. Zvedl tedy oči a setkal se s tolika pohledy. Žádný příbor necinkal. Všichni poslušně věnovali znechucený pohled opici, která opustila svou klec.

„Danieli, počkejte na mě raději v kuchyni.“

„Já-, já-“

Nesnášel se za to, své já-, já-, já-

„Prostě jděte.“ Prohra v hlase. Hmatatelná a usvědčující. Styděl se za svého zaměstnance.

Z rekapitulace dnešního dne ho vytrhl zvuk reproduktorů počítače. Upozornění na příchozí komentář.

Petra Ká píše. Dan se v očekávání nahnul blíže ke klávesnici. K vlastní zbrani, ze které Troll střílel urážky a nenávisť jako kulky. Židle zaskřípala. Snad chtěla upozornit na sto šedesát kilo, které denně musela zvládat.

„Tak se ukaž, ty mrcho. Štětko s povadlejma ceckama! Dokázalas napsat alespoň pořadnej hejt, co?“ ťukal nedočkavě do stolu a pak klávesovou zkratkou přepnul na její okno.

Petra Ká: Je mi vás líto.

„Děvko!“ zakvičel svým pisklavým hláskem Dan. Troll to za něho zapsal a odešlal.

Za týden k němu přišel šéf –

Hajzl prašivej! Škudlil a fašistický hovado! – a že spolu musí ukončit spolupráci. Dan na něj civěl s otevřenou pusou a nemohl uvěřit vlastním očím. Přismahl kvůli tomu hranolky. Troll sebou házel ve své kleci a bušil vzteky do mříží až jedna odpadla.

Pust mě na něj! Ubryžu mu nos a třeba dírama v lebce vysaju jeho debilní mozek!

„Ale já-“ chrochtl Dan.

„Je mi to líto, ale podívejte se na sebe. Klesají mi kvůli vám tržby, Danieli, a to si po koruně fakt nemůžu dovolit. Dělal jste tu nějaký pátek a já to respektuji. Dám vám odstupné. V pondělí už nechoďte.“

„Svině.“ řekl Troll Danovými ústy. Ale až poté, co manažer odešel. „Svině!“ zopakovali společně a hlas jako by se zdvojit v děsivém duetu skřeta a prasete.

Měl by si ostříhat nehty. Troll řekl, ať na to sere. Položil si ledovou kávu v krabičce před počítač a nasoukal se do židle. Rukojeti křesla se zaryly ze stran do špeku. Věděl, že si opět způsobí rudé otlačení na krabaté kůži. Projel zprávy na Seznamu a začal komentovat na Facebooku, Instagramu a mnoha dalších platformách. Tedy ne on, ale jeho humanoidní imaginární přítel.

Dvanáct různých konverzací. Osm BANů. Super výsledek. To ještě nebylo ani půl desáté. Dal si pauzu a začal masturbovat. Bez porna. Prostě jen tak.

Myslel na své skutečné já. Na Trola88, jediného přítele a ochránce. Podoba se měnila. Někdy vypadal víc jako troll z pohádek, jindy byl hybridem ještěra a obra, ale teď, když si Dan dělal dobře, se transformoval v ženu s prsy bohyně s temnými šupinatými dvorci. Tvrdé zelenošedé šupiny jí na některých místech lemovaly i záda. Držela jeho pyj v párátech a Dan

sykl, když si vlastním nehtem na palci pořežal penis. Troll/žena si krvavých krůpějí všimla a začala sát.

Výtrysk extáze.

Temné světlo zalilo jeho vnímání a Dan musel při orgasmu pevně sevřít víčka, snad jako by ho tak silný tlak mohl připravit o zrak.

Jsi můj! Jsi tak krásný!

Oddychoval... otevřel oči. Klávesnici hyzdilo semeno... nezdravě zelené jako hlen po nemoci z nachlazení.

Zvonek Dana probudil.

Svině! Kurvy! zuřil probuzený Troll.

Spal nahý. Chtěl se natáhnout po nepraných trenýrkách. Hnědá rýha by mohla poutat pozornost, kdyby ji ovšem nezastínila krvavá skvrna a nazelenalá krusta podobná šupině. Nechal je na zemi, protože Troll řekl, ať na to sere.

Přeležená vrstva pneumatik se vinula jako vodopád přes rozkrok, takže na penis si už neviděl. Stejně tak postrádal vizuál velké části svých stehén. Kolébal se ke dveřím jako slon brodící se močálem. Neobtěžoval se ani rozsvítit v chodbě. Pod dveřmi se linul pruh světla, ovšem hned jak sáhl po klice, se Troll uvnitř zasmál.

Kašlavě a chorobně.

Ozvalo se puknutí, jako by někdo chtěl zadusit zvuk prasknutí. Světelná čára pod dveřmi zázračně zmizela. Za dřevěnou

výplní zaslechl cosi jako šklubnutí, jak se osoba ženského pohlaví lekla, když se ponořila do tmy.

Nic neuvidí...

Otevřel. Panty vrzly.

„Dobrá večer. Pane Zubr, nezlobte se na mě, ale já už to nemůžu dál snášet. Děsíte mi děti,“ sousedka Tereza Kratochvílová na něj sypala stížnosti. „Běhají za mnou v noci, že za zdí slyší skřeky. Mohl byste, prosím, tu televizi alespoň na noc ztišit? Nechci vám nic diktovat, ale pochopte...“

„Čubko!!“ zachrčel Troll, kterému se povedlo převzít otež. Zpěněné sliny nechal kanout na povislá prsa, zatímco Dan ve spěchu a strachu přibouchl dveře ženě před nosem.

Troll se zlobil. Přejížděl Danovým jazykem po zubech a záměrně se o ostré hrany pořezal. Krev z jazyku chutnala jako soply a měla i hlenovitou konzistenci. Vazká a nezdravá.

Už mě nikdy nezastavuj!

„Ale já...“

Už nikdy, má lásko! Ucítil stisk pařátů na varlatech a šupiny na předloktích dřely špek. Dan klesl na kolena bolestí i slastí.

„Pust mě.“

Ne, já tě miluju. Pařát se přesunul na ztopořený penis a Danovi uteklo zachrochtání, jak nasál svoje sliny, kterými byl celý ulepený. Když se udělal na kožený botník, Troll povolil mentální sevření.

„Už nikdy, má lásko...“ a Dan sám nevědě, kdo z nich to řekl.

Ven už nevycházel. Žaluzie měl zatažené a jediné světlo generoval počítačový monitor. Už se vůbec neoblékal. Kalhoty by sotva nasadil. Dokonce ani nemohl sedět na židli, takže si k počítači přitáhl gauč a olepenou klávesnici si pokládal na umaštěné šupinaté břicho. Špičatými zažloutlými spáry tůkal trollí slova a vmačkával nenávisť vůči všem do nespočtu koutů webového prostředí.

Fašistický kurvy!

Všechny bych je nechal pomřít hladu. Svině si nezaslouží žádné život!

Kukaččí děti bych zplynoval!

Neziskovky? Děvky, který si vezmou peníze a ani ti nedají!

Sparit je i jejich děti v hrnci!

Zablokovaný profil ho nezastavil, založil si další, a pak další.

„Půjdeme ven,“ zasyčel Troll se špatnou artikulací. Rozeklaný jazyk Danovi nedokázal stačit pro potřeby bezproblémové mluvy. Dan se podíval očima na radiobudík. Ukazoval dvacet minut po půlnoci.

Mně se nechce...

„Drrrrzzz hubu! Řřekl jsem, že půjdeme ven!“ chrčení z hlubin nedovolovalo diskuzi. Vyhrabal starý pršiplášť, který mu neseděl vůbec dobře. Pak si nasadil kapuci. Na chodbě stále nesvítilo žádné světlo – to bylo dobře.

Vyrazil sídlištěm a držel se ve stínech. Už se naučil pomocí ocasu držet lépe

rovnováhu, v tom nezvykle velkém prostoru. V panelákovém podchodu zahlédl nějakou omladinu, patrně šlo o feťácké výrostky, napadlo ho. Měli ošuntělé věci a k nozdram se Trollovi dostal zápach trávy. Smáli se.

„Zhulenci!“

„Tohle je nejlepší den v životě,“ řekl Ondra. Cítil se jako král. Dneska zvládl těžký test, jehož výsledek měl rozhodnout, jestli ho úča pustí k maturitě z češtiny. A on doopravdy zazářil. No, vlastně dostal dvojku, ale i tak. Nechtěl vědět, co by fotr udělal, kdyby ke zkoušce neprošel. Teď byl pátek a fogy na noční. Nejlepší den po dlouhé době.

„To říkáš jen proto, že ses cucal s Lukou,“ řekl Honza a srovnal si červenou kšiltovku.

„Přesně!“ chechtal se David ve sportovní mikině s nápisem Firesheep. „Myslel jsem, že budete jen cukrovat a tys jí strčil jazyk až do krku, brácho.“

Ondra to tak necítil, ale věděl, že před kluky je třeba zamachovat. Lucka se mu líbila, a když jí políbil, cítil neskonalé teplo. Připadalo mu, že do něj někdo vstříkl energii a chuť být jedno. Oba by se mu vysmáli, kdyby se jen pokusil ty pocity popsat, a tak prostě zahrál roli, na níž byl zvyklý.

„A u toho nezůstanu. Pěkně jí protáhnu díru, jestli mi rozumíš,“ zachechtali se

a Ondra posunul špeka k natahující se ruce.

„Co to je za debila?“ ukázal Honza kam si za něj.

Společně věnovali pohled divné siluety stojící v přitmě na trávníku. Muž se zdál nepřírozně veliký. Ondrovi připomněl komiksovou postavu Wilsona Fiska, alias Kingpina s obrovskými rameny a zaobleným tělem. Ale co ten ocas?

„Co ti to roste z prdele, ty hovado?“ zavolal na něj Honza a s povytaženou kšiltovkou se postavil před ostatní kluky.

„Kluci, serem na to, pojďte. Vezmu vás k nám do vchodu,“ snažil se Ondra vyklidit pole.

„Ani hovno,“ trval na svém Honza. Jako vždy považoval za nutné ukázat všem, jak nebojácný je.

Postava se dala do pohybu.

Zařval a s dusotem se rozběhl k panelákovému vchodu, kde výrostci čekali. Spáry na nohách vytrhávaly při skocích velké trsy trávy, jako by se změnil ve vertikutátor. Honza v maskáčové vestě se zapřel a připravil k výpadu. Brzy pochopil, že si ukousl velké sousto. Běžela na něj hora masa. Vykřikl, ale jen krátce, protože útočící Troll jedním švihem prackou utrhl chlapci obličej z lebky.

„Krrryptofaššistický sssvině!“ řval, když ramenem prohodil Ondru proti skleněné dveřní výplni. Sklo povolilo a rozhodilo

nádherné střepy jako hvězdy všude kolem. Čidlo nastavené na pohyb se sepnulo a rozsvítilo ledkovou žárovku v podchodu. David v modré mikině se sotva vzpamatoval ze šoku, protože ho srazil mohutný ocas, tvrdý jako kmen stromu. Vyplívl vzduch a s ním i džointa, který ho popálil na bradě.

Lebka bez obličje řvala, Troll švihl mordou a zakousl se zmítajícímu se chlapci do krku. Mohutný proud vytryskl. Netvor si nechal zalít ústa horkou krví prýstící mezi tesáky. Nadpřirozenou silou odhodil dodělávající tělo do silnice vzdálené deset metrů od probíhající řeže.

Ležící zhulenec ze sebe instinktivně sklepnul zapálenou trávu a snažil se popadnout dech. Připravil se k úprku, když mu dopadla obří tlapa na záda. Zaryla se do ramene jako smrtící, obří červ. Troll v mžiku čapnul ruku a vykroutil ji z kloubu s hlasitým lupnutím.

„Všichni jssste ssssvině!“ Kakofonie cupovala noční klid na milion kusů. Krev stříkala, jak se paže trhnutím oddělila od těla.

Ondra v panelákovém průchodu nebyl při vědomí, a tak neviděl, jak z kamaráda, nad nímž se monstrem tyčilo, vyprchává barva i život.

Troll nespěchal. Rozhodl se trpícím utrhnout další končetinu, jako broukovi, kterého při hře otočil na záda.

Světla v bližších panelákových domech se začala rozsvěcovat. Potyčka už budila

ze spánku další obyvatele Českých Budějovic. Narušenou nocí se linul hysterický ženský jekot.

Mám strach, špitl Dan uvnitř, ale Troll to měl pod kontrolou. Škubl znovu a z apatického Davida trhal další končetinu. Pustil ji jako pavouk. Z roztržených džínů vypadl penis na betonový chodník a Troll na něho dupl. Možná nedopatřením. Utrženou nohu přitom vzpínal nad hlavou jako nejcennější trofej. Poté zmizel ve stínech.

Když se Ondra probral, napadlo ho, že tohle je jeho nejhorší den v životě.

To bylo... To... Já...

„Bylo to krásné...“ Dan po dlouhé době zahlédl Trolla/dívku před sebou a ne uvnitř. „Chci tě!“

Zelené, kostnaté pařáty uchopily zvadlý pyj, který jako na povel ztuhl. Zacukal, jako by snad chtěl ukázat směr, ale to už na něm ženská entita trolla začala hrubě pracovat. Přejížděla přes nezdravě naběhlé, tepající žíly. Bolelo to a zároveň pociťoval euforickou rozkoš. Stále cítil kovovou chuť sladké krve mezi ostrými zuby.

Když se udělal, penis mu zůstal ve vlastních spárech. Odpadl jako ocas ještěrky. Na místě, kde před chvílí visela jeho chlouba, zbyla rozšklebená díra s trubice-mi a zbytky zeleného spermatu. To tuhle až otvor dokonale zacelilo další matnou šupinou.

Troll shlížel na penis v pařátech. Srdce bušilo. Jinak se zdál klidný. Jako by na něco čekal – na okamžik, kdy v nějaké přízračné aukci někdo jeho úd v pracích ocení.

Pohyb.

Troll si jej hodil do chřtánu. Usmíval se při tom – pokud by se to vůbec dalo označit za úsměv.

Zřejmě mu chutnal.

* * *

Dnes na Danovy dveře bušilo mnoho lidí. Někteří vyhrožovali, že zavolají policii. To Trollovi znělo dobře. Danovi to bylo jedno. Choulil se v komoře trollů myslí bez možnosti návratu. Vytvořil si vlastní celu a jen jako vystrašený divák sledoval, jak Troll, stvoření ukované z číré nenávisti, se těší na noc.

Čekal ho další výlet. Měl v plánu navštívit všechny v tomhle fašistickým paneláku. Všechny ty svině s falešnými maskami. Začne kurvou, co mu napoprvé unikla, když ten zasranec Dan zabouchl dveře...

Ale to se už nestane, kdepak. Dan už se zmůže tak maximálně na brekot na pryčně z vlastní fantazie. Troll si byl jistý, že už jeho zbylé JÁ neví ani proč brečí.

Uhryznul si kus z nohy toho feťáckého bastarda a ostrými zuby trhal maso od kosti i s džíny. Kost pak rozlomil a vsál do sebe morek.

„Kurvy!“ vyplívl. „Vššššechny Vásss ssssežžžžerrrrr!!!“ Švihl ocasem a rozlomil s rachotem kuchyňský stůl.

Konec počítačových hejtů. Začne trollit ve skutečném světě. Strhne každému masku, jako tomu zmrdovi s kšiltovkou.

Monstrum vykročilo začít svou válku proti lidstvu.

O trochu dříve než plánoval...

JÍŘÍ SIVOK

Jiří Sivok se překvapivě narodil. Už jako malé dítě toužil sát lidem krev, a tak se v dospělosti stal pojišťovákem. Následně si přál bičovat poddané, a tak se změnil v manažera. Od patnácti let se protloukal jihočeskými literárními kotlinami a také založil HSF klub (horor, sci-fi, fantasy). Z jeho neznámých prací je nejvíce známa novela Smrt bývá nehezka (Golden dog, 2020) a sborník povídek Pár zbytků pro krysy (Golden dog, 2022). V současnosti můžete na Sivoka narazit v Nových Homolích, kde v superhrdinském obleku pomáhá zralým dámám do přechodu a sundává koťátka ze stromu. Obvykle ta, která tam sám předtím pověsil.

PÁR ZBYTKŮ PRO KRYSY
...A UŽ I PRO VÁS!
OBJEDNEJTE NA:
WWW.GOLDENDOG.CZ/ESHOP

STRACH, NÁŠ CELOŽIVOTNÍ PŘÍTEL

NAPSAL: JAN HLUBEK

„Byl tam obrovský pavouk! Měl určitě aspoň půl metru. No dobře, tak půl druhého centimetru určitě...“

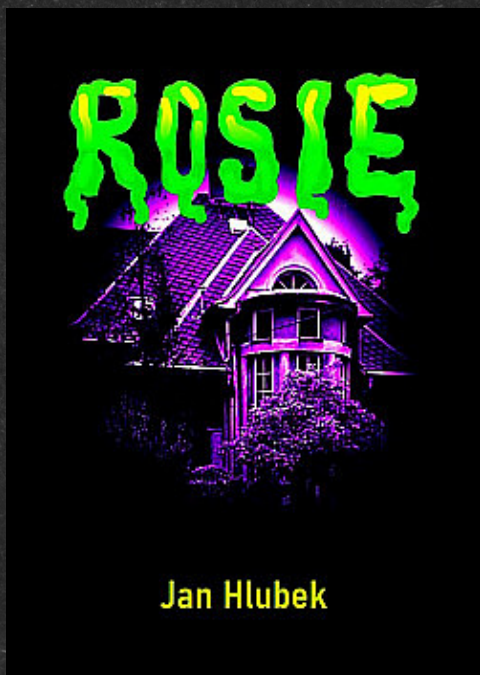
Strach má velké oči. Všeobecná věta, která se stala jakýmsi klišé, třebaže leckdy bývá zcela pravdivá. Skoro bychom mohli říct, že strach je častokrát skutečnější než problémy, kvůli kterým jej máme.

Ať se nám to líbí, nebo ne, jde o přirozenou vlastnost, díky níž dokážeme mnohým situacím úspěšně předcházet a činí nás opatrnějšími, abychom v krutém světě nebyli do minuty bradou vzhůru. Je naším přítelem a průvodcem od narození až do smrti. Bereme si ho do vínku a odcházíme s ním do vlhkých hrobů či žhavých pecí. Proto zajisté mnozí budete souhlasit, že je naším věrným lokajem, jenž si zasluhuje pozornost a péči.

BOJÍM, BOJÍŠ, BOJÍME. . .

Opakuji se, avšak opakování je matkou moudrosti. Je nezpochybnitelné, že strach máme všichni. Ani stopadesátikilový boxer není takový frajer, jak se tváří, tím tuplem pak trpí přítomností našeho

„lokaje“ dětská duše, která je vystavena spoustě zkoušek poprvé (a všichni víme, že poprvé bývá nezřídká obtížné, že ano...). Strach z neznáma je ostatně jedním z největších strašáků obecně. Nicméně vzpomeňme si, co jsme dělali na škole, když nás tížily obavy z toho, že dostaneme na záchodech pěst od někoho

silnějšího. Začali jsme cvičit (nepočítám teď ty, co si s sebou berou do školy revolver), abychom byli připraveni. Učili jsme se chvaty a trénovali obezřetnost. S psychickým posilováním je to naprosto stejné. Horor, jako žánr, je naše činka i boxovací pytel.

POD POSTELÍ, VE SKŘÍNI

Jestliže se shodneme na faktu, že horor je jedním z nejlepších stimulantů, pak je dobré říct, že čím dříve s otužováním začneme, tím lepších výsledků časem dosáhneme. Ne každý má národu se zocelovat návštěvami hrobek, starých sklepení a temných lesů, koneckonců, v literární podobě máme jistotu, že jde o simulaci, kde si užijeme patřičného efektu, a to bez úhony.

Smutnou skutečností však je, že horor představuje žánr, který zahrnuje zejména texty vpravdě nevlídné, krvavé, děsivé a brutální – tedy výčet aspektů, jaké nemůžeme našim ratolestem naservírovat, protože namísto zocelení jim pícheme smrtící dávku (dětských psychologů je pak málo, tak neblbněte).

Veselou skutečností je existence subžánru, jenž tuhle problematiku spasil...

ÚSMĚV, PROSÍM, PŘÍCHÁZÍ ZLO

Když jsem já byl tenkrát kluk, abychom citovali Božského Káju, měl jsem zvláštní zálibu ve všem temném, ponurém a cel-

kově natolik podivném, že se mi vrstevníci obloukem vyhýbali. Stále jsem však nevěděl, jak se může přenášet strach skrze papír. A navzdory mé nátuře měla maminka tolik sebereflexy, že koupí něčeho „echt“ rázně zamítla. V jednom knihkupectví se ale na mě usmál kostlivec v kuchářské zástěře, který na červené obálce knihy griloval maso. Od vrchu dolů stékala červená barva a slévala se do písmen – v nápisu stálo „Husí kůže“. A pod tím bílé písmo hlásalo „Úsměv, prosím, přichází zlo“. Tento zdánlivě zanedbatelný moment ovlivnil celý můj život.

Robert Lawrence Stine je zakladatelem subžánru Children horror, který v sobě má neuvěřitelnou psychologickou moc a přínos. Svá díla začal psát koncem 80. let a do dnešního dne jich stvořil více než tři sta. Prodal přes 400 milionů kopií a řadí se k nejslavnějším autorům hororového žánru všech dob, což nepochybně silně podporuje i fakt, že jeho jméno figuruje také v Guinnessově knize rekordů.

JSEM ROSIE A JSEM TAK STRÁŠIDELNÁ, ŽE SI MĚ ZAMILUJĚŠ

S markantním vzestupem Roberta Stinea se pochopitelně začali objevovat autoři, jež toužili na téhle vlně doplout až do říše vavříků. Někteří se vyznačovali větší originalitou, jiní spíše duplikovali. Z těch kvalitních jmen vzpomeňme Christophera Pikea, Lynn Beachovou nebo Barryho Hutchisona.

Já svůj první Children horror zkusil napsat krátce po dočtení Úsměv, prosím, přichází zlo. Jak jinak, než neúspěšně. Myšlenka na uskutečnění vlastního hororu pro děti se vytratila stejně jako zápal pro věc. Ten se mi navrátil až po letech, konkrétně v roce 2020, kdy jsem se nudil ve vlaku, takže jsem na mobilu začal psát story o inteligentní Klárce. Za měsíc bylo hotovo a já zjistil, že jsem zvládl to, co mi můj věk odepřel kdysi. Rosie se drží regulí, které stanovil samotný pan Stine, a tím mu vzdává upřímný hold. Pravidla znějí jasně: no guns, no death (žádné zbraně, žádná smrt). Alespoň to platí u hororů, které míníme předkládat dětem

ve věkovém rozmezí osm až dvanáct let. Divíte se, jak to pak může fungovat? Věřte, že snadno...

JSEM PŘÁVĚ TAK VELKÝ, ABYCH SE BÁL. A RÁD!

Mnoho rodičů stále žije v zažitých, a samo sebou mylných, představách, že horor je synonymem zla, ubližování a neštěstí, pročez by jejich děti neměly přicházet s něčím tak hanebným do styku. Je to však důsledek čiré neznalosti, kterou velice snadno napravíte, když dáte knize ze subžánru Children horror šanci. Ať jde o příběhy z pera pana Stinea nebo některého z jeho více či méně známých nástupců, v zásadě jde o díla psaná mile, poučně, nenásilně, a přesto strašidelně, takže splní svou primární úlohu zapracovat na posílení našich psychických limitů. Zároveň pomohou vybudovat lásku k literatuře a odchovat opravdového nadšence hororů, který bude jednoho dne hltat Kinga, Poea, Lovecrafta nebo Ketchuma. Nadšence, který, ač bude mít v knihovně stovky, ba tisíce knih, pokaždé zrakem zabloudí k polici s tenkými sešity nadepsanými „Husí kůže“ či „Stopy hrůzy“ a řekne „děkuju“.

LUKÁŠ JURÍK

FRUSBACH

Po tom, čo vliezol do drožky a usalašil sa, zadíval sa do tmy na náprotivnom mieste. Dychčal. Do nosa mu udrél cigarový zápach. Z temnoty za sprievodu sykania a jemného praskotu pálenej cigary zažiarilo malé červené popolavé svetielko. Potom sa vyklonila tvár. Čelo a oči boli zakryté baretkou spustenou do tváre. „Feynmann,“ oslovil príselca.

„Dúfal som, že sa tak skoro k žiadnemu prípadu nedostaneme.“ Drožka sa pohla vpred k vopred ohlásenej adrese na opačnom konci Edgarovej Lipy. „A ak aj, nečakal som, že sa budeme teperiť Zakladateľom za chrbát.“

Mit Vesset ešte zo dvakrát potiahol cigaru, potom ju vystrčil von a nechal chladnúť vyzduchom. Zvonku sa už nezýval taký rachot a šum ako za dňa.

Neskorý večer. Len kde-tu matky horekovali nad neskorými príchodmi dietok, muži sa potácali zo šenkov po večernej šichte v manufaktúrach, ktorých toho času bolo v Edgarovej Lipe toľko, až sa smog znášal do ulíc ako „tmavomliečna“ hmľa – z bielych šiat robil sivé a z bezpečných parkov dejiská hrôzostrašných výjavov.

„Čaká nás ďalšia skurvená noc,“ zahundral Mit Vesset. Oproboval, či je cigara vychladnutá. Ešte na chvíľu ju vystrčil von. „Po Liliane mi trvalo mesiace, kým sa mi podarilo zaspať.“

„Tiež som s tým mal potiaže,“ odvrkol Feynmann cediac cez zuby. „Zrejme nám Lipa nedopraje pokoja.“

„Sú chvíle, kedy začínam o tej Vyššej prozreteľnosti Lipy pochybovať.“

Spoločník po ňom vrhol nevraživý pohľad.

Mit Vesset hlasno prehltol.

„Lipa nás akosi dostala do tejto pozície. Nechávame si platiť za čistenie od toho, čo už dávno nemá v Lipe čo robiť.“ *Alebo má?*

„Jasné, samí duchovia, zaostalé duše, zblúdilé esencie...“ Mit Vesset vyvrátil oči hore stĺpikom.

Cigara ochladla, tak si ju oklepal, podľa svojho zvyku zabalil do šedej vreckovky a vložil do náprsného vrečka košele. Prehrmotali južným predmestím, a keď zacítili, že sa drožka zdvihla do kopca, usúdili, že prešli mostom medzi Južnou štvrťou a Starou štvrťou.

Mit Vesset vyzrel spoza záclonky. „Že ešte tú štvrť nezrovnali so zemou.“

Feynmann povzdychol, zašmátral po aktovkke na mieste spolusediaceho.

Drožka zastavila.

Vyskočili z nej. Sotva dopadli na zem, drožkár už hnal kone oblúkom späť do prívetivejších štvrtí Edgarovej Lipy.

„Máme sa kde zložiť?“ ohliadol sa Mit Vesset, „Na prieskum je priskoro, kdejaká túlavá chamraď môže otravovať.“

Feynmann vyrazil k obďaleč stojacemu tehlovému činžiaku, o ktorom Mit Vesset pochyboval, že vydrží stáť čo i len ďalších pár hodín.

„Väčšina bytov je už prázdna, tí rozumnejší potiahli do iných štvrtí. Viem o jednom, čo má byť naisto prázdny.“

Feynmann prevzal velenie, nuž Mit Vesset sa plahočil za ním, viac-menej spod baretky vykúkal na prístojace tehlové činžiačky. Škridlóvé strechy pôsobili, ako by sa povážlivo sklňali do ulice. Z okien zívala prázdnota, obaja sotva verili, že sa v blízkosti nachádza iná živá duša. Možno len zatúlanci, dosť zúfalí na to, aby sa plahočili starými vyľudnenými štvrtami.

Len o pár ulíc ďalej sa týčila kamenná hradba mesta s cimburím, jedna z mála pozostalostí starých dôb.

„Mŕtva štvrť,“ hromžil Mit Vesset. Niekde o ulicu ďalej sa ťažko zabuchli dvere. *Možno až taká mŕtva nie je.*

„Ažda si mal niečo lepšieho na práci, oplan?“ odvrkol cez plece Feynmann a zabočil do postrannej temnej uličky, stiesnenej dvojicou činžiakov. „Viem

dobré, že by si sa len trmácal zo šenku do šenku, takto aspoň poslúžiš Lipe.“

„Alebo zbohatlým úradníkom, čo si zmysleli, že za lacno odkúpia pozemky. A spravia to niekedy medzi tým, ako my vyriešime prípad, a tým, ako sa to dozvedia pozostalí vlastníci, aby boli stále súci na lacné obchody.“

Feynmann mlčal.

„Ticho len potvrdzuje, že mám pravdu.“

„Sme tu.“

Zadnými prenikavo vŕzgajúcimi dverami zmizli z ulice.

* * *

Vnútri to nebolo o nič lepšie, než vonku. Niekde zavŕzgali dvere a chladne zaštrngali retiazky na nich. Z prízemí razil kyslastý smrad oschnutých výkalov a zvratkov. Mit Vesset nechutne potiahol nosom a flusol nadol schodmi do pivničných priestorov. Feynmann si počas cesty na tretie poschodie pridŕžal hodvábnú navoňanú vreckovku cez ústa a nos.

„Bol si pripravený, Fejn.“

„Nehovor mi tak,“ zahuhňal cez vreckovku. „Vedel si rovnako ako ja, do akej diery ideme.“ Po niekdajších skúsenostiach bol Mit Vesset na obdobný smrad navyknutý.

Byť nebol priestranný. Na zemi ležalo rozložených mnoho molami prežratých matracov, po ktorých sa ich príchodom rozbehla hmyzia háveď.

„Tu sa bojím i dýchať,“ zahundral Mit.

„Ale čo viem, posledné roky štvrt' neslúžila na nič iné, len ako jedna obrovská nocľaháreň pre nakazenú zberbu.“

Feynmann podišiel k oknám a dokorán ich pootváral. K stene hneď vedľa prirazil stôl a vyložil naň svoj kufrík. Mit Vesset vybral z vnútorného vrecka kabátca pár kožených rukavíc a nasadil si ich. Vyhadzovanie matracov na chodbu mu trvalo toľko, čo vykladanie náčinia a zápisníkov.

„Teraz sa tu dá hýbať,“ zhlboka sa nadychol s hlavou vystrčenou z okna. Potom podišiel k Feynmannovi. „Tak vrav, čo tu máme na práci.“

„Zamanulo sa ti pracovať?“

Mit Vesset vystrúhal grimasu.

Feynmann sa začal prehrabávať v rôznych papieroch. Uprostred stola bola rozložená mapa, ktorá vzhľadom na rozstrapkané konce bola odniekiaľ vytrhnutá. Netrvalo dlho a Mit sa zorientoval, v ktorom dome sa nachádzajú, a kvôli ktorému sem prišli.

„Ten dom je podľa všetkého zamorený tromi duchmi.“

„Tromi? Pri menách Zakladateľov, kto to počítal?“

„Len usudzujem,“ odvetil akoby nezúčastnene. „Mnohí hovorili o detskom kriku. Akoby počuli kričať malého chlapca. O ňom však máme iba počuteľné dôkazy. Hovoria o náreku a plači.“

„Ale nikto ho nikdy nevidel?“

„Nie... teda, nevideli ducha mladého chlapca.“

„A videli čo?“

„Dospelého ducha.“

„Kto ho videl?“

„Miestna čvarga. Uviedli to v záznamoch vyšetrovateľov. Vraj na poschodí na nich vybehlo niečo, čo nedokázali ovaliť obuškami.“

„Dostali sa k nemu tak blízko?“

„Jeden z nich. Otrasený sa potom vyvrhol z okna poschodia a dodrúzgol si kosti. Sotva žije, nedokázal rozprávať.“

„Ach,“ zastonal Mit Vesset, „to je taká nedôveryhodná výpoveď, až sa mi chce vyložiť rannú whisky.“

„Nevravím, že jej verím. Vravím, že je to jedna z mála výpovedí.“

„Viac nemáme? Meno?“

„Frusbach. Vraj to má vyšité na náprsnom vrečku. Toho každopádne videli, ale keď sa ich niekto pýtal na dieťa, nezdalo sa im, že by to mohol byť hlas muža. Na druhej strane ale dobre vieš, že strach okreše skutočnosť o riadny kúsok. Nevraviac o tom, že si ľudia mnohokrát sami dokreslia rozpomínanie.“

„Veru tak. A neraz sme sa stali svedkami, že duchovia nemusia byť naisto duchmi.“

Feynmann prikývol.

Mit Vesset pozrel von oknom k domu.

Trojposchodový činžiak, tehlová stavba. Okná pozatvárané, len kde-tu zívajúci tmavý otvor. Škridllová strecha, malý dvorček, oddeľujúci vchod od ulice. Nízky múrik. Činžiak ako každá iná radová výstavba v štvrti, ktorá bola umelo po-

stavená len pre ubytovanie pracovníkov neďalekých manufaktúr. Možno za rohom malý šenk, či predajňa zmiešaného tovaru, a možno zakrpatené trhoviská na každom rohu. Robotnícka štvrť, usudzoval Mit Vesset. Jedna z takých, v ktorých roky trávil život, a nedokázal na ne zabudnúť ani po tom, čo začal patriť k *lepšej vrstve mešťanov*.

„A čo história?“ vyzvedal Mit Vesset, snažiac sa prekričať spomienky, ktoré by pre túto chvíľu boli len príťažou. Cítil, že ho dnes bude lámať jeho *duša*, ako to nazýval, ale k neskorším ťažobám sa ešte len schyľovalo. Boli to čudné predtuchy. Ako predtuchy pred búrkou.

„Neurčitá. Známych majiteľov evidujeme len z prvých dvoch dekád. Najprv tu žil akýsi Feyeramend, spojitost' je však minimálna. Ešte dlho po ňom bol činžiak obývateľný. Potom to prevzali Roynovci, Brebti. Prví majitelia ale zomierali prirodzenou smrťou.“

„Zdá sa, že sa chceš niekam dostať.“

„Po tretej rodine patrilo činžiak mestu, slúžil ako ubytovanie pre robotníkov. Až potom ho odkúpili akési paničky na dobrácke účely, avšak skrachovali. A tak sa stal hromadným ubytovaním. Sprvoti samotné byty, potom sa činžiak premenil na stredisko neorganizovaného života. To, čo poznáme z horších štvrtí a čias. Desiatky ľudí natesnaní v jednom byte, len matrace, ak vôbec tie, chudobná žobrač.“

„S tým však prichádzajú svinstvá, ktoré

by dokázali vysvetliť prítomnosť duchov.“

„Veruže. Drogy, znásilnenia, vraždy, krádeže, únosy a predaje žien a detí, zrada, špinavé intrigy. V takej zberbe sa hriechov nájde neúrekom.“

Mit Vesset žmolil gombík rukáva a hrýzol si do vnútornej strany pery. „Zrejme nemáme na výber,“ povedal napokon rezignovane po neúprosne dlhej odmlke. Medzitým sa obloha vyplnila myriadami nevinných hviezd, akoby sa pod nimi nič výnimočné nedialo. „Len sa tam ísť pozrieť.“

* * *

Dvojkrídle dvere boli len privreté. Aby nimi nemrdalo v jemnom vánku, nejaký hrdina ich zvonku podložil drevenou latou. Keď ju Feynmann odkopol a ona so zaklopaním narazila do kamenistého múrika povedľa, oboch zvuk vydesil.

Ani nevročili dovnútra, už začuli detský ston. Plač sa tiahol naprieč chodbou. Pred vchodom si ešte obaja zažali sviečky v lampášoch.

Mit Vesset vkročil ako prvý. V jednej ruke držal obušok, v druhej pozlátý boxer – železné obruče, ktorými prepchal prsty. Na mieste hánok boli vygravírované prekrížené čiarky, k čomu sa viazalo mnoho povier, no ani on samotný netušil, z akého dôvodu ich dal predošlý majiteľ vygravírovať. Ale železo bolelo rovnako, nuž bez boxera sa nikam nepohol. Strelné zbrane nechali doma. Strelba dokáza-

la napáchať viac škôd než osohu, čomu sa neraz priučili.

„Takže na prízemí máme stretnúť koho?“

„Len počuť,“ odvrkol šeptom Feynmann.

„Máme len počuť. Nejakého chlapca.“

Chvíľu sa nič nedialo. Nazerali dverami do miestností, ale okrem kde-tu pohodených matracov a stoličiek, a výnimočne aj stolíka, nenašli nič. Žiadne police s knihami, žiadne pracovné stoly, ani jedna z prízemných miestností sa nepodobala na kanceláriu, všetky len na to, čomu naposledy slúžili – lacné ubytovanie pre čo najväčší počet ľudí.

„Pozeraj sa poriadne,“ poučene vravel Feynmann, čo Mita Vesseta zakaždým napajedilo, „hoc aj najmenší detail nám môže pomôcť.“

„Myslím, že hľadáme zle,“ odvetil. „Na prízemí ho máme iba počuť, takže, logicky, na prízemí nemáme čo nájsť.“

„Takže poschodie?“

„Alebo pivnica.“

Mit Vesset sa bez slov vybral k chodbe, ktorá viedla schodiskom nadol.

* * *

Pivnica, do ktorej Mit Vesset zišiel kamenným schodiskom, páchla nepríjemne ťažkým puchom. Chladný a smradľavý priestor bol v chodbe zúžený a tmavý. Prenikalo len slabé svetlo naprieč otvorenými dverami, ktoré sa zrejme dostalo dovnútra okienkami tesne pod stropom pivničných priestorov. Obe strany boli

vyplnené množstvom úzkych priestorov, zastavaných chatrnými drevenými dvierkami. Z poschodia počul ťažké dýchavičné kroky.

„Aby ťa tam neporazilo!“ zvraskol Mit Vesset.

Začul len nezrozumiteľné zamrmlanie a viac nič. Každým krokom sa zvuk vytrácal. Vôkol boli rozhádzané plesnivé handry, guče zaschnutých zvratiek, niečo, čo sa podobalo na ihly. To všetko potvrdzovalo, že život predtým nestál za veľa. Mit Vesset zažil hovoriace steny Edgarovej Lipy. Čakal, na ktorej sa objaví tvár a bude vypovedať o svojom osude. Ale zatiaľ mlčali.

Lampáš prikladal k stenám, obzeral podlahu i strop. Prvé dvere sprava vykopol slabším kopancom. Nazrel dovnútra, kde okrem troch matracov na zemi a jednej trojnohej stoličky nebolo nič. Podľa ich znalostí o dome by sa v týchto priestoroch mal ozývať...

„Chod' preč,“ zašepkalo prázdno.

„Kto si?“

Ticho.

Hlas počul z konca chodby, ale keď sa pozrel, zo šera nevychádzala žiadna silueta. Nič. Teraz by si prial, aby mohli steny rozprávať. A dnes si bude ešte veľakrát priať, aby mali steny tváre.

„Kto si?“ opäť sa spýtal ticha pred ním.

Kroky mal odhodlanejšie, než kedykoľvek predtým. Kvázi prekonaná trauma po Liliane ho zocelila natoľko, aby dokázal

na miesto strašenia vyraziť rýchlejšim krokom. Dumal nad tým, čo asi má nájsť. Hračku? Ducha chlapčeka s potkanmi vyžratým žalúdkom? Neustále zízal vpred. Keď sa postavil pred dvojicu dverí, len nakrátko do nich nahliadol. Prázdny kredenc s dokorán otvorenými krídlami; matrace, stoličky, tu pohodená kniha. Steny počarbané ryhami.

SKAPEME TU AKO KRYSY

EDGAROVA
LIPA NÁS TRESCE ZA NAŠE ČINY

PREDÁM SYNA ZA JEDLO

ZMYSEL NENÁJDE ANI TEN PO-
JEBANEC

TRESTAJ SA SÁM, CHUDÁK

E&V

MARTA SA SEM ASI NEDOSTANE

NEZABUDNEM NA TEBA

SPOZNAL SOM JU

PREKLÍNAM TIE ŠPINY! KURVY
ZASRANE

ZAJTRA UTEČIEM

NEUTIEKOL SOM, DONIESLI JEJ
TELO

NÁJDITE CHRÓNA,
ON TO ZASTAVÍ

17.2.1**4 – SPOLU

Prešiel až k poslednej dvojici dverí. Dumal nad Chrónom. Nechcelo sa mu veriť, že bude k vyriešeniu prípadu potrebná jedna zo spredmetnených myšlienok Edgarovej Lipy (a časom sa len utvrdil, že príbeh Chróna je na iný deň). Miestnosti mali stoly prirazené k stenám, prázdne nádoby, hlboké misy, stoličky – improvizovaná jedáleň.

Mit Vesset si zahrabol do brady.

Začul za chrbtom cupitanie.

„Kto si?“ spýtal sa ešte raz ticha.

Feynmann možnosť *pýtať sa* nemal.

Detský vyľakáný beh a buchot z poschodia sa ozvali dovedna.

Na poschodí to vyzeralo chatrne. Asi rovnako, ako v pivniciach. Drevené pláty, ktoré mali siahať ako tepelné izolácie povýše pliec, boli kedysi dávno vyrvané a použité na pálenie. Ostali len vyblednuté pásy.

Dvere po stranách boli pozatvárané. Začal oprobovať jedny za druhými; vnútri boli okrem masívnejších pracovných stolov i po zemi pohádzané matrace. Usu-

dzoval, že ak je toľko matracov v každej izbici, mohlo na jednom poschodí byť napchatých aj sto ľudí. Len jedna miestnosť pôsobila inakším dojmom. Dalo sa do nej vojsť tromi dverami, a keď dumaľ, že je to niekdajšia jedáleň, usúdil, že viacero dverí slúžilo, aby sa ľudia pri vchádzaní a odchádzaní nepodupali na smrť. Stôl bol dlhý, krivý, jedna nôžka podložená knihami, so stoličkami tesne prirazenými k sebe, tak sa k stolu mohlo pomestiť i štyridsať ľudí. V kúte bol gramofón, povedľa pohodenné husle bez strún, inde sa hrbila belastá kopa, pri bližšej prehliadke však zistili, že halda novín slúžila len ako prekrytie hrby výkalov.

Obrátil sa k dverám. V nich stála postava zahalená v tieni. Svetlo lampáša dosahovalo len na krok od postavy.

„Mit, kurva, zľakol som...”

„ZMIZNI!“ osoba zvreskla a vkročila do miestnosti.

Lampáš síce Feynmanna ochránil od tmy, no keď silueta vkročila do vysvieteneho oblúka, tma vykročila s ňou. Dlhý kabátec sa zdvihol v prudkom kroku. Na plášti, v oblasti hrude, sa vynímalo vyšité meno. Postava sa zahnila, na čo Feynmann uskočil a naslepo urobil to isté voľnou rukou.

„BASTARDI! ZMIZNITE!“

„Mit!“

Ďalší úder vybil Feynmannovi lampáš z rúk a ten sa so zarinčaním rozbil na zemi. Plamene chceli vyprsknúť a za-

chvátit koberec i záclony, ale nestalo sa. Akoby nemali moc. Prudký záblesk rázom zmizol a miestnosť sa utopila v tme.

Mit sa rozbehol naprieč chodbou. Svetlo lampáša prudko poskakovalo. Ako sa osvetlený priestor hompáľal zo strany na stranu, z miestností naňho vykukovali tváre s prázdnyimi očnými jamkami. Odprisahal by, že tam predtým neboli. Plačlivý hlások chlapčeka ho vyprovádzal, nuž pridal do kroku. Stovky očí na jeho chrbte sa stretli a zamrazilo ho tak, že ustrnul v polovici schodiska. Jeho meno Feynmannovým hlasom sa rozplývalo po celej štvrti.

„Mit! Ja neviem, kto to je!“ ozvalo sa opäť z poschodia a vytrhlo ho zo zamrzenia.

Vybehol na prízemie a hnal sa schodmi nahor. Praskali pod jeho uponáhľaným krokom.

„Ja neviem!“

„Feyn!“

Rachot.

„KDE JE?!“

Do chodby, v ktorej už Mit stál, sa vyvalilo telo. Feynmann.

„Na nohy!“ prikázal Mit Vesset a v behu schmatol partnera za golier.

„Kto to je?!“ spýtal sa Feynmann v chvate.

„Pre mňa za mňa i jeden zo Zakladateľov, padajme!“

„Hore!“

Mit Vesset sa chcel obrátiť späť, no z posledných dverí vybehla tienistá silueta, a i keď ju doposiaľ nevidel, tušil, že práve s ňou Feynmann zápasil.

Zaujal bojový postoj. Lampáš podal svojmu spoločníkovi. V jednej ruke mal boxer, druhú si nechal voľnú pre prípad potreby.

Silueta postávala a dívala sa. Feynmann neskôr veril, že sa dívala všetkými smermi naraz. Mit Vesset si spomenul na dávne prípady a oziabalo ho.

„Frusbach?“ vyzvedal Mit Vesset.

Feynmann súhlasne zahmkal.

Silueta vykročila vpred.

Mit Vesset sa napriahol a pravým direk-
tom zaútočil na kráčajúci tieň. Akoby sa nepoučil z minulosti. Feynmann sa zhrozil nad tupou odvahou partnera, tak sa po ňom načiahol.

„Mit, hore!“ Tentoraz to bol Mitov goli-
er, za ktorý sa prudko mrdlo. Jeho direkt
vklzol do tieňa ako cez prázdnotu. Padol
na chrbát, no už sa pozviechal na lakte
a potácavo sa hnal za Feynmannom. Len
tak-tak sa vrhol na schody, silueta tieňa
sa zastavila na pol kroka od toho posled-
ného a zostala tam stáť.

„Tá bytosť,“ zakašľal Mit Vesset, keď
mu došlo, že postava nemôže vkročiť na
schodisko, „pozerala všade.“

„Aj ty si to cítil?“

„Cítil. Musí vidieť všetko.“

„Myslíš, že to Lipa?“

„Nie, určite.“

Zízali na siluetu uprostred chodby. Cíti-
li, že sa díva na nich a všade vôkol. Pociť
nedokázali opísať, ale akoby boli oči vša-
de. Mali pocit, že aj prázdnota za ním je
ostro sledovaná.

„Tá bytosť má oči tých v pivnici.“

Mit Vesseta oziabalo ešte väčšmi.

* * *

Kráčali nahor schodmi.

„Čo od teba chcel?“

„Aby som mu povedal, kde niekto je...“

„Kto?“

„To nepovedal. Iba, že ju hľadá.“

* * *

Mit Vesset sa držal vzadu a pripravený
hľadel schodiskom nadol. Tieň sa len
kde-tu mihol. Akoby pobehoval sem
a tam, hľadajúc... niečo.

„Tušíš nejakú spojitosť?“ spýtal sa po
chvíli Feynmanna, ktorý sa preľakol, ako-
by naňho mladší partner vyskočil z tmy.

Zavrčal, ale keď sa upokojil, odvetil: „No,
len tak o tom nerozprával. Keby si sa ty
ocitol na jeho mieste, a vedel, že jedna
jediná vec ťa drží v úbohom stave ducha,
ver tomu, že by si o tom vyziapoval tiež.“

Mit Vesset si poškrabal strnisko. Hlava
sa mu po zhone mierne zatočila, ale ešte
dokázal zakryť stratu rovnováhy. „Zby-
točne sa tu otrčam. Keby Frusbach chcel,
zabil by ma, len sa stačilo natiahnuť na
schody.“

„I tak tu nemáš nič na práci.“

Keď stíchli, šuchtavé kroky z poschodia pod nimi zosilneli. Tu a tam, tu a tam.

„Prečo by nemohol vyjsť nahor?“

„Neviem,“ odvrkol Feynmann.

Mit Vesset sa len obrátil k schodisku a niečo si podráždene dudral popod nos.

Feynmann kráča k dverám na opačnom konci. Šuchtanie, ktoré počul z poschodia pod ním, silnelo. Ako sa blížil k dverám, pomaly ho premkávalo chladivé presvedčenie, že šuchtanie prichádza spoza nich.

„Mit?“

„Feyn?“

„Pod' sem.“

„Ale Frus...“

„Pod' sem!“ zdôraznil.

Mit prebehol chodbou k dverám, pred ktorými nehybne postával Feynmann a otrčal ľavé ucho. Pravé mal slabšie po zranení z výstrelu.

Ťahavá chôdza, akoby niekto sotva dokázal chodiť. Šuch-šuch. Potom zastavenie. A hmkanie. Hmkanie nejakej melódie, akejsi svižnej a radostnej hudby.

Mit Vesset položil ruku na kľučku a zatlačil ju nadol. Preukrutne zaškrípala a kroky sa zrýchlili.

„Sme ozbrojení!“ zvolal Mit Vesset a ramenom vyrazil dvere. Najprv do miestnosti vpadol on s boxerom, a hneď za ním Feynmann s lampášom vpred.

Dvere udreli do steny a obaja ostali zaražene stáť uprostred miestnosti. Pred nimi sa zjavil starý muž, zhrbený v dlhom ka-

bátci. Jednu ruku držal za chrbtom, druhou sa opieral o bakoľu. Na hlave mal plešinu, dlhú bradu neforemne rozhádzanú a kade-tade vytrčajúcu, v očiach tieň, aký Frusbacha pohlcoval celého.

Mit Vesset sa napriahol s boxerom, ale keď starec nejavil známky odporu, ruku uvoľnil.

„Kto ste?“ spýtal sa starec ostrým, chladným hlasom.

„Do toho ťa je...“

„Ja som Feynmann,“ skočil mu do reči prívetivým tónom jeho spoločník. „Toto je Mit Vesset. A vy ste?“

„Ja?“ opýtal sa starec neprítomne a dal sa do kroku. „A čo na tom už záleží?“

Mit Vesset sa postavil bokom do prahu dverí, nazerajúc do chodby. Feynmann podišiel bližšie k starcovi.

„Ste duch?“

Starec naňho pozrel úkosom. „Je to podstatné?“

Feynmann zomkol pery do úzuckej línie. „Povedzme, že áno.“

„Ospravedlňte ma, že som vám znepríjemnil príchod.“

Mit Vesset s Feynmannom na seba nechápavo pozreli. Starec potom prešiel k dverám a pozrel do chodby, odkiaľ prišli. „Povedzme si úprimne, ľudia v mladom veku sú často horliví a zbrklí. A ja som sa podľa všetkého tomu tiež nevyhol.“

Feynmann tušil, k čomu sa schyľuje. Mit Vesset podľa výrazu v očiach tiež nemal

ďaleko od prezrenia. Starec sklamané kvkľal hlavou do strán a odišiel od dverí. „Zrejmé ste už pochopili, že moje meno je Villiam Frusbach Feyeramend.“

* * *

Keď sa ponorili do ticha, ktoré bolo unavujúce, Mit sa prešuchol k Feynmannovi. „Prečo teraz?“ šepol.

Feynmann zvedavo zdvihol obočie.

„Prečo sa ukázali práve teraz? Kurva, je to prvý majiteľ budovy. To môže byť už štyristo rokov. Nie je žiadne výročie, ani sa nič výnimočné nestalo... Duchovia sa javia v nejakom symbolickom čase. Teda... symbolickom aspoň pre nich.“

Starec si opäť začal hmkať nejakú melódiu, kým sa presúval za stôl. Sklonil sa a zísal naň, akoby tam mal rozložených mnoho kníh a hľadal medzi nimi spojitosti. Stôl bol však prázdny.

„Nenašiel som. Nenašiel som.“

„Koho ste nenašli?“

„Asi tú, čo hľadá ten na poschodí.“

Starec si ich nevšimal. Hľadel na stôl a buď šepkal, alebo si hmkaľ. Mit Vesset usudzoval, že je akoby dvomi duchmi, ktorí sa prebývajú na povrch. A Feynmann premýšľal nad trojicou mien, ktoré im starec práve povedal.

„Počujete nás?“ Mit Vesset prešiel k starcovi a pred očami mu zamával rukou. „Nevníma. Nepočuje.“

Feymann poďišiel vókol stola a obaja sa dovedna pustili do prehliadania, ale már-

ne. Feynmann našiel niekoľko debien s knihami, ktoré vyložil na stôl, a začal jednu po druhej vyberať. *Životopisy slávnych filozofov*, Platónov *Štát*.

Sám si z tejto pavydy pamätal iba podobnosť o jaskyni, nuž knihu so zhnusením založil ostatnými, napochyťro, kým si to nevšimol Mit Vesset, zarytý prívrženec filozofie – hlavne tej svojej, zvrhlej životnej filozofie: *Snaž sa neskapať, snaž sa za každú cenu*. Posledná kniha, čo vyložil, bola kniha toho divného muža z Provinčnej ulice – *Pochmúrny dom*.

To sa na podivína hodí, pomyslel si Feynmann.

Mit Vesset našiel niekoľko platní, bez názvov, bez popisov na potrháňých papierových obaloch. Novinové útržky rôznych udalostí Lipy, ktoré mu ale po rýchľom prezretí nedávali žiadne spojitosti. Potom niekoľko fotografií rôznych budov. Sotvaktoré poznal.

„Žiadne stopy,“ zahundral.

„Taktiež nič.“

Feynmann si šuchal koreň nosa a hlboko dumaľ. Mit Vesset znervóznel, kráčajúť tu a tam, pohľad mu skákal od starca na Feynmanna a potom niekam von. V hlave sa mu posledná hodina premietala ako sled nesúrodých obrazcov, roztrieštené kúsky rozbitého celku, kúsky z rôzneho materiálu, haldy detailov, ktoré nemali súvislosti.

Alebo mali?

Nie je to prvý raz, čo riešili prípady du-

chov v Edgarovej Lipe. A nielen duchov, ale aj chodiace esencie, prípady zbehlých filozofov, spredmetnených myšlienok. Jeho hlava si dokázala aj detaily vyskladať do zmysluplnej mozaiky. No teraz sa mu topila v záplavách.

„Tak poďme postupne,“ pretrhol Feynmannovo zamyslenie Mit Vesset. „Čo všetko sme sa dozvedeli?“

„Chceš to robiť formovo, ako stále?“

„Akokoľvek.“

„Tak poďme postupne: Tromi duchmi je jeden a ten istý človek. Villiam Frusbach Feyeramend. Súvislosti s časom a priestorom, prečo sa tu ocitol, sú neznáme. Dom patrilo celé dekády rôznym ľuďom, Villiam bol prvým majiteľom, čo môže byť, ako som vravel, aj stovky rokov. O Villiamovi nevieme nič. V tejto štvrti sa toho udialo toľko, od vyvražďovania cez znásilňovanie, až po hromadné krvavé výpravy gangov.“

„Navyše vieme, že duchov môže držať aj niečo, čo nemá dočinenia s vraždou. Mohlo ísť o niečo úplne banálne.“

Feynmann prikývol.

„Takže vlastne sme sa nikam nepohli.“

„A možno áno.“ Feynmann sa ešte zahĺbil.

Mit Vessetovi začala myseľ zachádzať inakam, k nepotrebným ranným myšlienkam, k premýšľaniu o zajtrajších dňoch. Stratil kontrolu nad vlastnou myšliou. Takto to začínalo. Potom mdloby, strata vedomia. A desivé noci. Následky jeho

minulosti sa rozhodli vybrať si daň. Najprv sa mu roztriasli ruky. Spotil sa. Ligtavé kropaje potu Feynmanna nepotešili. Po tých dobách prestal mať uštipačné poznámky na Mit Vessetov stav. Nuž, teda len mlčky pokrútil hlavou a snažil sa poskladať svoje myšlienky.

Starec ďalej hmkal a šepkal.

„Si schopný vnímať?“ ozval sa Feynmann.

„Ešte áno,“ povedal zlomeným hlasom.

„Ešte chvíľu vydržím.“

„Aj premýšľať?“

„Nenaťahuj,“ odvetil podráždene.

„V pivnici som našiel na stene nákrasy.“ Nezdalo sa, že by Mit Vesset vnímal, tvár si kryl rukou, kráčal mátožným krokom a hovoril tlmene. „Očividne sú všetky zbytočné, ale ak vieme, že sa malý chlapec volal Viliam, tak E v nápisu by mohlo byť druhou časťou hádanky.“

„E?“

„Vyryté do steny. Ako zalúbené deti. E a V. Tuším však, že je to jediný vyrytý nápis, čo nám pomôže.“ V skratke zreferoval Feynmannovi nápisy.

„To nás neposúva ďaleko.“

„Tušíš, že to bude mať niečo s E?“

„Bude to zrejme žena, ak to spojíme so ženským rodom toho, koho hľadá Frusbach na poschodí.“ Feynmann sa na chvíľu zamyslel. „Je to jediné vodítko, i to stojí asi za nič. Alebo to skúsme takto... Pripusťme, že tu starec nie je z dôvodu, že by sa niečo stalo jemu. Prečo by mal

byť lámaný na tri kúsky v tak vzdialenom časovom horizonte? Povedzme, že má chlapec sedem rokov, Frusbach okolo dvadsaťpäť a starec okolo šesťdesiatky, možno viac – ťažko usudzovať o veku mešťanov trýznených životom v Lipe. Povedzme, že je naviazaný na hocikajú vec, hoc postavu, ak chceš, ponechajme jej meno E.“

„Chceš naviazať ducha na inú bytosť?“

„Máš lepší nápad? Očividne z času ani miesta nič nevytiahneme.“

„Tak pokračuj.“

Feynmann sa hlboko nadýchol, priam sípal. „Pokračujem, a možno to na konci bude mať zmysel. Nuž, povedzme, že spojitosť troch okamihov života, ktoré sú také silné, že ostali po smrti, môže byť v jednej veci. Dumaj, Mit, pretože keď mlčíš, tak mi tu odpadneš ako minule. Ktoré tri okamihy by ťa vo vzťahu k veci mohli zasiahnuť?“

„Poznám blbý vtíp o tom, že si najšťastnejší, keď vec ukradneš, a keď zistíš, načo ti vlastne bude.“

„Nežartuj, kretén!“ štekol Feynmann. „Ale v jednom máš pravdu. Nájdenie veci, ktorú si dlho hľadal. Alebo si nevedel, že ju hľadáš.“

„Alebo to zistíš až neskôr.“

„Takže predsa ti to ešte myslí.“

Mit Vesset zbledol. Feynmann sa načiahol po stoličke a pripravil ju pre partnera. „To je jeden z troch. Uvažujem, že nech to bolo čokoľvek, ktokoľvek, Frusbach to

stratil. Respektíve je to stav človeka, keď o to prišiel.“

„S tým budem súhlasiť.“ Mit Vesset si ešte pomyslel, že toto logické postupovanie je bližšie filozofii, čo by sa ako podrývačná poznámka Feynmannovi nepáčila. Zrejme za tie roky chtiac-nechtiac čosi pochytil. „Ale čo potom starec?“

Feynmann stíchol. Začatý tok myšlienok a nápadov k scenárom sa rozbil očividne nenávratne.

„Hovorí, že to nenašiel,“ pokračoval Mit Vesset, podľa hlasu dolujúc to z hlbín podvedomia. „Zomrel bez toho, aby ju niekedy našiel. Takže dôvod, že tu duchovia ostali, je podľa všetkého v starcovi. Ale prečo teraz, kurva?“ Pozrel na Feynmanna, ktorý sa začal prehrabávať v škatuli s množstvom zápisníkov. „O čo ti ide?“ vyzvedal. Partner mu neodpovedal, nuž si z náprsného vrečka kabátca vybral malú čutorku a uhol si z nej. Oči sa mu ligotali ako kvapky rosy na lístkoch v parku.

Mit Vesset sa odpovede nedočkal ani potom. Podopieral sa opäť plecom o zárubňu a želan si, aby ho čoskoro neopustilo vedomie. Posadenie by mu navolilo menšiu úľavu, ktorá by jeho odpadnutie urýchlila. Feynmann horlivo preberal zápisníky, miestnosť vyplňala plejáda šušťania. Zo škatule pretŕčalo niečo rozmerné a tenké. Starca až teraz akoby osvietilo, prudko sa načiahol po Feynmannovi, no ruka prešla ním i denníkom v jeho rukách.

Nato všetci traja ustrnuli a pozreli na miesto, kadial' sa ruka prešvihla. Potvrdenie, že je duch, i keď o tom nikto z prítomných nepochyboval. „Tak ty sa dotýkať nemôžeš, ale Frusbach áno? A mladého ťa nevidieť,“ hlesol Mit Vesset.

Feynmann sa uškrnul. „Azda ťa trápi, že si tu prezerám tvoje zápisky?“

„Nenájdeš tam nič, ako som nenašiel ani ja,“ odvetil smutne duch.

Feynmann nemienil odpovedať. Mit Vessetovi sa podlomili kolená, škripavo potiahol stoličkou po zemi a posadil sa tvárou do chodby, zízajúc tam, akoby sa odtiaľ mala vyvaliť armáda. Musel si na chvíľu oddýchnuť.

„Ak by som nenašiel niečo zaujímavé, nezahnal by si sa.“

Denník, ktorý mal v ruke – starý zápisník v koženom ošúchanom obale s prevísajúcou zaprášenou látkovou záložkou –, teda považoval za podstatný a upustil od prehliadania ostatných.

„Vy – duchovia nepremýšľate logicky. Logiku ste stratili počas smrti. Konáte... symbolicky. Spontánne. A často vám nejde o ublíženie, ale o... niečo.“

Feynmann začal listovať. Starec prestal hmkať a šepkať. Uprane hľadel naňho. Nežmurkal. Stál ako socha. Ako živá socha. Feynmann za každým slovom, ktoré prečítal, pozrel na starca. Feynmannom začalo triasť od nervozity, ale keď sa upriamril na svoje ruky, prestali vibrovať. *Ale no tak, nezažívaš to prvýkrát.*

Stránky nakláňal do svetla lampáša. Chvíľu listoval, ale šumenie strán už nebolo také výrazné. Každým zasuchnutím sa starec pohol, čo Feynmanna donútilo otáčať listy tak, aby nevydali ani ten najmenší zvuk. Nečítal slovo za slovom, ale skákal, hľadajúc na začiatkoch rôznych zápiskov.

Mit Vesset si začal čosi hmkať, Feynmann vedel, že je to jeho spôsob, ako sa udržať pri vedomí, kým on horlivo hľadal. „...bola Lipa, v tej Lipe sme prišli do ulíc, obdarení a prekliati... Keby sme len vedeli, čo to s tými hranicami malo znamenať...“

Mit Vessetovo reptanie o rôznych minulostiach Lipy trvalo, dokým Feynmann nezvolal: „Mám to!“

Ako potvrdenie sa aj z chodby pod nimi ozval burácajúci výkrik hnevu.

„Čo si našiel?“

Feynmann pozrel na starca. V očiach sa mu zaligotalo. „Ach, ty chudák...“ pokrútil hlavou.

Mit Vesset pozrel do chodby, odkiaľ sa blížili kroky, ale žiadna silueta, žiadna temravá postava bez tváre.

„Mohlo nám to dôjsť skôr, stopy boli všade vôkol. A je to také očividné, že sme taký jednoduchý dôvod prehliadli.“ Na chvíľu zmĺkol a len sa zlovestne vyškieľal. Potom ukázal na stránku zápisníka. „Tu sa píše: ...neveril som, že niekoho ešte stretnem. Na malého chlapca pôsobili vtedajšie stavy veľmi ťažko. Najst' si kamarát-

ku znamenalo nádej... Takže nie láska, ale obyčajné kamarátstvo.“

„Zdá sa, že kamarátstva nie sú obyčajné,“ zašomral Mit Vesset.

Feynmann naňho vrhol pohľad plný opovrhnutia a obaja sa zatúlali do minulosti, no Feynmann sa z nej pozbieral ako prvý a pokračoval: „Keď bol malý chlapec, spoznal tú, ktorú v zápisníkoch nazýva Elizkou. Ona je to E. Ak sa však domnievam správne, mohlo to byť v období, kedy sa Lipa otriasala v základoch.“

„Myslíš vojny gangov a čistky?“

„Alebo prvé hranice? Alebo počas Detí múru? Ktovie. Nezáleží na tom. Jednoducho bola taká ťažká doba, že aj stretnutie dievčaťa ním očividne pohlo, a vôbec nemuselo ísť o lásku.“

„Ale mohlo.“

„*Nemuselo*, ako vravím.“

„A počas Frusbachovho veku sa rozlúčili.“

„Očividne nie chcene, keď ostal ako duch vyrevovať, že ju stratil. Čo nás ale privádza k poslednému...“

Obaja pozreli na starca skormútené stojaceho za stolom. Obom došlo, čo sa dialo po zvyšok jeho života. Márne hľadanie, samé stopy a konce zamotaných klbiek, ktoré sa nikdy nerozvinuli. A na samotnom dne škatúl, kde zbieral jej stopy, bola jeho utrýznená duša, ktorá len čakala, kedy sa od tela oslobodí.

„Takže by ju stačilo nájsť a...“ Mit Vesset uťal, keď si uvedomil, ako naivne znie.

„Ten muž strávil desiatky rokov hľadaním na jednom meste, pretože vieme, že z Lipy sa neodchádza. Nedá sa odísť. A nenašiel ju. Mal dosť času prechádzať štvrť za štvrťou, pýtať sa a volať, najímať mladúchov, nech vyrevujú ako predavači novín na nárožiach. Ale nie. A navyše je to vyše štyristo rokov.“

„Kde sa mohla podieť?“

Feynmann neochotne pohodil plecami. „Nech je kdekoľvek, niet možnosti ju nájsť.“

Mit Vesset zahmkal a pretrel si tvár dlanou. „Ale čo potom s nimi?“

„Za pokus by niečo stálo.“

Feynmann vzal Mit Vesseta bratsky (i keď ho to neskôr mávalo v snoch) okolo pliec a odviedol ho na chodbu. Šepkal tak, aby starec ani steny nič nepočuli.

Feynmann stál pri dverách, za ktorými boli schody, vedúce o poschodie nižšie. Mit Vesset sa vrátil do miestnosti so starcom. V hlave mu otriasalo. Vedel, že tie stavy prídu, tušil však, že sú slabšie než počas predošlých *kapitol*. Kapitolami ich nazýval, pretože ho v tej chvíli trýznili spomienky z minulosti, ktoré inakšie za plnej bdelosti dokázal vyháňať. Vedel, že noc bude preukrutná a ťaživá, opäť sa bude v polohe plodu krčiť a budiť na vlastné skuvňanie. Dovtedy mal však ešte prácu, čo mu pomáhalo venovať tok myšlienok inakam. Čakanie na chodbe by znamenalo, že by odpadol.

„Povedzte, Viliam,“ začal rečníckym tónom, zbierajúc posledné zásoby síl – tónom, akým začínali rozpravy s ním, keď ešte pôsobil na Akadémii, „vari je mešťan Edgarovej Lipy k niečomu stvorený?“

Starec zdvihol pohľad od stola, o ktorý sa neprestajne opieral, ale nič nevrazil.

„A povedzme, že každá bytosť, nielen mešťan, je niečomu predurčená. Nazývajte to Vyššou prozreteľnosťou, aby sme mešťanov rôznych vyznaní neurazili. Však?“

Starec neodpovedal.

Mit Vesset začal vôkol neho obchádzať, dotýkať sa vecí a sledovať Viliamove odozvy. „Takže každá bytosť sa rodí so zámerom, to už dávno vieme. Za mojich čias pôsobenia na Akadémii som tomu venoval ne jeden semester hlbokého štúdia. No a okrem prekliatí, ktoré máme ako mešťania rovnaké, *prichádzame do ulíc Lipy*, pretože tak nazývame narodenie, s darom na zvládnutie nášho zámeru.“

Starec stál bez odpovede.

„Nuž, ostáva mi povedať len jedno, pán Viliam. Keby ste ju nájsť niekedy mali, Lipa by vám to umožnila.“ Schmatol, o čo mu šlo, posledné sily nahnal do nôh a skočil k dverám.

„TO NIE JE PRAVDA!“ Viliam, akosi pozabúdajúc na starobu, prebehol naskrz stôl a načiahol sa po Mitovi. Ten bol ale pripravený utekať, takže mal náskok.

Feynmann otvoril dvere na poschodie.

Viliam utekal zúriivo. Sotva sa im podarilo skočiť na schodisko. Keď sa pozviechali, Feyeramend nad nimi stál ako solný stĺp a uprene, bez mrkania na nich pozerál.

„Kurva,“ zahundral Mit Vesset. Cítil, že ho tento kúsok stál viac síl, než obvykle. „Dúfam, že vieš, čo robíš.“ Podal Feynmannovi tenký, zato rozmerný štvorcový papierový predmet.

„Je to asi jediný pokus, čo mi zišiel na um.“

Prešli k spodným schodom.

„Tuším, že Frusbach bude pripravený.“

„To čakám.“

Feynmann prudko vyrazil dvere plecami a obaja skočili do chodby, pripravení sa rozbehnúť. Obďaleč stál Frusbach, rozkročený ako pri bitke v ringu. Feynmann veril, že hnev ducha dokáže spôsobiť mnoho zlého. Neraz obaja rozvrhli debatu o schopnosti duchov hýbať predmetmi, ale teraz sa nechceli presvedčovať, čo by dokázal napajedený a urazený Frusbach.

Rozbehli sa mu v ústrety.

Mit Vesset ho obišiel sprava. „Zdrhnem ti ako Elizka! Že to ani nebudeš vedieť!“ Započul hnevlivé vrčanie Frusbacha. Zrazu ho drapol za rameno, lebo ucítil bolestný stisk. Potom sa načiahol po Feynmannovi, no zistil, že muž tam už nestojí. Nemienil ho obísť, mienil sa mu vyhnúť úplne.

Feynmann vbehol do jedálne, respektíve

toho, čo za jedáleň považovali. Mit Vesset ležoval pár centimetrov nad zemou. Z prízemia sa ozýval plač a z poschodia besné, nezrozumiteľné výkriky.

Do burácania boja a hnevu a plaču sa zrazu ozvali tóny z gramofónu. Vtedy všetko utíchlo.

* * *

Do jedálne vošiel Frusbach, ktorý si nevšimol za ním sa tackajúceho Mit Vesseta. Feynmann ustúpil bokom, Mitovi sa podarilo oprieť o zárubňu a horko-ťažko sa pretrmácal k stoličke, ktorú sa snažil odsunúť. Miestnosť vyplnilo prenikavé škripanie. Zadudral a zvalil sa do nej ako oplán.

Frusbach kráčal ako námesačný. V dvoch sa objavil Feyeramend, ktorý tiež ako zhyponotizovaný prichádzal k hráčemu gramofónu. A v kúte, obďaleč, Feynmann spozoroval malé chlapča v baretke, akú nosieval Mit Vesset, v dlhých pracovných nohaviciach, čo fasovali deti v manufaktúrach, a s trakmi cez plecia. Všetci traja sa potom presunuli na to isté miesto pred ucho gramofónu, kde bol zvuk najkrajší, a jeden duch prekryl druhého.

„Fur Elise...“ zašomral Mit Vesset, „Že to nenapadlo mne, dočerta! Jej obľúbená skladba.“

Feynmann pozeral po trojici na jednom mieste, ale na tvári mu nespočinul víťazoslávny výraz.

* * *

Vychádzalo slnko, ako na konci mnohých príbehov. Z gramofónu na poschodí sa naďalej ozývala hudba. Mit Vesset vytiahol čutorku a ulial si dolu gágorom poriadne dúšky lacnej vodky. Oťapila mu myseľ natoľko, že by dokázal spať, no vedel, čo ho ďalšie dni čaká.

„Ale duchovia sa nevyparili.“

„Ani sa nevyparia,“ odvrkol Feynmann porazene. „Ako si správne poznamenal, jeho údelom nikdy nebolo nájsť ju, no aj tak sa v ňom stratil. Nezáleží ani na tom, ako zomrel. Nemôžeme nič robiť.“

„Takže ostávajú otázky.“

„Ale odpovede sa niekedy nedozvieme my, ani generácie po nás.“ Zamrzelo ho to.

„Prečo sa ma Frusbach dokázal dotknúť a Feyeramend nie? A čo tie hlavy, čo som videl v pivnici? A čo malý Viliam? Ako si si domyslel to s tou platňou? A prečo, kurva, teraz?“

Feynmann si zamyslene počúval koreň nosa. Snažil sa pozbierať úlomky poznania, ale okrem dohadov mu veľa neostávalo. „Začnime tým najjasnejším – jeho hmkanie. Tie svižné a radostné tóny, mi pripomenuli skladbu. Fur Elise. Bola na tej jedinej platni, čo trčala zo škatule zápisníkov. Musela preňho niečo znamenať, keď bola mimo ostatných.“ Pozrel do cesty, ktorá sa začala vyplňať rannými slnečnými lúčmi. „Keď ju začuli, dúfali, že ju našli. Že sa ich Elizka vrátila.“

Mit Vesset sa zaknísal.

„Tie hlavy v pivnici boli zrejme len ďalšími neborákmi, o akých história Lipy rozpráva celé eposy. Prečo sa tu objavili práve teraz? Usudzujem, že je to jej výročie. Ak dobre rátam, je dnes dvadsiateho piateho. Možno jej narodenie, možno výročie stretnutia. Pokiaľ viem, správy o duchoch prišli pred vyše týždňom. Toto obdobie musí mať pre nich symbolický význam. A možno sa ukázali už dávno, ale driemali. Ťažko povedať, či sa štyristo rokov premávali, ale ľudia ich trpeli, alebo sa ukázali až dávno po tom, čo sa štvrt vyludnila. Možno prázdnotu Lipa neznáša, tak vytiahla minulosť. Vieme, že má zmysel pre osudovosť, ktorý nechápeme.“

Mit Vesset vytiahol z posledných síl otázku. „A čo tie dotyky?“

„Usudzujem, že Frusbacha hnala nenávisť. Feyeramend sa nemal prečo hnevať, pokiaľ si ho teda nenamosúril. Nereagoval na nič, čo sa netýkalo priamo Elizky. Preto zápisník, preto hnev, že ju nedokáže nájsť. Tak či onak, títo traja budú počúvať hudbu, kým neskončí, a keď skončí, uvedomia si, kde sú, a...“

Mit Vesset už nebol pri zmysloch. S hromotom sa doterigala drožka.

„...spochínú vo večnom rozhovore so mým sebou. Chlapča bude ďalej plakať, Frusbach vyčítať starcovi, že sa nesnažil viac a starcovi mladému, že to dopustil. A takto to pôjde, dokým sa nevrátime,

nepreskúmate archívy a nezistíme, čo stačí spraviť, aby duša našla pokoj. Dovtedy... dám budovu zamurovať. Dvere aj okná. Lebo okrem hudby už nebudú počuť nič burácavé. Plač a hlasy rozhovoru budú vo vyčítavom šepote. Budú sa hanbiť za to, čoho sa dopustili.“

LUKÁŠ JURÍK

Autor pochádzajúci z Košíc. Venuje sa písaniu prevažne hororových poviedok, ktoré publikuje v českom hororovom magazíne Howard – *Posledný vlak do Edgarovej Lipy* (29. číslo), *Ak by mohli rozprávať* (33. číslo) a *Potak* (42. číslo). Hororové poviedky sú zasadené do mesta Edgarova Lipa. Takisto publikoval v slovenských Dotykoch, slovenskom filozofickom e-magazíne Ostium alebo v českom filozofickom časopise Studia Philosophica.

EVA DUŠIČKOVÁ BÚRKA

Keď Silvia zaparkovala pred chatou, ešte bolo svetlo. Mračná, ktoré sa hrozivo hromadili nad obzorom, však neveštili nič dobré.

„Norika, musíme si pohnúť, lebo o chvíľu zmokneme!“ posúrila kamarátku, ktorá bezradne postávala pri aute a znepokojene sledovala oblohu. V diaľke dunelo, zdvíhal sa vietor.

„Silvi, neviem, či to bol dobrý nápad... Nemali sme predsa len radšej počkať na Viktora?“ povedala Nora trochu vyčítavo a neochotne začala vyťahovať tašky z kufra auta.

„Mali, nemali,“ odvrkla jej Silvia: „Teraz sme už tu, tak nad tým netreba meditovať. Viktor tu bude najneskôr zajtra na obed – a my zatiaľ nazbierame plné koše húb.“

„To dúfam...“ zahuhňala si Nora popod nos. Len čo to dopovedala, oblohu nad ich hlavami preťal blesk, od vrchu až po spodok.

Silvia si nemohla nevšimnúť, ako sa Nora celá prikrčila a okamžite sa prežehnala. Vedela, že jej kamarátka má z búrky panický strach. Ale vedela aj to, že je vášnivá hubárka. A ak to chceli za

víkend všetko stihnúť, museli sa na cestu vydať čo najskôr. To, že jej priateľ Viktor mal v práci práve „dlhý deň“, ich predsa nemohlo odradiť. Teraz bolo dôležité vyložiť veci z auta ešte predtým, ako sa spustí lejak. V tom momente, ako Silvia odomkla dvere na chate, začali padať veľké dažďové kvapky.

„Nevadí, ostatné veci vyložíme, keď sa to preženie,“ upokojovala evidentne vystresovanú Noru a hnala ju dovnútra.

„Teraz si otvoríme nejaké dobré víno a budeme čumieť, ako vonku prší. Alebo keď chceš, tak si zapneme telku,“ pozrela sa na hodinky: „Super, o chvíľu sa začína náš obľúbený seriál.“

„Ja neviem, či je to dobrý nápad...“ opäť zapochybovala Nora roztraseným hlasom.

„Čo myslíš? To s tým vínom? Chceš radšej niečo ostrejšie? Nejakú slivovicu, frnďalicu, terkelicu...?“ pokúsila sa žartovať Silvia, ale videla, že to na Noru vôbec nezaberá. Fascinovane sa dívala z okna, kde sa už riadne rozpršalo a vietor kmásal koľuný stromov.

Hoci sa pomaly stmievalo, blesky ožarovali čistinku pred chatou tak, že chvíľa-

mi bolo vidno ako za bieleho dňa. Silvia si uvedomovala, že Noru treba čo najskôr trochu rozptýliť, aby tá úzkosť, ktorá sa jej zračila v očiach, nepreskočila aj na ňu. Rýchlo otvorila fľašku červeného vína, vytiahla dva poháre a čipsy a všetko pekne naservírovala na malý stolík pred televízor. „No pod' si dať, nech máme niečo v hlave...“ pokúsila sa rozveseliť kamošku, ktorá vyzerala stále sklúčenejšie.

„Vitaj na chate!“ zodvihla pohárik s vínom.

Keď si pritukli, zapli telku a vyložili si nohy, zdalo sa, že sa Nora trochu upokojila. Veď boli v bezpečí, v suchu a v teple, tak čo tam po búrke! Len čo sa uvelebili v kreslách, uchlipli z pohárov a pozreli si prvých pár minút novej časti obľúbenej telenovely, ozvala sa rana ako z dela. Blesk musel udrieť niekde blízko, lebo hrom zarachotil priamo nad ich hlavami – a zostala tma.

„Ježišmária!“ zajačala Nora. „Čo budeme teraz robiť?!“

„Kľuuud, Norika. To sú len poistky. Nahodíme ich a všetko bude zase okej,“ upokojovala ju Silvia, ale už aj ona trochu znervóznela. Nahodiť poistky totiž znamenalo vyjsť von, do tmy a do dažďa. A hlavne – nájsť baterku, bez ktorej to asi nepôjde... Ale teraz potme to asi nebude také jednoduché. Keby si len spomenula, kam ju Viktor dáva?!

Búrka za oknami besnela, blesky šľahali jeden za druhým a hromy burácali.

„Pod', pohľadáme baterku a pršíplášte, a ideme na to!“

„Čooo?“ zhrozila sa Nora. „A to akože máme ísť von?!“

„No, asi áno. Odtiaľto tie poistky nena-
hodíme. Ibaže by si vedela hýbať pred-
metmi na diaľku...“

„Na to zabudni,“ skočila jej do reči Nora. „Mňa von nedostaneš ani za nič na svete!“

„Ale Norika, nebuď taký strachopud. Veď tu predsa nebudeme sedieť celý večer potme. A je to len tu. Hneď kúsok od dverí!“

„Sorry, ja nejdem ani ku dverám, nie to ešte za ne. Ja tu budem takto pekne krásne sedieť až do rána, potme, ale von nejdem, ani keď ma zabiješ!“

„No dobre, tak mi teda budeš iba svietiť baterkou od dverí, dohodnuté?“

„Nie, ani náhodou! To odo mňa nemôžeš chcieť. Až keď prejde búrka... Potom možno...“

Blesk, ktorý v tom okamihu preťal oblohu, ožiaril celé okolie.

Nora s vytreštenými očami zajačala: „Videla si to?!“

„To sa nedalo nevidieť...“ snažila sa Silvia o pokojný tón. „Je búrka, blýska sa...“

„Ale ja sa pýtam, či si videla toho tam vonku?! Tú postavu!“ Norin hlas znel hystericky.

„Akú postavu, prosím ťa? Kde?“

„Tam! Presne tam, pod tým veľkým stromom! Tam, kde stojí naše auto,“ uká-

zala rukou do okna a rýchlo ju schovala pod deku, ktorú si pre istotu vytiahla až po bradu.

„Norika, neblázni. Kto by tam teraz stál? A pod stromom? Počas búrky?!“

Silviu znepokojilo, koľko námahy ju zrazu stálo, aby tón jej hlasu znel ľahkovážne. Dokonca sa pristihla pri tom, ako sa snaží preniknúť zrakom tmou za oknom, či tam naozaj niekoho neuvidí.

Vtom sa znovu zablyso.

„Je tam!“ zdesene zaúpela Nora.

Silvia pristúpila bližšie k oknu. Naozaj sa jej na okamih zazdalo, že pod stromom niekto stojí. Niejaká postava v dlhom plášti s kapucňou na hlave.

„Čo budeme robiť?!“ Norin hlas, ovládnutý strachom, znel chrapľavo.

„Prosím ťa, hlavne nepanikár. Možno je to len nejaký hubár, ktorého zastihla búrka...“

„Ale prečo tam tak stojíš??“ ozvala sa sípavým šepotom.

„Ja neviem. Možno čaká, kým prestane pršať...“

„A čo keď... príde sem?!“

„Keby sem chcel prísť, tak by tam nestál a...“

Opäť sa zablyso. Blesk znovu ožiaril celé priestranstvo pred chatou – ale ak pod stromom naozaj niekto ešte pred chvíľou stál, teraz tam už nebol. V tej chvíli sa ozvalo zaklopanie na dvere.

„Ježiši, to je on! Preboha, Silvi, neotváraj!“

„Ále, to sa ti len zdalo.“ Silvia si ten klopavý zvuk najskôr nechcela pripustiť. Jej myseľ odmietala, že to, čo nejasne začula popri bubnovaní dažďa, by mohlo byť naozaj zaklopanie. Stále to predsa mohol byť vietor, ktorý švihol do dverí nejakú ulomenú vetvu zo stromu.

Ale nebolo to tak.

To „klop, klop, klop“ sa ozvalo zasa. Jasnejšie a ráznejšie. A už nebolo pochyb, že niekto za dverami skutočne je.

Silvia chvíľu váhala a potom šla ku dverám.

„Je tam niekto?“ opýtala sa tak hlasno, aby to ten za dverami počul.

Nič.

„Silvi, on je za oknom!“ zapišťala Nora priškrtenie.

Silvia pristúpila k oknu a vo svite blesku skutočne uvidela pri okne stáť muža. Bol vysokej, chudej postavy. Nabrala všetku svoju odvahu, natiahla ruku a otvorila okno – na vetračku.

„Hej, pane... To vy ste klopali?“ opýtala sa do tmy a dala do hlasu všetku svoju odvahu.

Muž za oknom sa naklonil a povedal hlbokým, mrazivo pokojným hlasom: „Áno, ja. Prepáčte, nechcel som vás vyľakať...“

„Ale nie, nevyľakali ste nás, to je v poriadku. Môžeme vám nejakو pomôcť?“

„Ani nie. Ja by som tu len rád prečkal tú búrku, ak vám to nevadí. Videl som, že ste si ma všimli, tak som len chcel, aby

ste sa nebáli. Keď prestane pršať, pôjdem ďalej.“

Silvia sa obzrela na svoju kamarátku, ktorá od strachu ani nedýchala.

„Pošli ho preč, prosím ťa!“ počula ju zašepkať.

Muž za oknom sa znovu naklonil k vetraciemu otvoru a povedal: „Viete, bol som na túre a zle som si to vyrátal. Ak by vám to nevadilo, tak počkám tu pod strechou. Keď to prehrmí, zbehnem do dediny.“

Silvia zrazu pocítila výčitky. *Chudák, ani sa neodvážil nás požiadať, aby sme ho pustili dnu... Ako by som sa asi cítila ja, keby ma v lese zastihol dážď, a niekto v suchu a v teple chaty by ma tak bezohľadne nechchal stáť vonku?*

„Nieže ho vpustíš do chaty, Silvi! To nech ťa ani nenapadne!“ počula za sebou vystrašenú Noru, ktorá akoby jej čítala myšlienky.

„Viete,“ začala váhavo, „nemajte mi za zlé, že vás nepozývam dnu, ale nepoznáme vás...“

Chvíľu bolo ticho.

„To je v poriadku, nemusíte sa ospravedlňovať,“ povedal neznámy a Silvia v jeho hlase cítila pachuť sklamaní.

Nemala by ho predsa len vpustiť dovnútra?

Veď sú dve. Čo im môže urobiť? Obzrela sa spýtavo na Noru, ale tá len odmietavo krútila hlavou a ešte viac sa schúlila pod dekou.

„Ale keby ste chceli,“ napadlo zrazu Silvii kompromisné riešenie, „vzadu za chatou je malý záhradný domček. Nie je zamknutý...“

„Ďakujem, ste láskavá, ale to hádam netreba.“

„Ale áno, len tam pokojne chodte,“ povzbudzovala ho Silvia. „A viete čo? Podám vám aj nejaké deky, keby ste sa rozhodli zostať na noc. Je tam taká staršia pohovka...“

„Niéééé...“ ozvala sa znovu Nora. „Silvi, neblázni, nevieš, čo je zač!“

„Norika, prestať hysáčiť! Veď mu dám len nejaké staršie deky, chudákovi. Určite je celý premočený.“

Potme zašla ku komode, ktorá stála v rohu pri posteli. Otvorila strednú zásuvku a nahmatala deky. Vtedy si spomenula, že baterka by mohla byť vo Viktorovom nočnom stolíku. Zasmátrala v ňom – a hurá! – bola tam.

„Bingo!“ zajasala a vzápätí namierila lúčom baterky na schúlenú Noru. „Pod', posvietime si na neho!“

„Zbláznila si sa?“ zajačala Nora. „Ty mu chceš naozaj otvoriť?! Čo keď má nejakú zbraň, nôž alebo čo...?!“

„Neboj sa už toľko. Je to len nejaký zmoknutý turista, čo potrebuje niekde v suchu prečkať búrku. Pod', urobíme dobrý skutok, keď už nič inšie,“ povzbudzovala kamarátku. Tá sa neochotne zdvihla, ale hneď vyjednávala.

„Ale podáš mu to cez okno, nie cez dvere,

dobré? Aspoň v tom ma poslúchni. Bude to bezpečnejšie...”

„No tak dobre,“ súhlasila Silvia s jej detinským návrhom. Podišla k oknu a zavolala do tmy: „Pane, ste tam?“

Chvíľu bolo ticho. Silvia zdvihla baterku, zasvietila do okna, ale nikto tam nebol. „Haló, pane?! Tu máte tie deky...”

Vonku sa ozvali kroky.

„Prepáčte, myslel som, že prídete ku dverám.“

„Nnnno... Môžeme to vybaviť aj takto, ak vám to nevádi... Norika, podrž mi to, prosím ťa.“ Podala deky Nore a chvíľu jej trvalo, kým otvorila okno.

Nora stála za ňou a Silvia za chrptom cítila jej strachom prerývaný dych. Keď otvorila okno a posvietila baterkou na neznámeho, ten sa mimovoľne odvrátil.

„Prepáčte,“ povedala a uhla lúčom baterky nabok, „nech sa páči, tu sú tie deky. A ten domček je hneď vpravo za rohom,“ vysvetľovala a posvietila baterkou tým smerom.

Neznámy mlčal.

Keď vystrel ruku, aby si zobral deky, Silvia si všimla, že má na nich čierne rukavice. Trochu sa zarazila a pozrela neznámemu do tváre, ale kapučňa mu ju z polovice zakrývala. Nora za jej chrptom vydala chraptľavý vzdych.

„Dúfam, že tá búrka nebude už dlho trvať. A že sa ešte vyspíte v normálnej posteli,“ prihovorila sa neznámemu, aby odľahčila tú nevysvetliteľne ťaživú atmosféru, ktorá na ňu zrazu doľahla.

Neznámy tam stál a mlčal. Silvia čakala, že poďakuje alebo povie niečo zdvorilé, ale on len nemo stál.

Možno sa urazil.

Hoci mu do očí nevidela, cítila, že ju nimi doslova hypnotizuje. Zneistela. Nemala ho predsa len na chvíľu pozvať dnu, uvariť mu čaj, porozprávať sa? Možno je to dobrý a zaujímavý človek a ona ho takto bezohľadne odoženie od dverí v takom nečase. Zahanbila sa a už-už mala na jazyku, že ho predsa len pozve ďalej...

Vtom zaľúkal vietor, oknom zalomcovalo a kapučňa skĺzla neznámemu z hlavy.

Možno to bolo svetlom baterky, ktorou svietila povedľa neho, ale v tej temnej mužskej tvári bolo niečo desivé.

„Bože,“ vykĺzlo jej mimovoľne, ale hneď sa spamätala: „Veď nám naprší do izby!“ dodala rýchlo a zatvorila okno.

„Tak, dobrú noc,“ stihla povedať ešte predtým, ako ho celkom zabuchla.

Keď sa otočila k Nore, zarazila sa. Jej kamarátka tam stála ako prikovaná, so zdeseným výrazom v tvári.

„Nora, čo je? Si v poriadku?“ prihovorila sa jej.

„Nie, to nie som,“ vyblabotala. „Videla si... Všimla si si tie jeho oči?!“

„Čo? Hádam sa ti nakoniec len nepapáčil?“ povedala, snažiac sa, aby to znelo odľahčene.

„Ja sa pýtam, či si videla tie jeho oči?!“ zopakovala Nora dôrazne.

„Oči? Nevieľ, možno. Čo mal s očami?“

„Mal ich úplne čierne!“

„No, myslím, že mal čierne aj vlasy, dokonca aj rukavice,“ pokúšala sa Silvia o žartovný tón, čím chcela len vyprovokovať Noru, aby povedala viac o tom svojom zvláštnom postrehu. Možno potom aj ona pochopí, prečo sa tej tváre zrazu tak vydesila.

„Nechápeš?!“ vybafla na ňu Nora. „On mal oči celé čierne, on vôbec nemal v očiach belmá!“

„Prosím ťa, čo to trepeš? To sa ti len zdalo v tej tme. Veď také oči neexistujú, také predsa ľudia nemávajú.“

„Veď to je práve to,“ uzavrela Nora. „Ešte dobre, že si ho nepozvala dnu. Zdalo sa mi, že k tomu nemáš ďaleko.“

Bola to pravda. Nora musela cítiť jej váhanie, ale strach bol v tomto prípade silnejší než súcít s neznámym. Nakoniec bola rada, že to dopadlo tak, ako to dopadlo. Búrka o chvíľu utíchne a ony si ráno na toho zvláštného neznámeľ možno ani nespomenú.

Ale mýlila sa.

Búrka zúrila ďalej. Silvia sa úmyslu nahodiť poistky nakoniec – po komunikácii s neznámym – úplne vzdala. Obe sa radšej zababušili v dekách a potme rozoberali toho divného „turistu“. Nora dokonca Silvii rozpovedala aj zopár príbehov o ľuďoch s čiernymi očami, ktoré čítala niekde na internete. Stretnutie s nimi vraj nikdy nedopadne dobre. Najmä, keď

sú ľudia dôverčiví a pozvú si ich do svojich príbytkov. Bez pozvania vraj do nich vstúpiť nemôžu, ale keď ich ľudia k sebe pozvú a dobrovoľne vpustia, vtedy vedia ublížiť, dokonca i zabiť!

Pri takomto debatovaní s chuťou chlipkali červené víno, až pokiaľ nezostala prázdna fľaša. Potom sa len tak potme odšuchtali rovno do postele. Silvia sa v noci síce párkrát zobudila na nejaký lomoz, ale pripisovala to búrke, ktorá vonku ešte stále vyčínala, a tak sa len obrátila na druhý bok a spala ďalej.

Snívali sa jej divoké sny, v ktorých videla toho neznámeľ s čiernymi očami, ako sa dobíja do chaty. Klope na okno, búcha na dvere. Najskôr prosí, aby ho pustili dnu, potom sa vyhráza, zúri. Oboma rukami búši do dvier a kričí: „Otvorte! Otvorte, lebo vám tú chalupu rozbijem!“

Buch, buch, buch! Buch, buch...

Silvia sa strhla a sadla si na posteli. Nora vedľa nej pokojne odľukovala.

„Hej, kozliatočká, otvorte mi, to som ja, vaša mamičkaaa!“

Viktor?!

Silvia vyletela z postele, ale pri dverách sa zarazila.

„Viktor? Si to ty?!“ spýtala sa rozospato, ešte stále vydesená z doznievajúceľ sna. „Čakáš snáď niekoho inéľ? Otvor mi, láska,“ počula za dverami hlas, ktorý Viktor asi naschvál zmenil, aby ju vystrašil.

„Dátum nášho zoznámenia!“ vybafla na neho.

„Čo prosím?“ ozvalo sa spoza dverí.

„Kedy a kde sme sa zoznámili? Alebo vieš čo?“ dostala lepši nápad. „Pod' radšej k oknu, nech ťa vidím!“

„Slivi, prosím ťa, neblázni. Koľko ste toho včera popili?“

„Pod' k oknu, do riti!“ naliehala netrpezlivo.

„No dobre, budem teda odteraz chodiť oknom...“ zamrmlal si popod nos a prešiel za roh – pod okno.

Až keď sa uistila, že je to naozaj on, rozbehla sa otvoriť dvere. Hneď potom sa mu vrhla okolo krku.

„Chvalabohu, že si tu! Ty ani netušíš, ako si nám včera chýbal a čo sme tu zažili!“ sypala zo seba.

„A čo také?“ smial sa Viktor. „Asi vám vyrazilo poistky a sedeli ste potme. To musel byť horor, keď ste nemohli pozeráť telku, však?“ bavil sa na nej.

„Keby len to!“ vynorila sa z vedľajšej izby rozospatá Nora. „Mali sme tu návštevníka!“

„Ale čo? A koho, prosím vás? A to s ním ste sa tak spumprlíkovali?“ ukázal hlavou na prázdnu fľašu a jemne od seba odstrčil Silviu. „Ale vidím tu len jednu fľašu. Kde sú tie ďalšie? Po jednej by ste predsa nespali do pol jedenástej?“

„Čože?!“ zaznelo zborovo.

Silvia s Norou nemohli uveriť, že spali tak dlho. Začali si vyčítat', že si nenastavili budík. A že takto prišli o možnosť nazberať hneď zrána plné koše húb.

„Na huby pôjdeme zajtra spolu. Dnes je tam po takej hrmavici ešte aj tak strašne mokro,“ uzavrel do Viktor zmierlivo. „Teraz by som si však dal jednu dobrú kávu. Môžem vás pozvať?“ siahol po varnej kanvici, ale Nora ho hneď zarazila.

„Nie, nemôžeš. Najskôr musíš nahodiť poistky!“

„To som vedel. Silvi, veď som ti to už stokrát ukazoval...“ postrapatil jej vlasy a ťahal ju za ruku. „Pod', ideme spolu a urobíš to sama!“

„Ja to viem urobiť, o to nejde, ale my sme sa báli vyjsť von, keď tam bol ten...“

Viktor si hneď potom pri káve vypočul rozprávanie o hororovej noci, uprostred ktorej sa objavil ten desivý neznámy. Keď Nora popisovala jeho oči, bola celá vo vytržení, a Viktor sa musel veľmi ovládať, aby nevybuchol smiechom.

„Baby, vám stačí pár pohárikov červeného a už vidíte strašidlá! Chudák chlapík, mali ste ho pozvať na pohárik, to by bolo rozumnejšie.“

„To ani náhodou!“ vykrikla Nora. „Takých ľudí nesmieš k sebe pozvať za žiadnu cenu, lebo zle dopadneš...“

„Norika, čítaš veľa tých strašidelných knížiek,“ pokúsil sa prerušiť kamarátku, ktorá sa odjakživa rada zaoberala rôznymi záhadami a paranormálnymi javmi.

„To s tým nemá nič spoločné. Ten chlapík bol skutočný, stál pod oknom a videli sme ho obe!“ rozohňovala sa Nora.

„To je pravda, ale...“ pokúsila sa Silvia zmierniť Norino dramatizovanie.

„Ale? Aké ale?“ rázne ju zastavila Nora. „Veď som ti včera rozprávala o ľuďoch s čiernymi očami a o tom, čo sú schopní urobiť tým, ktorí ich pozvú do svojho domu. Ak ich nepozveš, nemôžu ti ublížiť, ale ak áno, tak ťa určite postihne nejaké nešťastie. Môžeš ochorieť, dokonca aj zomrieť! Alebo ťa rovno sami zamordujú!“ chrľila Nora zo seba.

„No tak, to by už stačilo,“ krotil ju Viktor. „Určite to bol iba nejaký obyčajný, zmoknutý chudák turista, možno chlapík tuto z dediny, ktorý sa potreboval len schovať pred dažďom a trochu osušiť. A vy ste mu dali košom...“

„Nie celkom,“ bránila sa Silvia. „Dala som mu suché deky a poslala som ho do záhradného domčeka.“

„To vážne?“ krútil hlavou Viktor. „To je ale skôr útulok pre psa.“

„Prečo? Veď je tam aj starý gauč. A pri troche skromnosti si tam mohol pokojne aj pospať,“ obhajovala ju Nora.

„A možno tam spí až doteraz,“ doplnil ju so smiechom Viktor.

„Možno...“ zamyslela sa zrazu Silvia, keď si spomenula na tú nepokojnú noc. „Ideme sa pozrieť?“ obrátila sa na Noru, tá ale rýchlo kývla smerom k Viktorovi.

„Chodte vy dvaja, ja tu zatiaľ urobím poriadok,“ povedala a chvatne sa pustila do umývania šálok.

Silvia mykla plecami a spolu s Viktorom vyšli z chaty. Len čo zašli za roh, zbadali, že dvere na malom drevenom prístavku

sú otvorené. Prišli bližšie a Silvia si všimla, že deky, ktoré dala v noci tomu neznámemu, ležia akosi čudne schumlané na pohovke.

Mohol ich aspoň poskladať, prebleslo jej poriadkumilovnou hlavou.

Vošli dnu. Po neznámom ani stopy. Silvia sa načiahla za dekami, ale vzápätí ruku stiahla, akoby sa popálila. Skôr vyčítala, ako uvidela, že pod nimi niečo je.

„Viktor, tam niečo je,“ ukázala na deky a štitivo odstúpila od pohovky.

„Myslíš?“ Viktor opatrne potiahol za vyčnievajúci okraj deky, ale stiahnuť ju nešlo. Teraz už nebolo pochyb, že je tam niečo zabalené. Chytil zmotané deky oboma rukami a podvihol aj s tým neznámym obsahom. Na spodnej časti presakoval mokrý flak.

Bolo tam niečo mokré a ťažké. Silvia si nebola istá, či chce vidieť, čo to je. So strachom cúvla k dverám. Viktor potiahol za vrchnú deku, prudšie ňou mykol a zmotanec duto žuchol na zem.

Spod deky niečo vykuklo.

Bola to noha. Zvieracia noha s kopytom. Srnka. Mŕtva srnka.

Bola zamotaná v tých dvoch dekách, ktoré Silvia v noci podala neznámemu.

Kto, preboha, urobí niečo také? A prečo?!

Telo srnky bolo takmer neporušené. Nižaké strelné zranenie, nijaká krv.

Keď zavolali políciu, prišiel s nimi aj veterinár. Ten skonštatoval, že smrť zvieratá

nastala asi okolo polnoci a príčinou smrti bol s najväčšou pravdepodobnosťou zlomený väz. Spolu s mŕtvou srnkou boli v dekách pribalené aj čierne rukavice. Policajti ich síce zabavili, ale ich majiteľ sa im nikdy vypátrať nepodarilo. Celý incident uzavreli ako pytliactvo, ale Silvia s Norou vedeli svoje...

EVA DUŠIČKOVÁ

Vymýšľanie príbehov a písanie ju bavilo od malička. Vyrastala v malej dedine v Trakoviaciach pri Trnave a študovala na Gymnáziu v Hlohovci. Keďže snívala o tom, že sa bude písaním živiť, po maturite sa prihlásila na žurnalistiku. Sen sa jej splnil, ale iba čiastočne. Spromovala na FFUK v Bratislave, začala pracovať v Československej, neskôr v Slovenskej televízii, v spravodajskej redakcii. Áno, živila sa písaním, ale neboli to jej milované príbehy, ale správy, reportáže, scenáre. Ako televízna redaktorka a moderátorka bola veľmi vyťažená a keď k tomu pribudla rodina a dve deti, bolo času na písanie ešte menej. Aj napriek tomu sa jej však v šuplíku hromadili poviedky. Keďže ju odjakživa priťahovali záhady a tajomno, čoraz viac sa to odzrkadľovalo aj v jej tvorbe. Tak vznikla jej prvá knižka poviedok Zimomriavky, ktorá vyšla v roku 2018. Okrem toho vydala životopisnú knihu o svojom synovi, ktorý je známy raper Majk Spirit: Chalan, ktorý vynašiel Spirita. Dalším, ich spoločným dielom, je kniha Spiritovky.

Máte radi príbehy s príchut'ou tajomna?
Príťahujú vás záhady a nevysvetliteľné javy?
Zaujímate sa o veci medzi neбом a zemou?
Ste ochotní pripustiť, že sa občas dejú zázraky?
Ak ste na niektorú z otázok odpovedali áno, držite v rukách
tú správnu knižku.

Nájdete v nej 33 poviedok s viac či menej mysterióznym obsahom.
Niektoré boli inšpirované skutočnosťou, iné sú
výplodom fantázie.

Je len na vás, ktorým uveríte a ktorým nie.
Dúfam však, že vás zaujmú, pobavia a možno ob
vyvolajú aj príjemné zimomriavky...

EVA DUŠIČKOVÁ

INSPIRA
PUBLIKUM

Zimomriavky

EVA DUŠIČKOVÁ

PRÍBEH KNIHY KRIAKY

**OD PRVÉHO ŤUKNUTIA DO KLÁVESNICE
AŽ PO KNIHU V KNÍHKUPECTVE**

NAPÍŠAL: LUKÁŠ POLÁK

Každý máme sen. Sen, ktorý si chceme splniť. Kúpiť auto, založiť rodinu, vyhrať preteky alebo vydať knižku. Práve napísanie a vydanie knihy bolo tým mojim a rozhodol som sa ho splniť. Vydavateľstvá sú zaplavené tonami textov, a keď nemáte žiadne meno, tak ani nemajú dôvod dať vám šancu. Takže, máte dve

možnosti: pustiť sa do budovania kariéry pomocou rôznych súťaží alebo si dielo vydať sami. Odporúčam obidve zároveň, ale v tomto článku sa zameriam na tú druhú cestu, konkrétne na môj postup od dopísania príbehu po distribúciu knihy do kníhkupectiev. Ako prebiehalo samovydanie v mojom prípade?

Kniha KRIAKY – hororový príbeh o jazere v rovnomennej dedine, ktoré mení obyvateľov na neľudské bytosti –, sa rodila dobrý rok. Tri

mesiace mi zabralo čisto písanie, od zrodu nápadu až po dokončenie poslednej vety. Nabehla korona kríza, stratil som prácu, tak som sa denne venoval knihe (2-3 hodiny). Druhé dielo, ktoré píšem, mi už ide ťažšie, vzhľadom na to, že ho píšem po večeroch popri zamestnaní. Mám za sebou dva mesiace písania a ho-

tových 90 normostrán. Každý má vlastné tempo. Poďme sa však posunúť ďalej.

Hotovú hrubú verziu knihy som rozposlal viacerým beta-čitateľom. Kamarátom a známym. Tu mám hneď prvú radu. Pošli svoj text aj neznámym a sčítaným ľuďom, ktorí budú dostatočne úprimní. Čím viac pripomienok dajú, čím viac odhalia logických chýb alebo vám zabrdnú do nedopovedaných myšlienok, tým lepšie. Hrubá verzia knihy býva ako neobrušený diamant (s rezervou) a práve beta-čitatelia sú jedným z brúsičov vášho príbehu. Dokonca by som povedal, že sú až nutnosťou, aby vaša kniha bola kvalitná.

Po spracovaní všetkých pripomienok od beta-čitateľov som si našiel korektúru. Ideálne profesionálnu a kladnými recenziami ovenčenú. V tomto kroku mám pre vás ďalšiu radu. Neuspokojte sa iba s jednou korektúrou. Ideálne si nájdite aj editora a profesionálnou korektúrou nechajte text prejsť aspoň dvakrát, možno až trikrát. Platí pravidlo – viac hláv viac chýb odhalí.

Pred ďalším postupom si treba vypýtať ISBN číslo priamo od Slovenskej národnej knižnice a pripraviť sa na to, že si vyžadajú dva výtlačky. Stačí napísať mail a do niekoľkých dní dostanete ISBM.

Kniha bola vyčistená od gramatických chýb, štylisticky uhladená a bez logických chýb. Čo ďalej? Potreboval som obálku knihy a technické grafické spracovanie – zalomenie strán, spracovanie

obálky a celkovo pripraviť dokument pre tlač.

Mne sa osobne nepáčia digitálne obálky kníh. Prídu mi umelé a bez duše. Rozhodol som sa pre maľbu. Oslovil som šikovnú umelkyňu Alexandru Power (link nájdete pod textom), ktorá mi namaľovala obraz, ktorý poslúžil ako obálka knihy. S jej prácou som viac než spokojný. Výsledok môžete posúdiť sami.

Pre technické grafické práce som si našiel šikovnú grafickú dizajnérku Katku Královú (link tiež pod textom), ktorej som poslal preskenovaný obraz od Alexandry Power a text vo worde. Jej práca zahŕňala spracovanie obálky, zalomenie textu, odseky, veľkosť písma, obsah a vlastne všetko potrebné, aby sa kniha mohla dať tlačiť.

Nasledoval dôležitý krok a to tlač. Knihu s informáciou o veľkosti a počte knižných strán som rozposlal viacerým tlačiarňam a vo výsledku – referencie/kvalita vs. cena mi vyšlo najlepšie Polygrafické centrum v Bratislave (link, ako tradične, pod textom). Oni sa spojili s mojou grafickou dizajnérkou a dohodli potrebné detaily, aby bola kniha vytlačená podľa mojich pokynov. Neprežeňte to s počtom kusov, ja som si dal vytlačiť 300 kníh, pomaly sa mi míňajú, ale do väčšieho množstva by som nešiel.

Papierová kríza trochu posunula tlač knihy, a tak som mal dosť času, aby som

začal riešiť predpredaj. Pre túto možnosť som využil crowdfunding, čiže zbierku na www.startlab.sk. Na tejto stránke si môžete založiť zbierku na chystanú vec, čiže kniha ešte nemôže byť vytlačená, keďže sa bude len zbierať na náklady pre jej tlač. Ja som túto možnosť využil ako predpredaj. Minimálna hodnota zbierky je 500€, ja som bol odvážnejší a nastavil som si minimum 1000€. Odporúčam dať si vyššiu sumu, vtedy to viac motivuje ľudí, aby vám prispeli na knihu, pretože, keď rýchlo dosiahnete cieľ, už ich nič nemotivuje pomôcť, keďže si budú myslieť, že máte všetko vyzbierané. Ja som to riešil ako predpredaj, čiže som horný strop nemal, a podarilo sa mi vyzbierať 169%, čiže niečo okolo 1700€, čo boli náklady na tlač a grafiku. Musím povedať, že mi to dosť pomohlo. Pre predpredaj odporúčam dobu jedného mesiaca. Dlhšie by to už ľudí skôr iritovalo a tých tridsať dní je tak akurát, aby sa našlo dosť tých, ktorí majú záujem si knihu kúpiť alebo vás podporiť.

Počas tohto predpredajového obdobia je dobré si začať riešiť marketing. Čiže dať ľuďom vedieť, že vôbec vzniká vaša knižka. Ja som si pripravil tlačovú správu s ukážkou a rozposlal do viacerých portálov ako scifi.sk, fandom.sk, planetdark.tv a plotpoint.sk. Pokiaľ poznáte aj iné, pošlite im ju tiež. Možno budú žiadať výťažok pre recenziu, ale toho sa nebojte. Aj ak nebude pozitívna, aspoň dá

o vás vedieť a vy môžete ťažiť z pripomienok a vyhnúť sa im v budúcnosti. Čo by som dal za to, keby som dokázal odhaliť všetky výhrady z recenzií ešte pred korekciou? Ruku prvorodenej a polku kráľovstva!

Pokiaľ sa chcete držať legálnej cesty (ja som o inej ani neuvažoval), tak musíte skočiť na daňový úrad a vybaviť si DIČ. Nič zložité. Práve pomocou toho čísla si na konci roka vypíšete daňové priznanie, a keď budete v pluse, čo sa mne nepodará, tak zaplatíte štátu potrebnú daň.

Knižka mi došla na veľkej palete. Ja som našťastie mal miesto pre uskladnenie, ale pokiaľ ho vy nemáte, nič sa nedeje. Polygrafické centrum ponúka možnosť uskladniť si knihy aj u nich. Po odoslaní výťažkom predplatiteľom a známym vám ostane značné množstvo. Čo s ním? Odporúčam dve veci: začať riešiť marketing a vybaviť si distribúciu do kníhkupectiev.

Čo sa týka selfmarketingu, oslovil som okrem spomínaných webov aj „book-fluencerov“ na instagrame (odporúčam aspoň desiatich), ale takých, čo aj reálne čítajú a podporujú váš žáner. Nemá zmysel posilať hororovú knihu účtu zaoberajúcemu sa romantickou beletriou. Cieľovka je úplne iná a tým pádom nikto neprejaví snahu o tvoju tvorbu. Popritom som vybavil pár súťaží o knižky, ešte do dnes vytváram na Facebooku a Instagrame platené kampane. Je to beh na dlhú trať, no iná cesta nie je.

Zároveň je dobré dostať knihu aj do veľkých kníhkupectiev ako je Martinus, Panta Rhei, Megaknihy, Funtastic a podobne. S týmto mi pomohla firma – www.partnertechnic.sk, kde si síce zoberú 50% predajnej ceny knihy, no dostanú vaše dielo do všetkých veľkých sietí. Tejto firme treba fyzicky doniesť knihy, v mojom prípade 100 kusov, do skladu v Petržalke alebo sa dá dohodnúť, že si po knihy prídu, len ich musíte dobre zabaliť. Pre mňa to bola správna voľba a momentálne sa takto predala takmer polovica výtlačkov, ktoré som im dal.

Čo ďalej? Ideálne sa dostať aj na rôzne akcie – čítanie z knihy, prednášky na festivaloch a podobne. Prípadne dostať poviedky do rôznych antológií alebo časopisov. Ja sa osobne nikam silou-mocou netlačím, ale ani žiadnu ponuku neodmietnem. Každá zmienka o vašej tvorbe pre niekoho nového je len plus.

Na záver len dodám, že najlepšia reklama pre knihu je druhá kniha. Tým sa riadim aj ja a už na nej pracujem. Nebude nadväzovať na KRIAKY, ale bude to tiež horor z fiktívneho dedinského prostredia, len tentokrát zabrdnem hlavne do bodyhororu. Navyše, tentoraz bude mať kniha aj vydavateľa. Cielene som nikoho nehládal, ale výtlačky sa dostanú k rôznym ľuďom a nikdy neviete, kto vás nakoniec osloví.

Držím vám palce na tejto dlhej ceste a dúfam, že niekoho tento článok namo-

tivuje, aby sa pustil do tohto procesu. Je to síce drsný boj, no výsledok stojí za to.

LINKY:

Alexandra Power – autorka mal'by pre obálku knihy

<https://www.instagram.com/alexandrapowerart/>
<https://www.facebook.com/AlexandraPowerArt>

Katarína Kráľová – grafické práce na knihe

<https://www.katarinakralova.sk/>

Polygrafické centrum v Bratislave – tlač knihy

<https://www.polygrafcentrum.sk/>

Partner Technic - distribútor kníh

<http://www.partnertechnic.sk/>

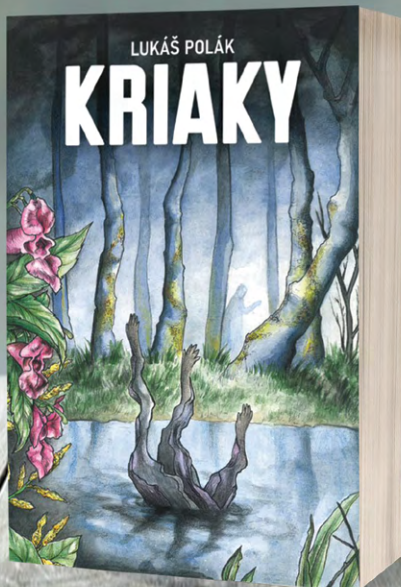

Lukáš Polák - KRIAKY

Kniha rozpráva príbeh o záhadnom jazere v dedine Kriaky, ktoré má nepriaznivý vplyv na jej obyvateľov a postupne ich mení na neľudské bytosti. Autor tu spája prvky typické pre dvoch hororových velikánov. Dedinka plná bizarných postáv, kriminálna zápleтка a mysteriózna atmosféra ako od Stephenha Kinga a príšery z temných svetov, aké nájdete len v dielach majstra H.P. Lovecrafta. Spojením týchto dvoch svetov vzniká jedinečný príbeh, ktorý nielen zaujme a vystraší, ale aj pobaví.

Kniha je dostupná:

Funtastic.sk
Martinus.sk
PantaRhei.sk
Gorila.sk
knihyprekazdeho.sk
megaknihy.sk
moja-kniha.sk
najlacnejsie-knihy.sk
vydavatel.sk
hrebenda.sk
literama.sk
alterego.sk

MÁRIA HANÚSKOVÁ

DOVOLENKA

O druhej ráno som si hovoril, že litre kávy neboli ten najlepší nápad. Ani fľaša medového Jacka. Zajtra ma čaká operácia srdca pána Kosma, ktorý bol i tak dosť nervózny a nepríjemný. Skoro som ho poslal do inej nemocnice, keď povedal, že ma bude žalovať, ak sa niečo pokazí. Boháči, myslia si, že pojedli všetku múdrosť sveta.

Vstal som zo svojho koženého kresla, umiestneného v pracovni, a šiel do spálne. Cestou do postele som skontroloval Natálku. Spala vo svojej postieľke ako anjeli. Na jej tváričku by som sa mohol pozerať celú večnosť. Keď si pomyslím, ako veľmi som sa dieťaťu bránil... Čo to, preboha, vravím?! Keby som túto myšlienku vyslovil pred Sárrou, do smrti by som spal na gauči. Alebo mimo vlastný dom.

Lahol som si do perín, ktorých kvetinný vzor som z duše neznášal. Pristúpil som na ich kúpu, pretože v ten deň bola Sára taká našťavaná, že by som jej odsúhlasil snáď aj žeriov. To ráno neskrývala svoj hnev ani pred Natáliou, ale vypustila paru svojej agresie, ktorá patrila mne. Fľaše z mojej pracovne nechala uprostred chodby, aby som ich vyhodil cestou do

práce. Tie obliečky boli jej malou pomstou.

Ani neviem kedy – a či vôbec – som zaspal. Cítil som sa akosi divne. Žeby palimpsest? Azda má Sára pravdu, mal by som vyhľadať pomoc. Tú moju potrebovala Natálka, ktorú som len matne videl stáť v žiari mesiaca pri nohách postele.

„Ocko, si hore?“

„Čo sa deje, zlatko?“

„Mala som desivý sen.“

„Tak poď ku mne, ja ťa ochránim a spoločne tie zlé sny odoženieme, áno?“

„Ja nechcem. Bojím sa.“

Neviem, či to bolo tým, že som mal v sebe bohviekoľko pohárikov Jacka, alebo bola tá situácia skutočne zvláštna, vzhľadom k tomu, že Natália vždy dobehla do našej spálne a bez opýtania si vliezla medzi nás. Mráz, ktorý mi začal behať po chrbte, som zatiaľ ignoroval.

„Nechceš mi povedať o svojom sne, zlatko?“

Ticho.

„Natálka, ja ťa nevidím, neviem, či prikyvuješ alebo krútiš hlavou.“

„Nechcem,“ zaúpela Natálka. Nemohol som prepočítať derúce sa slzy.

„Prečo nie?“

„Pretože v tom sne, keď som ti povedala, čo sa mi snívало, sa tá vec vedľa teba, ktorá nosí mamkinu kožu, posadila.“

Na tú mrazivú chvíľu som prestal dýchať a zvuk periny na druhej strane postele sa mi zdal viac než hlasný.

* * *

Ležanie je príjemne strávený čas, samozrejme za predpokladu, že sa táto aktivita odohráva v pohodlí domova. Odpočívať bez pohybu niekde inde, v miestnosti, ktorú ste si nevybrali, vám akurát privedie klaustrofobický pocit, umocnený tou sklenenou rakvou, v ktorej sa vaša malíčkost ocitne.

Preskúmaval som okolie. Sklenených nádob či obdĺžnikových rakiev bolo vôkol mňa nespočetné množstvo. V ich vnútri si hovelí telá ľudí, presne ako to moje.

Pocit na zvracanie sa dostavil takmer okamžite. Musel som si dať veľmi záležať, aby som to nevyklopil vedľa seba. Ktovie, ako často – a či vôbec – sa tieto veci čistia. V tej najhroznejšej situácii, akú si len viete predstaviť, sa nájde miesto i pre tak absurdnú myšlienku ako čistota prostredia. Komické.

Skúsil som nadvihnúť veko, odtlačiť bočné steny, no táto vec bola taká robustná, že ani železná tyč by jej nespôsobila čo i len škrabanec. Moja nádej sa však zvýšila o dvesto percent, keď som začul ľudské

hlasy. Začal som jačať o pomoc. Hlasy sa približovali a ja som pocítil úľavu, ktorá sa lahodne začala rozlievať mojim vnútorným.

„Tu máme skutočne výnimočný exemplár, jediný na svete.“

Pohľad sa mi naskytol na muža v obleku, ktorý viedol skupinu asi desiatich ľudí. Húf stojaci okolo sklenenej rakvy vydal zvuk záujmu.

„Smrť strčením rozhorúčenej tyče do anusu. Jediná svojho druhu.“

Partia sa postupne približovala ku mne a ja som si s hrôzou uvedomil, že tých ľudí poznám. Sára, Natálka, dokonca matka s otcom. Sledovali osoby v skleníkoch ako exemplárne trofeje alebo mŕtvy hmyz v múzeu.

„Táto je moja obzvlášť obľúbená. Smrť vriacou vodou, naliatou do hrdla.“

Prišiel rad na mňa. Sára sa ako prvá dostavila k mojej rakve, s dychtivosťou aká náležala jej povahe. Presne tou, ktorou ma očarovala, keď sme sa spoznali. Pozrela na mňa ako na výstavný kus, zamyslená a zainteresovaná. Rukou si vošla do vlasov so zámerom upraviť si svoje kučery. Tie hodinky na jej ruke som jej podaroval k prvému výročiu našej svadby.

„Natália, pod sem. Toto je nadmieru zaujímavé.“

Je zvláštne, že je naša dcéra hore o jednej v noci.

Zvyšok húfu aj so sprievodcom sa pri mne pristavil.

„Ó áno, tento je najnovší. Smrť zaduse-
ním.“

Zasmial sa a šiel ďalej. Pamätám si, že
som plakal len párkrát v živote. Nikdy
nie z hrôzy alebo zo strachu. Toto bolo
po prvýkrát.

Netuším, či mám za to ďakovať Bohu,
ale Natália stála pri mne. „Zobuď sa,“ po-
vedala, dívajúc sa mi uprene do očí. Vyzera-
la veľmi nahnevane.

Kričal som jej meno, trieskal rukami
o sklenené steny. Natálka stále dokola
opakovala tú istú vetu, postupne zvyšova-
la intenzitu až napokon vrieskala. Ruka-
mi tresla o veko môjho väzenia, zadrela
nechty do skla až začalo praskať. Sledoval
som tie maličké rúčky, ako sa predlžujú
a menia na ostré pazúry, narušujúce moje
ochranné prostredie. Otočil som hlavu
späť k Natálkinej tvári a zastavilo sa mi
srdce. Jej pokožka, biela, až neľudská, bu-
dila dojem, akoby si ju Natália navliekla
cez svoju pôvodnú.

To, čo bývalo mojou dcérkou, vyskočilo
na prasknuté veko a pazúrmí ma chcelo
vytiahnuť von. Posadilo ma a ja som zra-
zu zistil, že sedím vo svojom koženom
kresle a v ruke držím pohárik medového
Jacka.

Natália začala mať nočné mory po tom,
čo komunikácia medzi mnou a Sárrou
dospela za hranicu normálneho súžitia.
Začal som vynechávať spoločné večere,

radšej som zavolať, že sa zdržím v ne-
mocnici. Kebyže sme sa hádali, keby na
mňa Sára kričala, to by aspoň bolo nie-
čo – náznak záujmu naše manželstvo za-
chrániť. Ale pri stole bolo ticho, napätá
atmosféra, ktorá ma kúsok po kúsku ni-
čila. A našu dcéru taktiež.

Každé ráno som sa musel pozerieť do
Natálkinej unavenej tváre. Popierala aké-
koľvek známky nočného bdenia. Raz ma
zobudil jej plač, ktorý bol taký hlasný, že
som si nevedel vysvetliť, ako môže Sára
tak pokojne spať. Pretrel som si oči, po-
triasol hlavou.

Polnoc. No, to sa mi bude zajtra pána
Kosma dobre operovať.

Bolo mi ľúto opustiť teplé periny, ale ke-
byže Natália vysloví len obyčajné „Oci“,
preletel by som cez stenu, len aby som
sa k nej dostal čo najrýchlejšie. Vyšiel
som zo spálne na chodbu a vydal sa do
jej izbičky. Na môj údiv svietila, čo ona
nikdy nezvykne, pretože ako jediné dieta
na svete sa tmy nebojí.

Natálka sedela na posteli. Akonáhle som
vošiel, prestala plakať.

„Čo sa deje?“

„Nenechá ma spať.“

„Kto, zlatko? Máš strašiaka v skrini?“

Natálka prikývla.

„Neboj sa. Zostanem s tebou a odož-
niem ho, ak sa objaví znova.“

„To nebude fungovať. Pán Smiešok sa
nebojí ničoho.“

Zasmial som sa. Niekedy je zhoda okol-

ností taká neskutočná, že aj ten najväčší skeptik by uveril na nadprirodzeno.

„Ako si prišla na jeho meno, srdiečko?“

„Povedal mi ho.“

„Vieš, že keď som bol maličký ako ty, tiež som poznal strašiaka, ktorého som pomenoval pán Smiešok?“

Natálka sa na mňa pozerala bez zmeny výrazu. Akokoľvek znepokojený som touto situáciou bol, rozhodol som sa jej dodať trochu komickejši nádyh.

„Možno, že si pán Smiešok prišiel pre mňa.“

Natálkina ruka sa natiahla k lampičke.

„Vravel mi presne to isté.“

Svetlo zhaslo. Dvere od skrine zavrzgali. Nič som nevidel, ale ďalšiu sekundu som zacítil ľadové ruky zvierajúce môj hrudník. Prestal som dýchať v momente, kedy mi dlhé pazúry otvorili ústa a vliezli dovnútra, hlboko do krku. Matne som si uvedomoval, ako mi povolil mechúr, ako som sa z paniky triasol a prial si, aby už bolo po všetkom. Aké úbohé. Miesto toho, aby som sa snažil zachrániť sa, som čakal na svoj koniec. Ten prišiel o pár sekúnd neskôr, hoci sa mi to zdalo ako večnosť. Ostré svetlo zažiarilo, musel som zamrkať, aby som si na takú prudkú zmenu zvykol. Natiahol som ruku, ktorá narazila na sklo.

Keď som bol malý, otec mi zvykol čítať rozprávku o sliepke a psíkovi. Psík bol

síce strážca dvora, ale sliepka bola šedá eminencia, osobnosť, ktorá nenápadne všetko riadila. Boli najlepšími priateľmi, a ako som sa neskôr dozvedel, malo ma to naučiť priateľiť sa s rôznym typom ľudí.

Tá rozprávka mi však spôsobovala hrôzu, pretože som bol zrejme dosť múdre dieťa na to, aby som si uvedomoval, že sliepka slúži na konzumáciu. Vravel som si, čo by si povedal ten pes, ak by zhltol kosti svojho najlepšieho priateľa.

Za celý svoj život si človek prechádza fázami, v ktorých sa niečoho desí. Tieto fázy sú v detstve zosobnené strašiakmi, v dospelosti sú uzavreté vo väznici menom Nevedomie. Človek nechce pripustiť ani sám pred sebou, že mu celá dospelosť naháňa strach. Nebude mať kde bývať, čo jesť, dať rodine, čo potrebuje, a uvedomenie si, že smrť je za rohom, si tiež ľudská bytosť práve neužíva.

Dlho mi trvalo, kým som si priznal, že sa potrebujem napiť. Aj ráno pred prácou. Potom počas práce. A aj keď si myslíte, že to máte pevne v rukách, čo nevidieť sa to zvrtnie a vaše tajomstvo už viac nemôžete udržať len medzi vami a znechutením zo seba samého. Preklízne klzkými stenami a upozorní na svoju prítomnosť.

Hľadal som si prácu, ale moja povest' bola vždy rýchlejšia. Prichádzal som domov s pocitom hanby, ktorý som maskoval do falošnej hrdosti. Čas večere bol pre mňa utrpením. Nevedel som, ako dlho

ho ešte dokážem znášať. Pohľad na vychudnutú Natálku a prepadnuté Sárine líca by som najradšej navždy vymazal zo svojej pamäte.

Čo je na večeru, čo je na večeru, čo je na večeru... Rovnaké slová, každý deň o jedenástej večer. Výčitky v ich hlasoch ma bodali priamo do srdca. Všetko by som im dal, aj modré z neba. Aj seba, ak by som mohol.

Aj seba, povedal som im. Sára prikývla a zodvihla príbor. Pristihol som sa paralyzovaný na mieste, keď ku mne liezla cez stôl, a pri pohľade na jej špicaté zuby, ktoré úsmevom odhalila, som si uvedomil, že žiadny príbor nepotrebuje.

Natálka začala plakať, keď sa mi jej matka zahryzla do krku, potom do ramena. Zobudil som sa na jej nárek, ktorý bol taký hlasný, že som nechápal, ako môže Sára tak pokojne spať.

* * *

Démoni sú súčasťou nášho života a obzvlášť noc je časom ako stvoreným na ich monológ, do ktorého nám dajú nahliadnuť. Bol som v nemocnici sám. Nočné zmeny mám celkom rád, pretože sa nič extra nedeje. Nalejem si pohárik, niekedy si i zdiemnem alebo čítam knihy. Snažím sa priveľa nepremýšľať. Pohľadom noci je aj tá najkrajšia voda temná a každá ryba nebezpečná.

Bolo desať hodín, keď sa do mojej kancelárie vrútila sestra. Naliehavý prípad.

Viac mi nepovedala, ale aj s pár pohárikmi v sebe som si všimol, aká je vystrašená. Utekal som za ňou. Na úrazovke ma nasmerovala do izby číslo päť.

Na lôžku vzpriamene sedela postava, ktorá sa nedala nazvať ženou ani mužom. Jej telo bolo pokryté niečím, čo pripomínalo zmes kože a papiera. Osoba bola pripútaná, pokojne sedela a pozerala priamo na mňa. Bez akéhokoľvek výrazu. Ak by som povedal, že som sa cítil normálne, klamal by som. Aura akéhosi nadprirodzena, strachu a hrôzy sálala z dotyčného netvora a mne sa chcelo všetko iné na svete, len nie ho vyšetriť. Pristúpil som k lôžku, osoba zo mňa nespustila oči. Životné funkcie – žiadne.

„Čo ste zač?“ nabral som odvahu spýtať sa.

Myslel som si, že toto stvorenie bez výrazu mi samo osebe privodí panické zdesenie, ale najhorší bol jeho nasledujúci úsmev. Keď pretrhlo remene akoby boli len pierkom, keď mi zahryzlo do hrudného koša, keď som cítil, ako mi povoluju zvierace, bol som si istý, že umriem. Nie na zranenia, ale na des, ktorý sa umocnil pokľaknutím stvorenia k môjmu krvácejúcemu telu a úsmevom, pokrytým kvapkajúcou krvou.

„Som božím sudcom.“

Svoju tvár približoval ku mne.

Spomienka, ako ma zachraňujú a následne vyhadzujú za alkohol v krvi bola len čerešnička na torte hrozného dňa

môjho otrasného života. Vracal som sa domov bez jedla, bez sľúbenej večere. Všetko by som im dal, aj seba, keby som mohol.

Poznáte ten pocit, keď váš život príde do fázy neúnosnosti a vy ho len trpíte namiesto toho, aby ste si užívali, aby ste skutočne žili? Kedy sa udial ten prerod v nešťastného jedinca, ktorého život žije niekto iný a on len sleduje, ako ten niekto robí tie najstupídnejšie rozhodnutia?

Sprchoval som sa a premýšľal nad vecnosťou, nad životom. Potreboval som sa napiť, aby som to všetko utlmil, zabíjalo ma pripustiť si, čo som a ako žijem. Obyčajná troska.

Aj keď som Säre sľúbil, že sa pohárika nedotknem, jeden snád' nikoho nezabije. Jeden nespozná. Chuť na tú lahôdku zrýchlila proces hygieny, osušil som sa bleskovo. Vyšiel som zo sprchového kúta, pozrel sa do zrkadla a znechutene k sebe prehovoril.

Zaslúžiš si umrieť, povedal som si.

Keď je mozog na nezastavenie, musíte urobiť všetko preto, aby ste ho umlčali. Ľudia to robia rôzne. Ja som mal taktiež svoj spôsob. Aby som sa upokojil, skúsil som manuálnu prácu – holenie. Začal som sa cítiť tak dobre, že som skoro aj spieval. Môj obraz mi už nepripadal taký znechucujúci ako predtým, nálada sa mi zlepšila. Možno, že toto bude začiatok môjho nového ja.

Prechádzal som si veľmi opatrne žiletkou po tvári a sprvu si nevšímam oneskoreného odrazu v zrkadle. Presne ako vo filme či videu, kde zvuk neladí s obrazom. Jedno je pozadu, druhé popredu – takto to bolo i teraz. Zdalo sa, že môj odraz je o necelú pol sekundu za mnou. Možno som skutočne opilec, možno je môj problém väčší, než sa odvažujem pripustiť si. Upriamene som sa na seba pozeral, a presne ako v hororových poviedkach, ktorým sa tak smejem, som videl svoj odraz mrknúť.

Skúšal som pred zrkadlom zamávať a pozorne som sledoval, čo urobí odraz. Tentokrát bolo všetko v poriadku. Som blázon? Zdalo sa mi to? Chvíľu som sa na seba díval, premýšľajúc o svojom duševnom zdraví. Keď som odohnal pochybnosti o jeho existencií, alebo som sa o to aspoň pokúšal, jemné záchvevy mimických svalov v mojom zrkadlovom ja ich prihnali naspäť.

Zdalo sa, ako keby môj odraz zadržiaval úsmev, a s chvejúcimi kútikmi úst sa mu to nie príliš dobre darilo. Búšiace srdce som mal skoro až v krku, ale aj napriek tomu som sa uistoval možnosťou existencie môjho bláznovstva. Priblížil som sa k zrkadlu, pozoroval každý milimeter svojej tváre, starostlivo skúmajúc svoje vlastné výrazy a záchvevy mimických svalov.

Chvíľu sa nedialo nič, pozeral som sám sebe do očí a prevládajúce presvedčenie o narastajúcom šílenstve ma paradoxne upokojilo. Chcel som sa odtiahnuť a ísť sa

napit, čo som aj urobil. Môj odraz však nie. Ustrnul som, ťubol prstom do môjho druhého ja, ktoré zopakovalo pohyby, a opäť som sa videl ako v realite. Zasmial som sa a tľapol druhýkrát otvorenou dlaňou po zrkadle. Môj odraz to zopakoval. Tentokrát som však ruku nemohol odtiahnuť.

Zrkadlové ja držalo moju reálnu ruku a už nemalo snahu kopírovať môj výraz alebo pohyby. Zlovestne hľadelo a ťahalo ma k sebe. Než som sa spamätal, pustilo ma a ja som sledoval sám seba, ako kráčam s úsmevom z kúpeľne von. Natiahol som ruky, ktoré narazili na zrkadlo, a s hrôzou som pozeral na prázdnu kúpeľňu.

Keď som videl svoje druhé ja prostredníctvom všetkých zrkadiel v dome, ako ide po schodoch do detskej izby mojej dcéry, chcelo sa mi zvracať. To však nebolo nič oproti panike, aká ma zachvátila, keď som videl, ako Natálku ťahám z postielky do spálne, pokladám ju vedľa Sáry a následne obe škrtím. Môj vreskot a buchot rúk o druhú stranu zrkadla bolo to jediné, čo som mohol robiť. Tá bezmocnosť ma zvnútra zabýjala. Čas smrti – deväť hodín.

Aký najhorší pocit môže mať hlava rodiča? Presne tento.

Treskol som hlavou o zrkadlo a tá následne dopadla na pracovný stôl v nemocnici. Do mojej kancelárie sa vtedy vrátila sestra.

Počul som, že niektorí ľudia sa boja celko-

vej anestézie. Vraj sa raz stalo, že sa človeku síce uspalo telo, ale duch nie. Celú operáciu vnímal, všetko cítil, no nebol schopný pohnúť žiadnou časťou tela ani prehovoriť, vydať zvuk, prosto nič. Tých niekoľko hodín operácie teda trpel a vnútri vrieskal od bolesti.

Nikdy sa mi nestalo, že by som mal pacienta, ktorý by sa sťažoval. Svoje pitie som držal na takej úrovni, aby som bol schopný operovať úplne normálne. Po ústnej vode a tic-tacoch bola zo mňa cítiť len sviežosť.

Operácia pána Kosma sa presunula na dnešok, na ôsmu hodinu večernú. Zbohatlík ako on musí byť nadmieru spokojný, pretože je možné, že nemocnici venuje finančný dar. Očakáva sa to. A ak by som bol dôvodom nesplnenia tohto očakávania, nebol by som práve obľúbený. Pacient bol pripravený – anestézia, rúška, sestry v pozore.

Začal som rezať.

Pán Kosmo bol zrejme ten typ, ktorý je voči akejkoľvek látke imúnny. Keď som sa dostal k jeho srdcu, aj napriek otvorenému hrudnému košu sa posadil a začal mi vulgárne nadávať. Pohľad to bol priam nechutný; rozrezaný chlap s odsávajúcimi hadičkami v tele. Vyletel z operačného stola, schytil ma a spoločne s príšerami, ktoré kedysi bývali nemocničnými sestrami, ma hodili na stôl, pripútali ma, a pán Kosmo mi vpichol anestetikum.

Ustrnul som, moje telo bolo paralyzované ale oči – dokorán otvorené – pozorovali

dianie vôkol. Pán Kosmo to vedel a svojími hnedými, špicatými zubami sa mi pozeral do očí, neustále sa usmievajúc.

Začal rezať.

Nasledujúce minúty a hodiny som prežil v bolestnej agónii, nemohol som ani stonať, ani kričať, nieto ešte utekať. Len som tam tak ležal. Aká je pravdepodobnosť, že sa dobrovoľne nechávame po dlhé roky rezať samotným životom a akceptujeme to ako normálne? Takmer stopercentná.

Vlastné torzo som vliekol z operačného stola do spŕch. Voda stekala po tom, čo z môjho tela zostalo. Po pár sekundách som sa ocitol na svojich nohách, v mojej kúpeľni.

* * *

Siedma hodina večerná priniesla chuť opit' sa. Mal som v sebe pár pohárikov, relaxoval som na pohovke a sledoval správy. Môjmu životu chýbal zmysel, keď tu neboli. A mal som ho vlastne niekedy?

Človek si myslí, že keď nasleduje sociálne normy, bude šťastný. Ožení sa, pracuje, má dieťa. Svoju rodinu miluje, ale aj tak nie je tá prázdnota v duši zaplnená. Stále je tam, zväčšuje sa, hustne, požíera vás po kúskoch až z vás nezostane nič. Len prázdna schránka. Možno práve tam našli tvorcovia zombie inšpiráciu – v skutočnom živote.

Chýbali mi. Aj keď manželstvo so Sárrou bolo plné hádok a nedorozumení, mal som ju rád. Natáliu som miloval. Nevieam,

či bolo moje vnútro mŕtve už predtým, než mi policajt prišiel oznámiť tú správu o ich nehode a vyjadril nutnosť identifikácií tiel, mnou to ale nepohlo. Neplakal som, nehysterčil, cítil som sa tupý a prázdny; presne taký bol môj prirodzený stav. Bolo však pravdou, že keď som sa ukladal do tej veľkej postele, chýbal mi niekto, ku komu by som sa pritúlil. Dal by som čokoľvek za teplú náruč svojej Sáry, ktorá ma tak často upokojovala.

Ako dlho je vhodné mať v mobile uložené čísla pozostalých? Pripadalo mi to divné, ale Sárine číslo som prosto nedokázal zmazať. Hľadel som na jej meno, vytáčal jej číslo zas a znova, len aby som počul jej hlas v hlasovej schránke. Najkrajší hlas na svete, spoločne s Natáľkiným.

Stále som nemohol odtrhnúť oči od slov *Moja Sára* – tak som ju mal uloženú v zozname. Ani jej profil na sociálnych sieťach som nebol schopný zmazať, bolo by to akoby prestala nadobro existovať. Netušil som, či som na to pripravený. Hľadel som na jej profilovú fotku. V ten deň sme boli na dovolenke; hoci nepózovala, cvakol som ju. Bola taká nádherná v žiari zapadajúceho slnka pri mori, až sa mi z toho klíšé chcelo smiať. Akokoľvek patetické to bolo, napísal som jej:

Chýbaš mi.

Takmer okamžite som uvidel: *Zobrazené 19:55.*

Pulzujúce tri bodky boli ako úder do tváre. Nemohol som dýchať, dusil som sa,

studený pot mi stekal po chrbte. Z toho napätia som mal nutkanie zvracať. Odhlásil som sa, letel do svojej pracovne, z tajnej skrýše vybral medového Jacka a sadol si do kresla. Sedel som tam do druhej rána, opíjal sa a lial do seba kávu, pretože som nechcel zaspať. Zlý nápad.

30. AUGUST

„...jednoducho si odpočiniete. Môžem vás unudiť detailmi ohľadne celej fyziológie pôsobenia a procesu, ale o to asi nemáte záujem, to už ako doktor viete. Budete v stave akejsi hibernácie, ale rozdiel je v tom, že nielenže vypneme funkcie telesné, ale aj psychické. Budete plne odpojený od života.“

Ležal som na pohodlnom lôžku, zatiaľ čo ma lekár prehliadal a napájal na prístroj. Malá miestnosť pôsobila síce intímne, ale zároveň klaustrofobicky. Rozhodol som sa oceniť súkromie a ignorovať ťaživý pocit v žalúdku. Možno je to len nervozita z novej technológie.

„Ako sa cítite?“

Lekár akoby mi čítal myšlienky.

„Unavene,“ odpovedal som a skoro dodal dôležitosť svojmu tvrdeniu mohutným zívnutím. Lekár sa usmial, dokončil prípravu, tentokrát plne sústredený na prácu. Nebolo to ako u zubára, ktorý melie, hoci máte v ústach hadičku, vŕtačku a bohvie čo.

Hlavou mi letela jedna myšlienka za druhou, chaotickosť mojej hlavy ma prekvapovala. Takto to bolo posledné roky

denne. Na smrť unavený od rána do noci, bez možnosti vydýchnuť si. Život sa často dostane do bodu, kedy sa neviete zastaviť. Len sa rúťte pekelnou rýchlosťou, rúťte sa a netušíte, kde sú brzdy. Viete až priveľmi dobre, v akom nebezpečenstve ste, ale aj tak vám nič neostáva. Bud' sa rútiť ďalej alebo zomrieť skokom v tej rýchlosti.

Myslel som na Sáru a Natáliu. Kedy sa to všetko posralo? Chcel som mať pokoj aspoň doma, ale tam ma čakalo ďalšie bojisko. Nestíhal som prácu, často sa mi vypol mozog, len aby ochránil telo pred úplným kolapsom, a keď som sa ako stelesnenie vyčerpania a vyhorenia dovliekol domov, nečakala na mňa milujúca manželka, ale protivník. Zase našla fľašu, zase som neurobil toto a tamto, nebol na školskom vystúpení našej dcéry...

„Som manžel nahovno. Nanič lekár. Ako človek za veľa nestojím. Rolu otca radšej ani nebudem spomínať.“

Uvoľnenie a zabudnutie som hľadal na dne fľaše čím ďalej, tým častejšie. Utlmila bolesť z toho, že musím žiť sám so sebou celý zvyšok svojej existencie. Ktovie, či má niekto ďalší na tomto svete pocit, že potrebuje dovolenku. Nie kadejakú, ale dovolenku rovno od samotného života. Pociť komplexnej relaxácie.

Celý môj organizmus túžil po tomto stave. Aj keď sa konečne človek dostane na dovolenku, koľkí sa z nej vracajú odpočívnutí? Mozog aj v dobe pobytu v raji dokáže byť pekný darebák a pre mňa osob-

ne bola dovolenka viac vyčerpávajúca než bežný deň.

„Som hotový. Ste pripravený?“ usmial sa na mňa lekár, ktorého visačka prezrádzala meno Karl. Na môj údiv som zaváhal. Chcel som dovolenku, veľmi som ju potreboval, ale akoby som narazil na neviditeľnú bariéru, ktorá ma nechcela pustiť.

„Je to skutočne bezpečné?“

„Samozrejme. Robil som to už mnohokrát, niet sa čoho báť. Jednoducho vám pichneme látku, vy zaspíte, následne sa vaše telesné funkcie vypnú, a keď vás opäť prebudím, budete ako znovuzrozený. Taký reštart,“ zasmial sa. „O niečo radikálnejšie riešenie dovolenky, ale bezpečné – a to najúčinnnejšie.“

Po chvíľke váhania som prikývol. Doktor Karl mi opatrne a zručne pichol injekciu a ja som sa ocitol v stave neexistencie, smrti.

O druhej ráno som si hovoril, že litre kávy neboli ten najlepší nápad. A fľaša medového Jacka taktiež. Zajtra ma čaká operácia srdca pána Kosma, ktorý bol i tak dosť nervózny a neprijemný. Skoro som ho poslal do inej nemocnice, keď povedal, že ma bude žalovať, ak sa niečo pokazí. Boháči, myslia si, že pojedli všetku múdrosť sveta.

Vstal som zo svojho koženého kresla, umiestneného v pracovni, a šiel som do spálne.

29. AUGUST

Sára so mnou nehovořila. Opäť. Začínal som mať jej infantilného chovania plné zuby. Celá komunikácia z jej strany je buď krik alebo výčitky. Alebo mlčanie. Oblúbené zbrane každého vojaka ženského pohlavia. Niekedy by som strieľal tie hormóny, ktoré zo žien robia tieto náladové monštrá.

Na raňajky mi, samozrejme, ponúkla pripečené lievance a dala si záležať, aby bola tmavšia strana navrchu. Prosím pekne, manifest jej veličenstva o tom, ako veľmi sa hnevá. Keby pri stole nebola Natálka, povedal by som jej, nech radšej napíše nahnevany list, a potom si ho strčí do svojej riti. Lenže Natália sedela vedľa mňa, prežúvala, tak som teda prehltol tú obrovskú porciu zúrivosti.

Rozhodol som sa odreagovať čítaním ranných novín a (bože môj!) hneď úvodná strana vyprevadila predošlé emócie a nahradila ich záujmom. Novootvorená malá klinika v starej vile na Údolnej priniesla do nášho štátu technológiu, už dobre známu v okolitých krajinách. Látka, ktorá vypne telo aj mozog, je úplne bezpečná, pre telo nezávadná vďaka svojmu zloženiu, poskytujúca klientom relaxáciu.

„Taká úplná dovolenka od života,“ nechal sa počuť doktor Karl, vedúci kliniky a majiteľ starého domu.

Netuším, čo to do mňa vošlo, ale myšlienka úplného odrezania sa od sveta ma lákala viac, než čokoľvek iné. Oddych od všetké-

ho, od všetkých. Útlm emócií, fyziológie, absolútne všetkého.

Začítal som sa do jednotlivých vyjadrení klientov.

„Najlepšie, čo som kedy skúsila! Taký reštart by som odporučila každému!“

„Tak odpočínutý som sa nikdy necítil.“

Prišlo mi to neuveriteľné. V práci som si na internete prečítal zloženie látky spolu so zahraničnými recenziami, medzi ktorými bola aj hromada kritiky. No, skôr filozofické zamyslenie sa nad Bohom a diablom, nebom a peklom. Kto sa hrá na Boha, zle dopadne. Obzvlášť jeden komentár ma veľmi zaujal.

„Nikto nevie, kam pôjde vaša duša. Môžete sa ocitnúť v pekle, pred nebeskou bránou... Nikto vám nezaručí, že si na to nespomeniete. Túto dobu „dovolenky“ môžete stráviť vo vašom osobnom pekle, a potom, keď sa vrátite a budete si všetko pamätať, váš život nebude ako predtým. Zošaliete z toho, čo vás čaká po smrti.“

Našiel som číslo doktora Karla a objednal sa. Dal mi termín hneď na ďalší deň, čo ma potešilo, ale akosi som dúfal, že budem mať viac času na rozmyslenie. Napriek tomu som bol odhodlaný procedúru podstúpiť a negatívne myšlienky zadupať do nevedomia.

Druhý deň popoludní som stál pred domom. Viktoriánsky štýl mu dodal auru domova, čo pôsobilo upokojujúcim dojmom.

Takže toto je ten dom. Toto bude pôsobisko môjho znovuzrodenia, mojej reinkarnácie na, dúfajme, lepšieho človeka. Viac energie, lepšie manželstvo. Vošiel som dovnútra a po sérii testov s doktorom Karlom som sa uložil na lôžko v samostatnej malej izbe, ktorá pôsobila až klaustrofobickým dojmom.

MÁRIA HANÚSKOVÁ

V detstve sledovala namiesto rozprávok horory. Síce potom nemohla spať, ale vzrušenie z hrôzy bolo návykové. V momente ako videla horor Detská hra, zanevrela na bábičky – tento film si ale obľúbila nielen pre svoju podobnosť s bábičkou Chucky (malý vzrast, strapaté vlasy), ale aj kvôli tomu, že si ním mohla ospravedlniť väčšiu náklonnosť k bratovým autičkám než k svojim bábičkám, a to bez urazenia rodičov. Jej nadšenie pre horory prerástlo do túžby pochopiť chorú myseľ vrahov a psychopатов, preto vyštudovala psychológiu na Masarykovej univerzite v Brne. Po štúdiu si vyskúšala prácu v korporáte, ktorá bola zatiaľ najväčším hororom v jej živote. Až neskôr sa jej podarilo splniť si sen a živiť sa ako externý redaktor. Písaniu sa venuje od detstva, a približne odvtedy dúfa, že sa jej raz podarí vydať knihu. Jej najväčšími záľubami sú literatúra, jedenie krvavého hovädzieho steaku a cestovanie.

LENNY KA KONEČNÁ 910

Vyhybám se lidem na improvizovaném parketu a snažím se přitom nepřilepit k podlaze, na kterou nejspíš někdo rozlil pivo. Z reproduktorů řve Marilyn Manson: „I Don't Like The Drugs But The Drugs Like Me“, že se skoro ani neslyším, když řvu já. „Hej, Vando, prej nám tu už nic nenalejou.“

Peroxidovej blondáček se zlatým kroužkem v nose, kterej si říká Vanda, se na chvíli přestane bavit se smějící se brunetkou v modrejch šatičkách. Otočí se ke mně a pátravě si mě změří odshora dolů. „Žikalas něco, miláčku?“

Obejme mě volnou paží kolem krku, zlehka si mě přitáhne k sobě a vdechne mi do obličeje odér piva a česnekový pizzy. Zkousím se od něj nenápadně odtáhnout, ale on se o mě opře, aby neztratil rovnováhu, takže mám sama co dělat, abych udržela balanc. Dostat se z dosahu jeho smrdutýho dechu je v tuto chvíli nad mý síly. Pořád se na mě dívá. Mhouří oči obtažený černou linkou a vypadá přitom tak trochu jako Kleopatra na tripu. Jak se snaží zaostřit pohled, nakloní se ke mně ještě víc. Jeho nalepený řasy se skoro dotýkaj těch mejch pravejch.

„Chtěj prej zavřít krám. Je pozdě a už nepřijímaj žádný objednávky,“ řvu mu do obličeje a doufám, že to chápe. Nejvíc ale doufám, že mě pustí, a já se tak budu moct nadechnout čerstvýho vzduchu.

„Pocčkej, jáá to zažžídím,“ zašišlá opile. Vážně mě pustí a trochu nejistým krokem odkráčí v botičkách na jehlových podpatcích k baru. Brunetka si zatím našla jinýho partáka k hovoru a dál se směje na celý kolo. Tak se zkousím vmístit mezi tančící těla. Po chvíli mě někdo chytí kolem ramen a nutí mě skákat. Marilyn Manson dál řve: „There's a hole in our soul that we fill with dope and we're feeling fine“.

Hudba náhle ztichne a rozsvítí se světla. „Takže vážšenííí, prej už vážně zavírááá,“ křičí do davu Vanda. V rukou drží dvě flašky vína. „Navrhuju pšsesunout še někam jinnáám.“

Lidi v baru jeho slova přijímaj s více či méně rozpačitým souhlasem. Padaj první návrhy, kam teda jít dál. Já si jdu pro věci a oblíct bundu. Chystám se domů. Je čtvrtěk, půl druhý ráno a ráda bych zítra vstala do práce. Pořád ještě trochu oslepená prudkým světlem jdu po schodech

nahoru. Ze sklepního baru se vychází ven na malý dvorek ve vnitrobloku, kde už postávaj a kouří ti, co se stihli posbírat rychlejc než já. Je tu i Vanda. Místo flašek teď drží v rukou dárky, který dostal k narozeninám. Loučím se s ním i ostatníma a odcházím.

„Léno?“ slyším za sebou Honzu. „Jdeš domů?“

„Jo. Potřebuju zítra vstát nák normálně,“ otočím jeho směrem hlavu, aniž bych se zastavila.

„Můžu jít s tebou? Ukážeš mi cestu? Já vůbec nevím, jak se dostat domů.“

„Jasně že jo,“ usměju se na něj.

Honza je mladej buzík, co se do Prahy přistěhoval teprve před třema měsíci. Zatím se tu moc neorientuje. S tím svým jemným ksichtíkem, zachumlanej v trochu velkým károvaným saku ze sekáče a v obtažených, na jeho vysokou postavu příliš krátkých manšestrácích, ze kterejch mu čouhaj ponožky značky Nike, působí dojmem, že vážně potřebuje zachránit. Provedu ho několika svažitejma ulicema Vinohrad na Ipák a posadím ho do nejbližší nočky, která jede k němu domů.

Já na tu svou musím ještě pár minut počkat. Je chladno. Přitáhnú si bundu víc ke krku a nenápadně se rozhlížím kolem. Kousek za mnou se šourá shrbená socka neurčitýho věku a vleče za sebou odrbanou kárku na kolečkách plnou nevábně vyhlížejícího oblečení. Přes ty své zavšivený hadry má normálně přehozenou sadu

nějakejch starodávnejch nožů. Nejspíš má něco s nohama. Vždycky když došlápně, lýtko a chodidlo se mu nepřírozeně zkrouť směrem dovnitř. Kráčí pomalu, houpavě, skoro jako namrdaná kachna. Až zejtra budu lidem v práci vyprávět, že jsem v centru města ve dvě ráno potkala podivnýho typa s noži, kterej vypadal, jako by je snad prodával nebo co, nikdo mi to neuvěří. Chvilí přemyslím, že si ho vyfotím, ale asi je to moc cynický i na mě.

Konečně přijíždí 910 a do autobusu se ledabyly přemístí několik unavenejch postav, který předtím postávaly okolo nástupiště. Věděj, že do odjezdu zbývá tak deset minut. Není kam spěchat. Sedám si na volný místo u okna a koukám znučeně ven. Že všechna sedadla kolem mě obsadily tři fetky, zjistím až ve chvíli, kdy se to stane. Proboha proč? Vždyť ten autobus musí být poloprázdnej. Trochu roztržitě se rozhlídnu, abych zjistila, že skoro všechny místa k sezení jsou zabraný, takže si jen pevně chytnu kabelku a přimáčknu se k oknu jak nejtěsnějc to de.

„Miky prej nedorazí. Dal si kavu¹, trochu si šlehnul a udělalo se mu prej blbě,“ spustí vedle mě sedící slečna, jakmile se rozjedem.

„Hm, to si ale právě nesmíš dát takhle,“ poučuje ji vyžilej frajer sedící naproti mně.

¹ Je myšlena rostlina Kava kava neboli Pepřovník opojný.

„Já vím,“ souhlasí ona. „Jednou sem si na to střelila herák a málem sem se posrala. Ještě teď se mi obrací kufr. Todle už fakt nikdy!“

Jakmile dokončí větu, rozkašle se, až se celá třese. Snažím se vmáčknout do kouta mezi sedačkou a oknem, abych se tak vyhnula všem tělesným tekutinám, který při svým tuberáckým dávení prská kolem sebe. Na tohle fakt nemám. Kdybych mohla, vyplazím se po zdi na strop a zdrhnu na druhý konec autobusu.

„Když si ale dáš herák a pak kavu, tak je to v pohodě. Nikdy to ale nesmíš udělat obráceně,“ dokončuje myšlenku frajer.

„Hele, už vystupujem,“ upozorní je třetí feťák, kterež až doteď mlčel. A oni se pak naštěstí na příští zastávce opravdu všichni seberou a vypadnou. S úlevou se rozhlížím kolem sebe. Neunikne mi ale, jak pohoršeně si mě prohlíží postarší blondýna v nažehleném kalhotovém kostýmku, sedící o dvě sedadla dál.

Co je jako? Já s těma fetkama přece nemám nic společného. Nemůžu za to, že si sedli vedle mě. Pro jistotu vytahuju z kabelky zrcátko, abych se ujistila, že nemám něco na ksichtě. Jasný, kolem očí mám nalepený barevný trpytky, co jsem na sebe naplácala na Vandině oslavě narozenek. Ta čelenka! A kurva. Úplně jsem na ni zapomněla. Zahanbeně si sundám z hlavy růžovou obroučku s roztomile načechranou krajkou, na který se místo čertovskejch rohů pou-

pujou na pružinkách dva ztopořený penisy. Strčím si ji do kabelky a zkouším nasadit ten nejvíc nevinnej výraz, jakej svedu. Zítra tu obludnost musím vrátit Vandě. Zbytek cesty se snažím vyhnout očnímu kontaktu s kýmkoli tím, že pozoruju ubíhající domy a jedoucí auta za oknem.

„VY-STU-PU-JEM!“ Někdo nade mnou důrazně vyslovuje každou slabiku toho slova. Jako by šlo o něco mimořádně důležitýho. Pozvolna otevírám oči. Předě mnou stojí chlápek mohutný postavy, oblečený celej v černým. Viditelně pookřeje, když si všimne, že ho vnímám. „Seš Na Beránku. To je konečná,“ informuje mě stroze a napřaženým prstem mi naznačí, že mám vypadnout.

Do prdele! Usnula jsem, a přejela zastávku. Rozespale se zvedám ze sedačky a neohrabaně scházím po schodech ven z autobusu. Co teď budu, sakra, dělat? Je konec února. Venku je klemra jak v Rusku. A všude kolem je les. Jako vážně, les! KDE TO DO HAJZLU JSEM? Jsem příliš mimo na to, aby mě napadlo vytáhnout z kabelky telefon a zjišťovat svou polohu na navigaci. Jenom nepřítomně civím na odjíždějící autobus, kterež během několika minut mizí v zatáčce za černou hradbou lesního porostu. Výborně.

Ta cesta, na který stojím, musí vést zpátky do města. Někam dojdu. Na nějakou zastávku, ze který něco pojede,

uvažuju. Zavolala bych si tágo, ale nemám na něj prachy. Výplata je až za jeden a já mám na účtě sotva litr. Navíc, než by sem dojelo, byl by ze mě nanuk. Zimou se klepu už teď.

Přes drkotání zubů skoro ani neslyším štěrk odrážející se od podrážek mých bot. Zkouším si představit slunce. Zářící a hřejivé. Parno pozdního léta v podvečer, kdy teplé paprsky mají stále dost síly na to, aby prohřály travnaté meze. V barevných lučních květech bzučí včely, hodující na sladkém pylovém nektaru. Větve letitých stromů vytvářejí nad lesními stezkami příjemný stín.

„Utíkej, Helenko, dáme si závod, kdo bude první u tamhle té břízky. Maminka ti dá malý náskok.“

Rozesmátá panička ve vycházkových letních šatech se ladně skloní k holčičce, aby ji políbila na tvářičku. Místo elegantního deštníku, který by ji chránil před sluncem, má na hlavě jen plstěný výletní klobouk s širokou klenbou. Musí si ho přidržovat, aby jí při prudkém pohybu neslétl z hlavy na zem. Dívka vážně kývne hlavou, jako by jí rozuměla, a zahihňá se.

Madam ji pohladí po světloučkých vláscích převázaných krajkovou stužkou a mrkne na opodál stojící děvče. To pohotově chytí batole za ruku, aby neupadlo.

„Rychle pojdte, slečno, ať maminku porazíme.“

Ještě jednou se tázavě podívá na Salibu a paní Terezii. Vůbec se jí to nelíbí, ale když nikdo nic neříká, jen pevněji chytí děvčátko cupitající na nejistých nožkách a sama přidá do kroku. Mladá bříza stojí na nedalekém návrší, kousek nad cestou, po které jdou. Helenka je šikovná holčička, soustředěně klade jednu nožku před druhou a volnou rukou si po každém kroku uhladí bílou bavlněnou sukníčku. Když si všimne vyděšeně pípajícího kosa, který kousek před ní vyletí ze svého úkrytu v křoví, ukáže na něj rozpustile prstíkem.

„Ajiííjááá.“

„Je tam ptáček? Píp, píp, dělá ptáček, slečno.“ Děvče pohladí maličkou po vlnitých vláscích a upraví jí mašličku uvázanou nad čelem, aby jí bílá krajka nepadala do očí.

PRÁSK! Kousek za nimi se ozve ohlušující rána z revolveru. Služebná sebou škubne tak, že Helence strhne stuhu z vlasů přímo do očí. Vystrašená Helenka křičí, až zaléhají ušní bubínky. Po tvářičkách se jí kutálejí slzičky jako brachy. Dívka ji ochrannitelsky obejmě a schoulí se s ní k zemi. Nikdy dřív výstřel z pistole neslyšela. Ví ale, že to byl výstřel. Je si tím naprosto jistá.

Sedí na špinavé hlině, třese se a pevně drží řvoucí dítě. Až když se chvíli nic neděje, otevře oči. Podívá se za sebe a srdce se jí málem zastaví hrůzou. Stojí tam Sali, v napřážené ruce drží revolver a míří s ním přímo na ni. Výhled mu však sta-

tečně zastoupí paní Terezie. Chytí Saliho za ruku, cloumá s ní a zkouší mu zbraň vytrhnout. Je asi zraněná, ale bojuje jako lvice.

PRÁSK! Zazní druhý výstřel a paní Terezie se skácí k zemi. Sebou ale strhává i Saliho. Ten jí přikládá revolver přímo k hlavě. Uzávěr zbraně kovově cvakne, další rána z něj však nevyjde. Došly náboje. Sali pohotově uchopí pistolí za hlaveň a vši silou praští paní rukojetí do spánku.

Helenka vřeští jako o život. Sali se vyproští z umdlévajícího sevření chroptící mamičky. Stojí nad ní, ale ona se už nezvedne. Jen ještě zkouší natáhnout ruku a zachytit se jeho kalhot.

„Nech jeee, Sali. Při všemo... houčtím Hospodi... noví nech, nech je býyt!“ síté paní mezi přerývanými nádechy. Každé slovo ji zřejmě stojí obrovské úsilí.

Nezdá se však, že by ji Sali vnímal. Odhodí teď už nepotřebnou zbraň. Vytáhne z pod opasku dva nože a nevzrušeně vykročí směrem k dívce s plačící holčičkou. Ta pořád sedí na zemi. Není schopná se pohnout. Ale musí. Musí přece něco udělat. Náhle se odněkud za jejími zády ozve štekot psů. Sali se zastaví, jako by přemýšlel, co teď. Trvá mu to jen pár sekund. Znovu se na ni podívá. Kouká jí přímo do očí a usmívá se. Dá oba nože do úrovně krku a rychlým šklubnutím naznačí podřezávání hrdla. Potom našpulí rty a vyše k ní vzdušný polibek.

Aniž by se otočil, začne se od ní pomalu

pozpátku vzdalovat. Asi po pěti metrech však zakopne o vyčnívající kořen stromu. Zavravorá a neohrabaně padá. Není schopný pád vyrovnat, a tak dopadá na balvan, který leží před ním. Zjevně se ubodil hodně, protože se nemůže pořádně narovnat. Když došlapuje, noha se mu podlomí v koleni. Psi se blíží. Ale on se vzdaluje pomalu, houpavě, „skoro jako namrdaná kachna.“*

Ten zkurvenej les snad nikdy neskončí. Každých pět minut si foukám do promrzlejších dlaní, abych se aspoň trochu zahřála. Skoro vidím, jak sražená pára z mého dechu mrzne ve vzduchu. Někde už tu musí bejt zastávka. Pak ale uslyším to zavrzaní. Jako by na zledovatělý silnici zaskřípěly špatně promazaný kola vozíku. Napínám uši, ale už neslyším nic, jen vrzající štěrky pod mýma botama.

„Utíkej, Helenko, dáme si závod, kdo bude první u tamhle té brázky. Maminka ti dá malý náskok.“

Jako bych ten hlas slyšela ve vlastní hlavě. Rozhlížím se kolem, ale nic tu není. Jen černý kmeny stromů, který se tyčí kolem silnice. Oddělují ji od světa mrtvých příznaků jako hradba. Není to skutečný, přesvědčuju sama sebe. Zdálo se mi to, byl to jenom živej sen. Ale navzdory zimě cejtím, jak mi po zádech stéká studenej pot. Nesmím se zastavovat. To jediný vím jistě, jinak tu zhebnu.

Všechno kolem se pozvolna noří do hustý šedý mlhy. I to skřípání kol přede mnou zní skoro jako ozvěna. Z šedivý tmy se pomalu vynořují obrysy lidský postavy táhnoucí za sebou rozhrkané vozejk. Hrozně se bojím sejít dolů z cesty a schovat se za stromy. Číhá tam na mě mrtvá paní Terezie. Na hrudi zdobený bílým vyšívaným šátkem jí mokvá rudá skvrna. Zvětšuje se jako rozvíjející se květ karafiátu. A ona otevírá bledý ústa, aby do prostřelenejch plic nasála trochu vzduchu. Místo toho se jí ale na rtech objevujou kapky zpěněný krve. Přísahám, že na sobě cejtím její pohled.

Po cestě se ale belhá Sali se svou rezivou kárkou, na který vozí nože. Co nejtíseji ustupuju mezi stromy. Srdce mi přitom bije tak hlasitě, že se bojím, aby to neslyšel i on. Přitisknu se celým tělem k prvnímu kmeni stojícímu hned u krajnice a zavírám oči. Doufám, že to bude stačit. Musí to stačit, protože já do lesa prostě nejdu. Vrzající kola se pomalu otáčejí. Už slyším, jak Sali zchromlýma nohama pajdavě došlapuje na cestu a od podrážek bot mu odlítává šterk. Těžce dýchá a funí při každým nádechu. Je blízko, sotva několik metrů ode mne. Najednou se zastaví a sípavě funí. Vidí mě nebo ne?!? Bojím se dýchat.

Někde za mnou stojí paní Terezie. Chce mě obejmout jako svoji plačící holčičku, jenže jak v ní dohasíná život, nemá už sílu zvednout ruce.

Musíš otevřít oči, přikazuju si. Bože, jestli jsi, prosím, pomoz mi. Zvedám ztěžklá víčka. Chvilí mi trvá, než se rozklokám, ale stejně před sebou ve tmě nevidím vůbec nic. Je strašlivý ticho.

„Ma... ma... má má... má,“ jednotlivé slabiky se rozplývají v dětském škytání. Helenčiny prstíky se dotýkají zakrvaveného šátku. Zkouší jej neobratně uchopit. Zatahat za něj. Všechno zbytečně. Maminka se dívá kamsi do prázdna. Skrže ni. Jako by tam Helenka vůbec nebyla.

Něčí ledové ruce mi sahají na krk a pak dolů na hrudník, tam, kde tuší zdravé, dýchající plíce.

„Áááááá...“, řvu naprosto neartikulovaně a běžím. Běžím po silnici a asi pořád křičím. Nevnímám nic kromě ubíhajícího asfaltu pod sebou a zběsilého tepu ve spáncích. ONI MĚ DOSTANOU! ONI MĚ ZABIJOU! Musím zrychlit. Musím! Ze tmy se vynoří první domy. MĚSTO! Ale já běžím dál. Až k jasně zářící pouliční lampě vedle autobusový zastávky. Opřu se o ni a nekontrolovatelně se sesunu k zemi. Nemůžu vůbec popadnout dech. Před očima mi naskakujou mžítiky. Hučí mi v hlavě.

Skoro si ani nevšimnu, že u zastávky zastavil autobus. Nastoupím až ve chvíli, kdy se ozve ječivý signál zavírajících se dveří. Vzápětí se za mnou zaklapnou. Přeletím pohledem prázdná sedadla.

Vůbec nikdo tu není. Hodiny na informační tabuli autobusu ukazují 3:55.

* Terezie Herzumová byla zavražděna roku 1891 v Krčském lese podomním obchodníkem s noži Salihem Aga Sofrodziou. Zločin se odehrál před očima její služby a rok a půl staré dcery Helenky. Motivem vraždy mohly být peníze, které Sali rodině údajně dlužil. Bližší informace najdete na: krcakzije.cz/lokalita/historicke-vrazdy-v-krcskem-lese

LENNY KA

Vystudovala žurnalistiku na Univerzitě Palackého. Začínala v regionálních médiích vydavatelství Vltava Labe Media. Později přesídlila do Prahy a pracovala v časopise 21. století, v České televizi a pro webový server Měsíc.cz. Aktuálně píše pro vydavatelství Deco Media, kde se podílí na tvorbě časopisů Krásný rok a Nové proměny bydlení. Současně publikuje i vlastní povídky. První z nich jí vyšla v antologii znepokojivých příběhů Trash vol. 3., jenž vychází jako příloha časopisu Milk & Honey, dále v umělecké revue Pandora a časopisu Howard. Knižně ji vyšla povídka Ti, co neumírají v antologii České temno a povídka Leshy v USA vydané antologii Czcech Extreme, kterou společně sestavili spisovatelé Edward Lee a Honza Vojtíšek. Několika texty také přispěla do knihy A bylo ticho. Jde o publikaci zachycující vzpomínky obyvatel jedné z jihomoravských vsí poříčené loni tornádem.

SHIRLEY JACKSON

DŮM NA KOPCI

NAPÍŠAL: GORAN LENČO

Shirley Jackson bola majsterkou psychologického hororu, ako sa mohol presvedčiť aj český či slovenský čitateľ, ak mal to šťastie a nadábil v antológii na niektorú zo spisovateľkiných brilantných poviedok (v češtine vyšiel výber z jej poviedkovej tvorby pod názvom *Loterie a jiné povídky*). V tomto, jej asi najznámejšom, románe – a jedinom, ktorý je u nás v preklade dostupný – dokáže, že jej idú aj dlhšie prozaické útvary. Kniha to nie je hrubá, príbeh má len niečo cez dvesto strán, ale je doslova nabitý. Možno nie ani tak farbis-tým dejom, ale atmosférou určite. A vnútorný svet postáv, predovšetkým hlavnej hrdinky, to je veľmi široká a neprebádaná planina... Môže sa vám stať, že v nej zabľúdite, podobne ako by ste sa i stratili v ponurom dome so spleťtými chodbami, zákutiami a zložitým pôdorysom. Nie náhodou dom evokuje bludisko a odzrkadľuje tak labyrint ľudskej duše...

„Žádný živý tvor si nezachová přičetnou

mysl, je-li vystaven absolutní skutečnosti. Dokonce i skřivan nebo luční koník musí někdy snít. Hill House, sám nepřičetný, se vypínal oproti okolním kopcům a svou temnotu držel uvnitř; stál takto osmdesát let a dalších osmdesát stát může. Uvnitř se stěny tyčily, cibly navazovaly jedna na druhou, podlahy byly pevné a dveře pečlivě zavřené. Ticho se opíralo do dřeva a kamene, a cokoliv tudy kráčelo, kráčelo samo.“ – týmito slovami sa otvára kniha a predstavuje samotný strašidelný dom.

Jacksonová bola beťárka, milovníčka vyberaných jedál, mačkofilka a okultistka – amatérka, ale teraz nás bude väčšmi zaujímať, že bola i Pani spisovateľka (a schválne píšem ešte aj to veľké „p“). Jej štylistika, dialógy, vykreslenie postáv – plastických, živých, autentických, plne uveriteľných a k tomu ešte vybavených drobnokresbou závitov ľudského mozgu, kde sa ukrýva tajuplná a len ťažko poznateľná myseľ so

VYDAL: ARGO, ROK: 2015, POČET STRÁN: 247,

VÄZBA: PEVNÁ, JAZYK: ČESKÝ

všetkými svojimi paradoxmi a rozpormi, – to robí z jej textov jednu vycibrenú literárnu bravúru. Autorka pritom nie je popisná, je naopak veľmi úsporná, mnohé veci spomenie jediný raz, prípadne len naznačí, ešte inokedy podaktoré skutočnosti nechá sotva vykuknúť spomedzi riadkov; preto musíte čítať pozorne, nie je to totiž čítanie oddychové. Autorka vám nič neulahčí, nie je doslovná a neprízvukuje. A ako je známe, aj tu potvrdí, že vie vyčarovať hustú atmosféru, čo by sa krájať dala. Nie, nehambím sa za použitie tohto frazeologizmu, lebo je to v tomto prípade výnimočne pravdivé. Môžete sa tešiť aj na stretnutie so skutočnou hrôzou – aj keď takými momentmi zas autorka neplytvá, ale o to drvivšie, o čo sú skromnejšie, na vás zapôsobí. A aby toho nebolo málo, štruktúra, koncepcia či koncept, či ako si to len chcete nazvať, plus gradácia, skrátka celá výstavba knihy a celá rozprávačská niť, je bezchybná, dokonale premyslená, a samozrejme, i napísaná. A tak tu máme jeden z najlepších hororov 20. storočia a pravdepodobne jeden z najdôležitejších príbehov v úzkom podžánri pojednávajúcom o strašidelných domoch. Treba podotknúť, že napriek tomu sa autorka dokáže žánrovým kliše úspešne vyhýbať, a keď ich už použije, robí to s dôstojným, ba znamenitým účinkom. Aj keď tu skladám ódy, čo zdanlivo na dielo nevrhajú žiadny tieň, priznávam, že som si po dočítaní musel nechať viacere veci „prejsť hlavou“. Stíšiť sa a podumať

nad nimi. To preto, že v románe je máločo naservírované priamo a je len na vás, ako si dotvoríte tú vašu realitu vyplývajúcu z fiktívneho dejového pozadia príbehu – inými slovami, zistiť pre seba ako to bolo naozaj! Čo bolo v skutočnosti za tým všetkým? Bez toho, že by som niečo prezrádzať, poviem, že záver nevyznieva celkom jasne, ale našťastie sa pohybuje na hranici dvoch nechcených extrémov: na jednej strane „polopatistický“ výklad a ozrejmienie, aby aj jednoduchší čitateľ porozumel, na druhej strane úplne otvorený, a teda aj nedotiahnutý a nezvládnutý koniec, ktorý, ako to často býva, potom „vyšumí“ dostratena. Autorka síce pomerne zreteľ-

senosťami i povahovými vlastnosťami asi také blízke ako noc a deň. Mladá, krásna, nezávislá bonvivánka a samolúba umelkyňa Theodora a potom hlavná hrdinka Eleanor – utláčaná šedivá myška, ktorá sa celé roky musela premáhať a potláčať vlastnú osobnosť. Je psychicky poznačená, zakríknutá, frustrovaná, sklamaná, zatrpknutá, a jej mentalita sa miestami prejavuje veľmi infantilne, napriek tomu, že to je i inteligentná zrelá žena a vie byť dokonca sympatická. To je dosť výbušná kombinácia, nemyslíte? Lenže týmto sa zoznam neskončil. Pridá sa aj mierne zhýralý a rozmazaný synovec majiteľky neobyvateľného domu a napokon dorazí i protivná a komická dvojica bláznivo fanatickej a panovačnej špiritistky a jej otravného namachrovaného „macho“ asistenta.

Pobyt v dome sa nemôže skončiť ináč ako tragédiou...

Jacksonovej román nás učí, že korene všetkého treba hľadať v detstve, že nič nie je také, aké sa zdá na prvý pohľad, že sa musíte vedieť postaviť sami za seba, lebo ak nebudete asertívni, máte zarobené na veľký problém, a takisto to, že najdôležitejšia potreba je láska... ale učí nás tiež, ako má vyzeráť kvalitná literatúra a prináša nám ojedinelý čitateľský zážitok.

Ale aby som nezabudol, predstavuje nám aj jeden z najsuggestívnejších strašidelných domov v dejinách literatúry. A robí to tým najsuggestívnejšie možným spôsobom!

P.S.: Dom na kopci alias *Hill House* je v knihe vylíčený ako entita žijúca vlastným zvláštnym životom, a akoby nadaná svojou nepochopiteľnou vôľou a zlovolnou inteligenciou. Spoločlivo to prináša ten milovaný a fascinujúci pocit zimomriavok na chrbte!

„Lidský zrak není schopen zachytit konkrétní prvek či zřejmý rys, jenž by tomu či onomu vetkl výraz zla. A přesto to musela být nějaká maniakální juxtapozice, zvrhlý úhel, nesouladný střet střechy a nebe, co Hill House proměnilo v místo beznaděje. Účinek byl o to děsivější, oč se dům zdál bdělejší, živější; ostražitost za prázdnými víčky oken, pobavený škleb v koutku římsy. Téměř každý dům lze zastihnout náhodou nebo z nečekaného úhlu tak, že na diváka působí mile až komicky; obvykle je to uličnický malý komín anebo vikýř jako dolíček ve tváři vzbuzující dojem přátelské družnosti. Ale dům jako tento, arogantní a nenávidný a ustavičně číhající, musel být z podstaty zlý. Zdálo se, že se vlastně postavil sám – vybudoval se zlomocně přímo pod rukama zedníků, vynutil si své vlastní přímky a úhly, vztyčil svou mohutnou hlavu proti nebi bez jediného ústupku lidskosti. Neměl špetku laskavosti a nikdo v něm nikdy neměl žít, nebyl určen pro lidi nebo lásku nebo naději. Se zjevem toho stavení by nic nepořídil ano exorcismus. Hill House zůstane takový, jaký je, dokud ho nezboří.“

GORAN LENČO

VLČIA DUŠA

*Mením sa po západe slnka, mením sa pri
svitaní. Vo vnútri. Jedna bytosť dvoch tvárí.
Dvoch masiek. Hľadajúca pôvodný výzor.
Alebo vo mne, o mňa, bojujú dve duše de-
liace sa o jedno telo. Ktorá zvíťazí, keď prvá
má prevahu cez deň, a tá druhá v noci?
Alebo žijeme v harmónii? Dodržujúc akúsi
diabolskú dohodu rešpektujeme hranice teri-
tórií?*

*A teraz je tu noc, panstvo dravca. Vlčia
duša sa derie na povrch.*

Je čas.

Počkať, a čo tanec?

* * *

Zapol hudbu. Chladný, a pritom nežný
ženský hlas sa miešal s tichými, melan-
cholickými tónmi klavíra.

„To je na tvoju počesť,“ povedal a uklo-
nil sa obrazu, ktorý sám namaloval. Bola
to replika slávneho diela *Anjel smrti*. Člo-
vek s dušou vlka pomaly dvíhal ruky nad
hlavu, až kým nezaujali žiadanú polohu.
Lakte mierne zohnuté, dlane otočené
smerom nadol, prsty zdali sa byť pazúrmí.
Nohy v ľahkom podrepe, jemne prekri-
žené. Začal sa tanec. Rituál prebudenia
vlka, blížiacej sa smrti. Bizarné kroky do-

plňali hypnotické pohyby. Bol príznakom
z ťaživého sna, tanečníkom, ktorý svojím
telom maľoval tóny tajomnej hudby. Ko-
niec piesne ho našiel v rovnakom posto-
ji ako na začiatku, pri úvodnej melodii.
Iniciačná pozícia kňaza prastarého kultu,
staršieho než ľudstvo, než ľudský duch.
Kultu záhuby, kultu nebytia.

Krutý úškľabok, démonické oči. Preme-
nil sa.

Je čas.

Okolo tváre si uviazal čiernu šatku, do
vrecka vopchal tenký, ale pevný povraz,
za opasok zastrčil lovecký nôž, a nako-
niec do revolvera vložil jediný náboj.

Domová bránka sa poddala jeho tlaku
a s fistulou nenaolejovaných pántov ho
vyprevadila na cestu. Noc ho privítala
s otvorenou náručou, prikázala obla-
kom nech zakryjú mesiac, nech utopia
hviezdy, nech je tmou v tmách.

* * *

Zlovestný smiech náhle vystriedalo
takmer absolútne ticho. Temnota dýcha-
la strachom.

„Máš rád hazardné hry? Lebo ja veľmi.
A jednu si zahráme. Je moja oblúbená,

lebo je trochu iná ako ostatné. V stávke nie sú peniaze a tvojím protihráčom je osud. Hádám ti potešenie z hry nezmenší zistenie, že víťaz je dopredu stanovený. Pretože osud som ja.“

Komora revolveru sa roztočila, následne cvakla spúšť, no výstrel sa neozval. Jeho úsmev nebolo síce pre šatku vidieť, ale bolo ho cítiť.

„Pokračujeme.“

Celý proces sa zopakoval s rovnakým výsledkom. Nemiznúci, neviditeľný úsmev sprevádzalo uznanlivé kývnutie hlavy. „Nuž, hovorí sa: kto nemá šťastie v hre, má šťastie v láske. Moja milenka nad tebou práve rozprestrela svoje krídla. Prezraď mi, aký je to pocit, keď ti ešte bije srdce, ale už vieš, že si mŕtvy?“

Znovu a znovu sa odohrávalo to diabolské predstavenie s troma hercami pre troch divákov. Účinkovali v ňom: muž s dušou vlka, jeho korisť a anjel smrti.

Pre toho druhého, spútaného človeka bolo čakanie príšerné, tlak v hlave hrozil mŕtvicou, nezmerateľný pulz predznamenoval infarkt.

„Kto si, dopekla? Chcem ti vidieť do tváre!“ hystericky reval zviazaný muž. „Strhni si dole tú masku!“ Hlas mu zlyhal. Od stresu a strachu chvíľami strácal zrak. Mal vidiny. Zdalo sa mu, že pred ním stojí vlk.

„Pod maskou nie je nič. Som osudom s vlčími očami. Dívaj sa do nich a pros o dpustenie.“

Konečne sa nocou rozľahol výstrel. Zvuk popravy pohltil ďaleký brechot osamelého psa.

Po vrzgajúcich schodoch vyšiel do svojho podkrovného ateliéru, do chrámu vlka.

Aj augustové slnko dokázalo iba s niekoľkými lúčmi preraziť cez štrbiny zavretých okeníc. Mátožné šero zahнала do kútov až petrolejová lampa. Náhodnému návštevníkovi, nepripravenému čeliť dusivej atmosfére, by ten pohľad vyrazil dych a zmrazil krv.

Ateliér bol zaplnený tajomnými maľbami, vzdialeným zábleskom nezemského, hroziaceho vystúpením spoza plátna. Závan zo sveta duchov, z podsvetia, ktorý nadvihol závoj do sveta nášho. Ako by ateliér predstavoval legendárnu Styx. Hranicu, prechod. Z jedného brehu bolo možné uzrieť v diaľke náprotivný.

Pozdĺž stien, na stojanoch, boli vystavené dokonalé kópie neuveriteľne sugestívnych diel. Všetky mali spoločnú črtu; sálala z nich temná mystika. Vízia, ktorá je zároveň poznaním, neurčená vedomiu bežných ľudí.

Bol tam Goyov Svätý František pri lôžku umierajúceho, Ostrov mŕtvych Arnolda Böcklina, umiestnený hneď oproti vchodu, Smrť hrobára od Carlosa Schwabeho, zatiaľ nedokončený Vasnevov Rytier na rázcestí, dvojica obrazov Odilona Redona, Plačúci pavúk a Smejúci sa pavúk,

a tiež exemplár, na ktorý bol najviac hrdý, a ktorý dohotovil len pred niekoľkými dňami, po nekonečných hodinách tvrdej driny – Kalich smrti Elihu Veddera. Medzi nimi sa nachádzalo množstvo prác šokujúcich chorobným zaujatím, dokonca posadnutosťou jediným objektom – vlkom. Miera autenticity presahovala bežnú zručnosť dobrého maliara s rozvinutým zmyslom pre detail. Vyžadovala si bytostné pochopenie témy. Byť vlkom. Z desiatok skíc, kresieb a malieb vyžarovala akási znepokojujúca abnormalita, čosi nedefinovatelné, čosi, čo vyvolávalo zimomriavky. Predstúpil pred jedno z plátien, prisunul bližšie lampu, vzal do ruky štetec a paletu. Dlhý čas mu trvalo kým namiešal potrebné farby v správnom pomere. Potom odriekal:

„Staneš sa ním v jeho tele,
stane sa tebou, ty budeš jeho telom,
vlčia duša v ľudskom tele,
ľudský duch v tele vlčom,
stane sa sen skutočnosťou,
ovládnúť neskrotné.“

Obráz vlčieho príbuzného niesol meno Anubis, a právom. Telo človeka, telo staroegyptského pisára malo šakaliu hlavu. Teraz ho čakala najťažšia časť, chcel dravcovým očiам pričarovať hĺbkou, darovať im život. Tvárou v tvár, chcel sa mu pozeráť z očí do očí. Ľudská ruka vedená vedomím zabudnutého boha maľovala.

Napokon sa jeho oči rozšírili údivom. V očiach Anubisových zbadal seba. Vtom lampa vyhasla. Cez štrbiny v okeniciach s námahou prenikali matné mesačné lúče. O chvíľu nadíde čas.

Od múrov opustenej fabriky sa odrážala ozvena vlčieho zavýjania. Krvavé ostrie si utrel do rukáva košeľe.

Počúval hudbu a nazeral do svojho vnútra. Čítal v ňom dýkou osudu vyryté Nietzscheho slová: *Ten, kto bojuje s príšerami, si musí dať pozor, aby sa sám nestal príšerou.* S pochodňou a mečom vtrhol do kruhov pekla, založil očistný požiar, odtínal hlavy démonom. Brány sa však zavreli a on v ňom ostal uväznený. Hrozivý Yama, vládca podsvetia s modrou kožou a tromi očami, pobaven sledoval jeho márný boj. Existuje vôbec východ z labyrintu skazy? Sonátou mesačného svitu sa nechal uniesť do minulosti.

Bol malým chlapcom, ktorý vzrušene hltal bretónsku Pieseň o bisclaveretovi, človeku – vlkovi.

Potom otvoril knihu života na inej strane. Bol príliš mladým, aby dokázal pochopiť beh vecí, no príliš inteligentným, aby sa ich nesnažil pochopiť. Zahĺbený sedel nad traktátmi, ktorým nie celkom rozumel, ktoré ale čoraz väčšmi nahľodávali jeho už dávno popraskaný pokoj. Nedávali odpoveď.

vede, len počet otázok sa neustále zvyšoval. V tom období stretol človeka, ktorý sa mu rýchlo stal najlepším priateľom. Jediným priateľom. Súmrak jeho ducha pominul a na chvíľu sa zdalo, že už nikdy sa nevráti. Trávili spolu skoro všetok čas. Dovtedy nepoznal také šťastie. Uzavreli pokrvné bratstvo. Priatelia na život a na smrť.

Na smrť...

Tá bolesť sa nedala vydržať. A keď už nevládala žiť, keď bolo najhoršie, prišla ona. Spomienka bola taká jasná, až sa zdalo, že čas na nej nezanechal nijaké stopy. Sedel na zasneženej lavičke, ona sa zas opierala o neďaleký pamätník. Uprene ho pozorovala a jemu to nebolo nepríjemné.

„Na koho čakáš?“ nevydržal viac mlčať a pokoril tak hradbu ostychu.

„Na teba.“ odvetila a usmiala sa.

Na úsmev reagoval úsmevom. Neuvažoval o tom, čo robí. Bolo to prirodzené. Súmrak jeho ducha pominul a na chvíľu sa zdalo, že už nikdy sa nevráti. Trávili spolu skoro všetok čas. Dovtedy nepoznal také šťastie. Láska až za hrob.

A potom...

Myslel si, že sa zblázni. Šialenstvo sa snažilo opantať jeho myseľ. Hodlal ho ovládnúť vlk. Sám ho privolať svojím vytím plným žiaľu, plným hnevu.

Rozpamätával sa na tie nekonečné hodiny, čo trávil s hierofantom – predstaveným lôže Zlatého kruhu.

„Le loup-garou, vlkolak. V 16. storočí sa viera v ich existenciu rozšírila po celej Európe. Strach z nich bol taký veľký, že obvinení zväčša končili na hranici. Lykantropia ale nie je záležitosťou čisto kresťanského sveta. Mnohí vidia pôvod tohto fenoménu v legende o kráľovi Lykaónovi, ktorého Zeus za trest premenil na vlka. Je to značne krívajúca teória, zabúdajúca na fakt, že vlkolak sa objavuje rovnako v čínskej mytológii, ako i napríklad u severoamerických indiánov. To znamená v oblastiach od seba izolovaných, ktoré nespája spoločná história či kultúra. Skutočný výklad je teda omnoho zložitejší. Vysvetlenie treba hľadať ešte v prehistórii, kedy bol človek súčasťou prírody, bol oveľa, povedzme „zvieracejší“, inými slovami: prirodzenejší. Dnes sme sa z prírody vyčlenili, zapreli sme svoj pôvod a – čo je horšie – vyhlásili sme jej vojnu. Pre moderného človeka je ťažké pochopiť vzťah ľudí tej doby k zvieratám a vôbec ku prírode. Musel by odložiť svoju namyslenosť, celú svoju neoprávnenú pýchu. A to je pre neho takmer nemožné.

Necháp ma zle, neponižujem ľudí, nezrážam hodnotu duchovnej evolúcie človeka. Od doby, kedy sa človek prvýkrát s bážňou díval na modré nebo haliace svet, si uvedomoval svoju odlišnosť, jedinečnosť svojho postavenia. Niekde počas našej cesty tisícročiami sme ale stratili úctu. Pohrdavo sme zabudli na doby, v ktorých sme obaja, vlk i človek, boli

lovcami. Často sa deliaci o spoločnú korisť, navzájom sa rešpektujúci. Obdivovali sme ich odvahu, ich šikovnosť. A niektorí tí, čo sa narodili s určitými schopnosťami, dokázali komunikovať s vlčími duchmi.

Ten úškrn nie je na mieste. Niekedy sa možno presvedčíš o pravdivosti mojich slov. Pre dnešok ale stačilo.“

Dokrčené noviny hodil do koša. „Pre nedostatok dôkazov a chyby v súdnom procese,“ citoval z novinového článku. Zataľ zuby. Zachmúrená tvár nadobúdala vlčie rysy.

Na túto noc sa musím pripraviť. Bude to veľký lov.

Vyzliekol sa. Skúmal, premeriaval svoje nahé, šlachovité telo. Štíhle, dokonca chudé, a pritom dokonale vrysované. Niekoľkými domyselnými cvičeniami prekrmil orgány, pripravil srdce na námahu, ktorá ho čakala. Roztiahol šlachy, potom prešiel k ťažšej časti. Pracoval len so svojou hmotnosťou. Desiatky kľukov, drepov, cviky na kondíciu. Bol vo vynikajúcej forme. Na záver v ôdickom geste napäl telo šelmy. S pochvalným uspokojením si uvedomil, že zbraňou dravca je práve jeho telo.

Ostré tesáky, to je moja dýka.

Hladil čepel, prihovárал sa jej.

Za nebeskou klenbou sa práve rodila noc. Po zotmení, pri svite mesiaca, uklonil sa obrazu so slovami: „Sľúb mi, že

dnes ma nebudeš sprevádzať, že prídeš, až keď ja odídem. Ver mi, nebude to pekný pohľad.“

Začal sa tanec – invokácia, ktorá mala zakaždým iný charakter. Tentoraz bola rýchla a dynamická, tanečné prvky plynule prepočil s výpadmi dýkou. Krásne, fluidické pohyby boli oslavou smrti. Dýka ladne preťala pomyselné hrdlo. S baletnou vznešenosťou vnikla medzi fantáziou vymodelované rebrá. Fantomické zjavenie, z ktorého išla nepredstaviteľná podmanivá hrôza. Manifestácia boha pomsty.

Samotný anjel smrti s obavami ustrnul, keď si uvedomil kto je jeho nástrojom.

Prinútil ho padnúť na kolená. Prinútil ho prosiť, prinútil ho žobrať o odpustenie. O holý život. Nemienil mu vyhovieť. Držal ho za vlasy, hlavu zaklonenú dozadu. Pomaly, precízne zhora nadol, zľava doprava, sprava dolava, zdola nahor mu prechádzal špičkou noža po tvári. Tú okamžite zaliala krv. Koža kládla menší odpor než papier, rezaný na kusy žiletkou.

Ziapal, potom kňučal.

„Do toho, krič, len krič! Tu ťa okrem mňa nikto nepočuje a mojím ušiam sa takáto hudba páči. Bolí to? Cítiš netvor ako ty bolesť? Som azda príliš mierny? Som v porovnaní s tebou príliš mierny? Videl si už niekedy zúriť vlka? Vieš, čoho je schopný vlk zaslepený hnevom?“

Špička noža pretala pery.

„Niečo podobné cítili tvoje obete. Vzrušovalo ťa to? Kolkých máš skutočne na svedomí? Aké to je byť v ich pozícii?“

Zavyl na mesiac.

„Ja som smrť! Ja som smrť! Dívaj sa do mojich očí! Dívaj sa do pekla, pri ktorom sú Danteho vízie rajom.“

Pustil ho. Muž sa pokúšal vyškriabať na nohy. Triasol sa, šmátral rukami okolo seba podobne ako nevidiaci. Nevidel. Z očí si vytieral krv a neprestával kňučať.

„Utekaj, dávam ti náskok. Ukážem ti, aké to je byť korisťou. Utekaj! Utekaj o život!“

A muž utekal. Pod vrstvou krvi tvár sina-vá šialeným strachom. Z pohľadu do pekla sa pomiatol. Videl v ňom totiž seba, svoje skutky, osud v podobe vlka. Nočným lesom sa niesol zvierací smiech. Muž bežal, vrážal do stromov, kliesnil si cestu spleťou konárov. Potkol sa a pri páde si zlomil nohu. Skučal. S obrovskou námahou sa postavil. Približujúci sa smiech ho prinútil k zúfalému úsiliu. Napriek zraneniu sa opäť pokúsil bežať. Pripomínal deformovanú bábkú vedenú rukou epileptika, prišliapnutého červa, krútiaceho sa v agónii pod podrážkou topánky. Vlk sa od smiechu zadúšal. Potom vyl do noci svoju ódu na smrť.

„No tak, snaž sa! Si herec v mojej tragédii. Si zabávačom z čierneho kabaretu. La Danse Macabre. Tancuj tanec smrti! Musíš sa viac snažiť! Nehovor mi, že som zlý choreograf. Chyba je v tebe!“

Muž už nevládal. Podopieral sa stromu a nedokázal sa ani len pohnúť. Z hrdla vyrážal neartikulované zvuky. Telesné funkcie onedlho zlyhajú. Vlk uštvá svoju korisť.

Prudkým pohybom ho strhol na zem. S nesmiernym opovrhnutím mu napľul do tváre. Človek-vlk vytiahol loveckú dýku. Čepel sa vnorila sa do brušnej dutiny. Muž otvoril ústa, aby zakričal, ale nevydal ani hlásku.

„Nechám ťa tu zdôchnúť. Chcem, aby si ako posledné videl prichádzať moju desivú milenkú.“

Keď vstúpil do domu, vlk ustúpil. Chvejúcou sa rukou zažal svetlo. Čakal, že umele osvetlenie zaženie tmú, čo vyplní jeho vnútro.

Zrútil sa. Lapal po dychu. Rýchlo si stlačil tepnu na krku v zúfalej snahe nahmatať pulz. Cítil ho! Bije, áno bije! Bije! Mám srdce, žijem. Ľudský tep. Nesnívam, bdiem. Nočná mora sa skončila. Vtom ucítil... Na koži. Na prstoch. Sen sa stane skutočnosťou.

V hrozivom očakávaní sa díval. Bláznivo rozšírené zreničky videli ruky postriekané krvou. Orámované neónovým slnkom. Vstal, ešte stále ich držiak pred tvárou. Zlomenými krokmi sa dotackal do kúpeľne. Pustil vodu a dlho ju nechal tiecť.

To som nespravil ja, to som nespravil ja...
To som nebol ja!

Bože, nazrel som do pekla. Tentoraz som bol tak blízko. Tá hrôza! Čo som to urobil! Zabudol si na to, že ty už si väzňom pekla?

To som nebol ja, ja som to nespravil. To vlk.

„Umývam si ruky.“ povedal. Prameň dostal jemne ružový nádych. Skrútil sa a zmizol v odtoku.

Potom stočil páčku prudko doľava. Do ľadového vodopádu ponoril hlavu. Možno dúfal, že zmrazí, že umŕtvi jeho spomienky. Nestalo sa tak. Stalo sa však čosi zvláštne. Mysľou putoval v čase. Asi šesť mesiacov do minulosti.

V obchode vládlo jeho každodenné prítomné šero. Pohľadom horúčkovo klzal po dráhach riadkov.

„Nathan.“

Zľakol sa tak, že mu kniha skoro vypadla z rúk. Okamžite ju odložil naspäť do poličky, zakrývajúc telom regál, aby staručký predavač, majiteľ a jeho priateľ v jednej osobe, nespoznal jej titul. Keby neuhýbal pohľadom, videl by, že starec je znepokojený.

„Pod' so mnou. Chcem ti niečo povedať,“ zvonil ten jemný, rokmi do hebkosti zamatovaný vybrúsený hlas. „Sadni si.“

Nathan prijal ponúkané miesto za zobeným archaickým stolom. Na oboch čakala šálka znamenitej holandskej kávy a smotanovo-likérový zákusok. Starec sa

postaral o to, aby sa jeho jediný priateľ cítil príjemne. Bolo dávno po záverečnej, a tak celé priestory Jonahovho antikvariátu a starožitníctva, ako znel celý a trochu pridlhý názov zapadnutého obchodu, mali len pre seba.

„Nathan,“ začal starý muž, „vieš, že mám iba teba. A záleží mi na tebe. Nejakú dobu ťa s obavami pozorujem. Všimol som si, že si sa zmenil. Vždy na tebe spočívala ťarcha toho, čo si prežil. Málokedy si sa usmieval a nikdy si veľa nerozprával. Ale teraz je to oveľa horšie. Pozri sa na seba. Čo sa to s tebou deje?“

Nathan mlčal a bezmyšlienkovito miešal kávu. Občasné ťuknutie lyžičky o stenu šálky znelo v tichu ako zvuk gongu.

Starec pokračoval: „Rád ti pomôžem, spravím pre teba všetko, čo bude v mojich silách, ale najskôr sa mi musíš zveriť. Ako mám vedieť, čo ťa trápi tentoraz? Poznáš ma už predsa celé roky, mne môžeš dôverovať.“

„Nič mi nie je, som v poriadku. Naozaj.“

Jonah si povzdychol a sklamane zakrútil hlavou. „Ty potrebuješ pomoc. A namiesto toho, aby si ju vyhľadal, nechávaš sa opantať starými grimoármi a čiernomagickými spismi. *Kľúč k astrálu, Volanie vlka v nás, Tajomstvo psychurgie, Zasvätenie do rituálnej mágie*, mám pokračovať? Som síce starý, ale ešte nie som slepý ani senilný. Vieš, s čím sa zahrávaš? To nie sú tie smiešne výlisky, čo zaplavujú kníhkupectvá. Kedysi si mi sľúbil, že si s tým dáš

pokoj do konca života. A vydržalo ti to sotva tri roky.“

„Čo ty môžeš vedieť o mágii,“ skočil mu Nathan do reči. „Rozumieš len tej svojej smiešnej, dávno prekonanej Kabale.“

„Môžeš urážať mňa, nehnevám sa za to na teba, ale moju vieru, prosím ťa, neurážaj. A viem o mágii dosť, aby som si uvedomil, že môže byť nebezpečná. Najmä pre niekoho, kto sa nachádza v ťažkej situácii, pre niekoho, kto sa nezmieril so svojím údelom, nežije v súlade so sebou samým. Pre niekoho, kto má zjazvenú dušu, pre niekoho, ako si ty.“

„Mrzí ma, že som ti vôbec niečo o sebe prezradil. Bola to chyba,“ precedil Nathan cez zuby.

„Jediná chyba je, že odmietaš moju pomoc. Dobrovoľne sa uzatváraš do sveta tieňov. Poznám jedného človeka...“

„Koho? Hádam mi nechceš odporučiť ďalšieho cvokára?“ znova ho prerušil.

„A nenapadlo ti, že jej môžeš krivdiť? Veď si tam bol iba raz.“

„Ja pomoc nepotrebujem!“ vybuchol Nathan.

Vybehol z obchodu do vytrácajúcich sa farieb dňa.

Zastavil vodu. Ako sa napriamril, stiekla mu v pramienkoch na šiju, aj na tvár a zvlhčila mu suché pery. Prešiel po nich jazykom. Slaná chuť. Voda zmiešaná so slzami.

Utiadol sa do svojho ateliéru. Tento-raz nezasvietil lampu. Nechcel maľovať. Ležal v tichu a tme, sledovaný dlhým radom vlčích očí. Vedel, že vlci na obrazoch žijú, dívajú sa na neho, potrebujú ho a nenávidia zároveň. Cítia k nemu to isté, čo on k nim. Každý vlk bol jedinečný, každý vyzeral ináč, akurát oči mali rovnaké. Každý bol sytený, oživovaný démonickým duchom, ktorý sídlil v ňom. Boli s ním prepojení. Boli jeho zrkadlom. Boli osamelí, nesmiernym žiaľom hnaní do hlbín temných lesov svojho vnútra. Boli plní hnevu, plní smútku, bez nádeje na nádej. Zablúdili.

Dávno zišiel z cesty. Stratil sa. Stratil cestu, stratil aj seba. Je možné znovu ho nájsť? Kde má hľadať? Akú obeť musí priniesť, aby zvíťazil v nerovnom zápase? Musí poraziť vlka! Imaginácia dala súboju podobu. Ódin zabíja obľudného Fenrira. Sám ale zomiera. Prichádza zánik, súmrak bohov.

V mysli mu vyvstala spomienka na poslednú bitku, ktorú zviedol s vlkom.

„Zvádzam ten boj neustále, áno aj v túto chvíľu. Neviete si to predstaviť. Niekedy mám pocit, že ani nechcem vyhrať. Často sa pristihnem, že rozmyšľam, aké by bolo byť vlkom. Žiť bez mučivých spomienok, zavýjať na mesiac, uhaňat divokým hvozdom. Vtedy sa postavím pred zrkadlo a pozorujem sa. Niekedy sa mi zdá,

že sa skutočne mením. Ako to poznám? Vidno to najmä na očiach, stávajú sa zvieracími. Minule sa mi dokonca začala meniť tvár. To ma vyľakalo.

Koľko to trvá? Aj niekoľko hodín, stojím tam a dívam sa na seba. Ale áno. Napríklad cvičím svoje telo. Budete sa mi smiať, ale... Nie, tak som to nemyslel, ja viem, že sa na vás môžem spoľahnúť. Verím Jonahovi. Verím aj vám. Teda aj moje telo mi trochu pripomína vlčie. Je rovnako šlachovité, takisto zocelené.

Áno, alebo maľujem. Áno, bol som relatívne úspešný maliar. Nie, už nepracujem. Nemyslím si, že by ma nejaká iná práca dokázala vytrhnúť z tých myšlienok. Nevedel by som sa na ňu sústrediť. Nie, žijem z peňazí, ktoré som zarobil v minulosti.

Momentálne sa zaoberám symbolistami. Robím kópie starých diel, ale sú iba pre mňa. Áno, to ma dokáže zamestnať. Ale... maľovanie mi nepomôže. Všetky moje originály sú už dlhú dobu na jeden námet. Maľujem vlky. Vo svojom diele nedokážem zobrazit' nič iné. Na plátne môžem dať len to, čo nosím v svojej hlave.

Nie, s ľuďmi sa veľmi nestretávam. Áno, mám, mal som priateľov. Je to zložité, neviem, či mi rozumiete.

Jonah? Vážim si ho a mám ho rád. On jediný mi zostal, ale uvedomujem si, že aj jeho sa budem musieť raz vzdať. Prečo? Nechcem s nimi byť, keď som takýto, keď mám vlčiu dušu. Áno, som presvedčený

o tom, že je vo mne. Ako to viem? To by ste nepochopili.

Na druhej strane sa bojím toho, čo by sa mohlo stať. Viete, ak by som dovolil vlčej duši, aby používala moje telo. Áno, budem úprimný. Mám chuť ich jednoducho pozabíjať, a potom by som to naozaj spravil. Nie, to myslím vážne.

Máte pravdu, nikdy som sa s tým nevyrovnal. Ako som povedal, potom nejakým zázrakom odišli, pominuli tie hrozné, depresívne stavy. Odrazu som sa vedel tešiť z pekného dňa, z toho, že žijem. A konečne som začal žiť. Po dlhšej dobe som bol schopný opäť si prečítať knihu, pozrieť si film, vnímať svet okolo. Spoznal som zaujímavých ľudí. S ich pomocou sa mi podarilo usporiadať výstavy, podarilo sa mi odraziť od dna. Znova som sa zamiloval, nemyslel som si, že ešte niekedy... Áno, ja viem, že som veľmi mladý. No pripadá mi byť ohromne starý. Môj duch je starý, moja myseľ je stará. To, že nemám vrásky, nič neznamená. Vrásky neurčujú vek človeka.

Istú dobu bolo všetko v poriadku, tak v poriadku, ako len mohlo byť. Nakrátko. Potom sa všetko vrátilo s väčšou intenzitou. Nie sú to len depresie, zožiera ma hnev. Vyzliekol som donaha morálku, vážil som na váhach rozumu dobro a zlo, čoraz hlasnejšie sa vo mne ozývala moja dávna fascinácia vlkmi. Do akej miery zasahuje do nášho bytia osud? Čo všetko je nám predurčené? Pýtal som sa: je vraž-

da vraha vraždou alebo len očistením? Je takýto skutok odplatou, nevyhnutným trestom či obyčajným zločinom, ktorý robí z človeka beštiu?

Ak je pravda, že ľuďmi sa nerodíme, ale musíme sa zaslúžiť o to, aby sme sa nimi stali, čím sú teda tie hnusné zvieratá? Nie, vrahovia sú menej než zvieratá, menej než besné psy. Nie sú hodní dýchať ani ten istý vzduch, čo ja.

Že sa nedá zahasť oheň ohňom? Hovoríte, že by som sa potom stal takým ako sú oni?

Asi máte pravdu. Ja ale... nemôžem... Môj najlepší priateľ. Bol to len chlapec. Jeho nevlastný otec sa opil a zmlátil ho tak, že zomrel.

A moja priateľka... Ach, Bože! Bože! Prisahám, že ich všetkých zabijem! Zarežem ich ako prasatá na jatkách!“

* * *

Plakal, tvár ukrytá v dlaniach.

Biely plášť zašuštil. Bez slova mu kamarátsky stisla rameno. Dotyk pôsobil upokojujúco, no i tak trvalo hodnú chvíľu kým sa spamätal.

„Prežili ste obrovský šok, udalosť vás zasiahla tak silno a hlboko, že nie je možné počítať s tým, že ľahko odznie. U vás sa rokmi dokonca stupňuje. Netvrdila by som, že sa vo vašom prípade jedná o akúsi formu rozdvojenej osobnosti. Skôr sú badateľné obsesívne predstavy. Popisované vidiny, popisované halucinácie môžu

tiež odkazovať na zriedkavú poruchu s názvom zoentropia. Zjednodušene povedané, je to stotožnenie sa so zvieratom. Vo vašom prípade s vlkom.

Ja som však psychologička a osobne vám nedokážem poskytnúť definitívnu odpoveď. Nechcem vás strašiť, ale toto si zrejme bude vyžadovať ambulantnú liečbu a dohľad odborníka, psychiatra. Nemusíte sa báť, sú to skvelí ľudia, moji známi. Ak chcete, môžu vás prijať hneď.

Počkajte, kam odchádzate? Počkajte predsa...”

* * *

Vrátil sa naspäť do prítomnosti. Ležal v svojom chráme, obklopení svorkou jeho druhých vlčích ja. Ukolísaný nespočetnými pohľadmi šeliem, odobral sa do krajiny, ktorá vzniká snením.

Na planine spočívala noc. Pred ním sa do nedohľadna tiahli dva rady kolov, na ktorých boli posadené lebky. Na jednej strane boli ľudské a na druhej zas vlčie. Dívali sa na seba s nemým súznením. Priestor medzi radmi vytváral cestu. Po nej sa blížil... z temna vystupovali obrysy... Od strachu zabudol dýchať. Drvený čakaním, počas ktorého čelil najdesivejším predstavám.

„Nevidené je vždy desivejšie ako videné. Vystúp z noci! Strhni si masku temnoty!“

Och, ako veľmi sa mýlil. Predstavy sú ničím v porovnaní s... zhmotneným desom! Vlčí démon! Jeho príchod ohlásilo ti-

síc zavytí. Oči planúce červeným svetlom. Nestvorný vlk, kráčajúci po dvoch nohách. Rozprávajúci ľudským hlasom. Jeho hlasom!

„Chcel si sa stretnúť so sebou. Tu som.“

Nathan ustupoval, potláčal v sebe nástoječivú túžbu utiecť.

„Bojíš sa seba samého?“

„Ty nie si mnou!“

„Kto teda som?“

„Si zviera, ktoré drieme v človeku. Si to, čo nemalo byť zobudené!“ podarilo sa mu prekonať svoj strach. „Ešte som sa nevzdal, chcem odčiniť svoje skutky. Chcem ťa vyzvať na súboj!“

Démon podišiel k nemu, smial sa. Stáli oproti sebe, celkom blízko. Pohľad zaborený v očiach toho druhého.

„Ako chceš poraziť seba?“

S výkrikom sa prebudil. V ušiach mu doznievala démonova otázka.

Poraziť seba... Musím poraziť seba.

Svetlo, aspoň trochu svetla... Svetlo zničí noc. Zapálil petrolejku. Vtom...

Vyrušilo ho zúrivé vrčanie. Z obrazov vystupovali vlci! Zježená srst, vycerené zuby. Obklúčili ho, pripravený k skoku. Fenrir roztrhol reťaz, ktorou bol pripútaný. Blíži sa koniec.

Je iba jediný spôsob ako nad sebou vyhrať.

Lampa sa roztrieštila o podlahu. Podkrovie okamžite zachvátil požiar. Šíril sa

ohromujúcou rýchlosťou. Horel, horeli vlci. Zomierajú spoločne. Porazil seba. Smrť je darom. Smrť je pre neho milosť. Očistný oheň. Vykúpenie.

Roztvoril oči, čelo skropené potom. Pochopil; v sne sníval. Obavy však pominuli, až keď zažal lampu a presvedčil sa, že obrazy sú obrazmi.

„Stane sa sen skutočnosťou, ovládnuť neskrotné.“

Kedy jeho ústa po prvý raz vyslovili formulu magickej evokácie? Bolo to po rozhovore s doktorkou, po rozhovore s Jonahom, predtým než začal po zotmení tancovať tanec smrti. Nie je to dlhá doba. Čo však znamená čas? Nedávne môže byť niekedy storočím.

„Patíš medzi mojich najlepších žiakov, Nathaniel,“ povedal muž s bielymi vlasmi a neuveriteľnou charizmou. Pokračoval: „Je obdivuhodné ako rýchlo napreduješ. Hlad po znalostiach však môže tlmiť opatrnosť. Túžba vedieť môže zapríčiniť preceňovanie vlastných schopností. Uvažujem či som pred tebou neodokryl tajomstvo istých skutočností zbytočne zavčasu. Azda to odo mňa bolo ľahkovážne. Dúfam ale, že to nebola chyba. Práve preto sme sa dnes večer zišli. Aby sa vykonané nestalo chybným. Usmerniť cesty osudu.“

Ty si ma vyhládal, pýtal si sa na zvláštne a znepokojujúce veci. Nezabúdaj, že do veľkej miery si pánom svojej budúcnosti, ty sám si maliarom vlastného života. No ak človek nemá potrebu počúvať, stávajú sa rady alebo varovania zbytočnými. Cítim, že chceš spraviť čosi, čo by som označil ako nepremyslené.“

Nathan mimovoľne sklopil zrak, čím sa nepriamo usvedčil.

„Utvrdil si ma v mojom presvedčení. Nemôžem povedať, že by som mal z toho radosť. Ak vieš, že sa má niečo stať, a ty tomu nedokážeš zabrániť, tak je lepšie udalosti kontrolovať, ako nechať im voľný priebeh. Trénoval si svoju vôľu?“

„Áno.“

„A čo dychové cvičenia, čo cvičenie predstavivosti?“

„Tak ako ste mi kázali.“

„Postil si sa?“

Na znak súhlasu Nathan prikývol.

„Obrad by sa mal vykonávať na odláhlom mieste, v nedotknutej prírode. Nie je to ale nutné. Navyše v tejto sieni drieme silná mágia a bude len na tebe, či ju dokážeš prebudiť. Pravdepodobne sa ti to nepodarí a nestane sa vôbec nič. S praktickou mágiou zatiaľ nemáš skúsenosti. Ak ale uspeješ, budeš musieť prejsť cez Strážcu prahu. Jeho poslaním je odradiť nepripravených. Tvojou úlohou bude čeliť hrôze, ktorou vládne, a spoznať svoje skutočné možnosti. Strážca prahu sa najčastejšie javí ako tieňová postava, občas má podobu obrov-

skej tarantuly s jedným okom uprostred hlavy. No môže to byť individuálne. Pre istotu teda očakávaj projekciu svojho vlastného strachu. Je to len fantóm, avšak pozor, má arivistickú povahu. Dúfam, že vieš, čo to znamená?“

„Samozrejme, je psychickým upírom, pije moju životnú energiu.“

„Správne neofyt. Ber to ako skúšku. Ničoho sa neboj, nestane sa nič, čo by si sám nechcel. Nazri do priepasti svojho nevedomia a postav sa tomu, čo tam nájdeš. Tam leží astrálna sféra, mimo svet a pritom v tebe. Tam žijú tvoje túžby a priania, tam získavajú tvoje myšlienky podobu. Práve v astrále sa môžeš stretnúť s duchmi zvierat. Prijat vitalitu, odvahu vlka. Načerpaj silu pre boj s minulosťou, ale pochopiť aj jeho pokoru. Azda ti pomôže zaujať tvoje miesto vo vyššom zámere, keď moje múdre slová zlyhávajú.“

Teraz ti už môžem objasniť všetky otázky. Povedať ti i o zvrátenom úsilí mnohých mágov, ktorí dokázali zneužiť vlčích duchov. Stali sa vlkolakmi. Vykonali odporný akt, ktorý je proti stvoreniu, proti prírode: koexistencia zvieracieho a ľudského ducha v jednom tele. To je ono desivé tajomstvo vlkolaka. Väčšina tvrdení je však záležitosťou pover. A povery klamú. Ovládnutie a následná premena sa dejú v astrálnej rovine. Fyzická metamorfóza nie je možná. Transcendentné pôsobenie sa však nevyhnutne prejavuje na materiálnej úrovni bytia. Mať moc nad vlčím telom, stať sa na

chvíľu vlkom, znamenalo mať napríklad dokonalý nástroj pomsty. Niekedy sa človeku javí ako spravodlivá. No je to zavádzajúce, pretože pomsta je opakom trestu, a tak sa tým pádom stáva zločinom. Takto sa mág dostáva do bludného kruhu, zabúdajúc na to, že otázka má odpoveď a na odpoveď sa pýta, že každý čin má dôsledky, že po dni musí prísť noc. Nakoniec sa vlčí duch usídlí v tele mágovom a ovládne ho.

Pri všetkom, čo budeš robiť, pamätaj, Nathaniel, že princíp kruhu je univerzálnym zákonom. Nedá sa obísť, môžeš sa ním len riadiť. Stojí nad mágiou, stojí i nad osudom, preto je zlatý kruh naším znakom.

Dosť bolo rečí. Začni. Postup poznáš.“

Nathan sa otočil na východ a trikrát predniesol zaklínadlo. Najskôr v duchu, potom pošecky a nakoniec nahlas. Ľavou rukou načrtol do vzduchu kruh, predstavujúci najvyšší zákon. Pravou rukou potom uchopil posvätený meč, ktorý spočíval na dosah, na mramorovom oltári. Úzkostlivo dbal, aby sa prstami ani len letmo nedotkol čepele. Vzápätí pred seba hrotom znázornil symbol večnosti a nekonečna. Keď odložil meč, zarecitoval verše pripisované samotnému Hermovi. Boli vyjadrením vďaky za to, s akou silou smie mág pracovať, a zároveň prosbou o to, aby svoju moc využil čo najmúdrejšie. Na zemi pred ním boli bielou kriedou nakreslené dva kruhy so spoločným stredom.

V priestore medzi vonkajším a vnútorným boli vpísané mená géniov, božských bytostí, ktoré mali ochrannú funkciu. Ten vonkajší obišiel po obvode, a potom vstúpil dovnútra. Presne uprostred, na dlhom podstavci spočívalo zvláštne zrkadlo. Bolo iba o málo väčšie než jeho dlaň, malo zlatý rám a čierne sklo. Pozrel do neho. Nič nezvyčajné nevidel, vlastne nevidel nič, dokonca ani seba...

Počkať, akoby čierne sklo bolo bezodnou priepasťou, akoby bolo jeho nevedomím. A ono bolo jeho nevedomím. Mal pocit, že je do tmavých hlbín sťahovaný akýmsi vírom, hlbšie a hlbšie. Vzápätí sa mu zdalo, že je obmývaný vlnami, unášaný po hladine oceánu, ktorý nemá koniec.

„Astrálny oceán,“ pomyslel si. Vedomie umĺklo. Oblečené do smolnej tmy. Údery srdca, hučanie v ušiach. Rozjasnilo sa.

Ocitol sa v kamennej záhrade obrích pilierov, zdobených čudесnými hieroglyfmi. Nebo úplne chýbalo. Žiadne slnko ani nijaké hviezdy, absolútne bezvetrie, nijaké zvuky. Medzi ruinami bola zachovaná brána, oblúk nad ňou vytesaný do podoby popínavých rastlín. A v nej stál... Anubis.

Strážca prahu.

Naskočila mu husia koža, roztriasli sa mu nohy. V tej chvíli neexistovalo nič ťažšie ako vykročiť dopredu. Čím dlhšie váhal, tým viac ochabovalo jeho odhodlanie. Slabol, bol taký vyčerpaný. Onedlho bude vrhnutý naspäť do siene s magickým zrkadlom, naspäť k svojmu telu. Bolo by

to azda zlé? Neuspel by, to je pravda. Je ale hanbou cúvnuť pred Strážcom prahu? Sklopil zrak.

Spomienky...

Obraz maľovaný na jeseň. Jej portrét.

Čo moje predsavzatie?

Musím! Musím!

„Odstúp mi z cesty, boh s hlavou šakala!“ Prekvapene sa rozhliadal po starodávnych zrúcaninách. Darmo, Anubisa nikde nevidel.

Nathan kráčaľ skrz monumentálnu bránu. Čo leží za ňou?

Svetlo mesiaca v splne ožarovalo planinu, po ktorej sa prehánali vlčie duše. K hviezdám sa niesli ich krásne hlasy. Rozumel vlčiemu vytiu! Konečne pochopil. Je to prastarý hymnus. Hovoriaci o zániku a znovuzrození, údele smrteľných bytostí. Spieval s nimi. Naháňal sa s nimi večnou nocou. Pozeral sa na svet pred príchodom človeka. Vlci ho obdarovali svojou silou aj svojou pokorou, svojou odvahou a vyrovnanosťou.

Naraz sa zastavil, mesiac zakryli temné mraky. Takmer by bol zabudol na prísahu. Vlci sa v strachu rozprchli po okolí. „Nech je mi odpustené, nemôžem inak.“ Zapovedané slová burácali astrálnou krajinou:

„Staneš sa ním v jeho tele, stane sa tebou, ty budeš jeho telom,

vlčia duša v ľudskom tele, ľudský duch v tele vlčom, stane sa sen skutočnosťou, ovládnuť neskrotné.“

„Volám ťa, vlčí démon! Si v mojej mysli už od tej prísernej noci, kedy som sa zvíťal v kľúčoch bolesti pred zrkadlom. Dnes vojdí do môjho tela, daj mi svoju dušu! Potrebujem tvoju nespútanú silu, tvoju prirodzenosť zabíjať. Volám ťa!“

Osamelý ľudský výkrik zanikol v zbore tisícich vlčích zavýťí.

„Nathaniel, Nathaniel, počuješ ma? Čo sa stalo? Máš oči vlka! Čo si to urobil?! Nathaniel!“

„Nebojte sa učiteľ. Nestalo sa nič, čo by som sám nechcel. Teraz musím odísť a nevrátiť sa. Nič si nevyčítajte. Zbohom.“

„Nathaniel!“

To je všetko. Príbeh sa uzavrel. Kruh je úplný.

Nachádzam sa v závere svojho putovania. Rozplietal som vlákna osudu, tkal som osud, a predsa som mu nevládol. Po dlhom tápaní v tme som našiel cestu, ktorá ma priviedla na koniec života. Musím urobiť rozhodnutie, musím si zvoliť, a už si nemôžem dovoliť zopakovať tú istú chybu. Vybral som si. Ja, Nathaniel si volím byť človekom.

Je neskoro na to, aby som sa pýtal prečo k tomu došlo. Je neskoro, aby som sa pýtal či k tomu dôjsť muselo. Je neskoro hľadať pre seba ospravedlnenie. Okrem toho viem, že by som nijaké nenašiel. Nikdy ale nie je neskoro na ľútosť. A ja ľutujem to, čo som urobil, aj to, čo sa chystám urobiť. Prijmem svoj trest, ktorý si zaslúžim. Prosím len o odpustenie.

Mohol som ignorovať morálku, no nie svedomie. Zistil som, že nie je možné konať zlo, aby som zabezpečil dobro. Katarzia je rovnako bolestivá ako moje prebdené noci.

Pozval si ma k sebe, bol si mi zaviazaný, a teraz ma chceš zničiť? Vieš čo to obnáša? Pretože ja som ty.

Mlč, vlčia duša! Ja som Nathaniel, človek. Vzdávam sa ťa. Navždy.

Smer cesty je nám daný, vždy sú tu však možnosti, po ktorej trase sa vydáme a my vždy máme právo voľby. Skutočne som však zašiel príďaleko. Mám pred sebou iba dve možnosti.

Volím si smrť pred zatratením. Jediný spôsob ako poraziť vlka a zachrániť človeka.

Prevrhol lampu, sklo sa rozbilo a plamene sa vyslobodili z väzenia.

„Máš mnoho mien, anjel smrti. Hovorili ti Sariel, Mairya, Mot. Zvali ťa Samaelom. Volali na teba: ó, Thanatos. Báli sa ťa Malaikat al – Maut. Tvoje mená boli nenávidené. Všetomžne sa snažili oddialiť hodinu tvojho príchodu. Nehnevaj sa na nich, nerozumeli mystériu života. Veď každý má strach z neznámeho. Ja ťa poznám doko-

nale, priateľ môj, milenka moja. Zahalená v rubáši, krídla s čiernym perím. Zatancuj si so mnou. Naposledy.“

Dosiaľ sa žiadnemu tanečníkovi nepodarilo pohybom vyjadriť taký veľký smútok. Nebolo tam badať ani náznak hnevu či zloby, nebola patrná ani stopa po živočíšnej nenávisti. Tanec ako vždy odrážal stav jeho vnútra. Rozprával príbeh o ľúlosti a zmierení. O znovuzrození človeka.

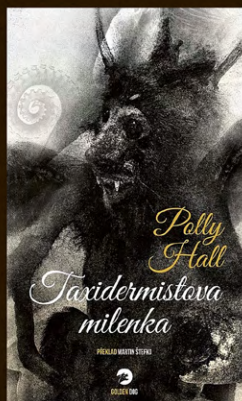
GORAN LENČO

Jeho meno nie je to pseudonym. Pochádza zo spisovateľskej rodiny, takže k slovesnému umeniu pričuchol dosť skoro. Zo všetkého najviac miluje poéziu, ale osobitné miesto v jeho živote a srdci zaberá horor. Odmalicka ho nesmierne priťahuje čierny (temný) romantizmus. Náhrobky spolu zahalené hmlou, spln mesiaca, staré sídlo, kde jemne povievajú záclony a plameň sviečky plápolá, hoci na chodbách plných tieňov a pavučín niet prievan...

Aj prvý príbeh, ktorý ako chlapec písal (a samozrejme nedopísal), bol hororový. A ako ináč, o vlkolakovi. Touto tematikou bol tak posadnutý, že až túžil stať sa vlkom. Dodnes ho symbolika premeny, vzťah zvierat – človeka a večný rozpor medzi božským a démonickým neprestáva fascinovať.

Strašidelnej literatúre sa snaží venovať i trochu odbornejšie, ako sa môžete presvedčiť na jeho blogu: Čierna knižnica (mausoleion.blogspot.com)

CO MUSÍTE PŘECÍST... PŘEŽIJETE-LI APOKALYPSU

NAKLADATELSTVÍ
GOLDEN DOG
WWW.GOLDENDOG.CZ

ČESKÝ I SVĚTOVÝ HOROR

VLASTNOU KRVOU

6 OTÁZOK A 6 ODPOVEDÍ OD 6 AUTOROV.

PROSILI SME VYPÍSAŤ VLASTNOU KRVOU

PŮTAL SA: RADOŠLAV KOZÁK

Na horor sa často nazerá ako na brakový žáner. Kde je podľa vás jeho miesto v literatúre? Čo špecifické a originálne ponúka čitateľovi?

JIŘÍ SIVOK:

Problém je ten predsudek. Když řekne někdo, že čte Poa nebo Kinga, nikdo si to s brakem nespojí, ale pokud řeknu, že čtu horor a můžu mít na mysli třeba i ty dva zmíněné mistry, tak se ledaskdo ošije a utrousí poznámku o odpadové literatuře. Horor zaujímá své místo neochvějně a stále stejně: Na okraji.

Ten, kdo se ale za ten okraj odváží, může být odměněn. Na děsivý žánr platí totiž stejná pravidla, jako pro všechny ostatní. Máme špatné i dobré knihy. Máme skvosty i žumpu. Takže milý čtenáři hledej a bav se.

LUKÁŠ JURÍK:

Horor toho může ponúknuť viac, než by sa dalo povedať. Nemusí ísť stále len o hrôzu z dlhých chladných chodieb alebo kreatívnymi spôsobmi rozpárané telá. Samozrejme, správny horor je postavený na emóciách, a nimi okrem strachu môže

byť aj smútok, beznádej, zamrzenie nad osudom postáv. Čo ponúka čitateľovi? Zažiť nepríjemné okamihy bez toho, aby sa reálne stal súčasťou... trebárs naháňačky so sériovým vrahom.

EVA DUŠIČKOVÁ:

Nie je horor ako horor. Podobne ako v iných literárnych žánroch – aj tu sa nájdú braky – i kvalitné diela. Dôkazom sú klasici ako Edgar Allan Poe, Oscar Wilde či novodobý Stephen King. O tom, akú nálepku dostane ten ktorý horor však zvyčajne nerozhoduje literárny kritik, ale čitateľ. Všetko závisí od jeho vkusu, nárokov a očakávaní. Nieкто má rád krvavé horory plné násilia, mŕtvol, príšer, inému stačia náznaky, tajomné tieň, zvuky, šepot... Povedať, že horor je brak, je to isté ako to tvrdiť o ľúbostnej próze, tzv. červenej knižnici. História je ale dôkazom, že aj v tomto žánri sú výnimočné a hodnotné diela, ktoré sa stali súčasťou klasickkej literatúry (napríklad Charlotte Brontëová: Jane Eyrová, Emily Brontëová: Búrli-vé výšiny). Podľa môjho názoru, všetko, čo si nájde svojich čitateľov, má v literatúre miesto. Hororové prvky sú prítomné v li-

terárnych útvaroch už od nepamäti. Vyskytujú sa v rozprávkach, rôznych legendách či povestiach. Neznámi autori nimi radi okoreňovali svoje príbehy. A presne to je podľa mňa poslaním hororu. Okoreniť príbeh poskytnutý čitateľovi, ponúknuť mu adrenalín a emóciu strachu v pohodlí domova, vyvolať príjemné zimomriavky. Niektorí hľadajú v čítaní zábavu, niektorí ponaučenie, iní vyhľadávajú napätie či vzrušenie. Ak sa niekto rád bojí, tak siahne po hororovej literatúre a je len na ňom, akú mieru strachu k sebe pripustí. A, *ktovie, možno takýto „tréning strachom“ urobí človeka odovážnejším a stresu odolnejším...*

MÁRIA HANÚSKOVÁ:

Horor sa dotýka tých miest v našej psychike, vďaka ktorým cítime vzrušenie a nabudenie. Sú to evolučne staré miesta, *a z toho dôvodu si myslím, že je hororový žáner stále taký populárny.* Ľudia sa radi boja, užívajú si zimomriavky, ktoré im dobrý príbeh spôsobí. Horor je z pozície pozorovateľa vzrušujúci a príťažlivý, odjakživa radi sledujeme boj o život (napríklad gladiátori...), fandíme im, necháme dobre vystavanú hororovú atmosféru preniknúť až do kostí – aj vďaka takýmto veciam máme pocit, že žijeme, pretože sme predsa len z evolučného hľadiska organizmus, ktorý lovil a pravidelne sa vystavoval nebezpečenstvu a predátorom. Teraz si túto našu „prírodnosť“ uspokojujeme v hororoch.

LENNY KA:

Myslím, že nejde priradiť k žánru, ať už jde o horor, fantasy, sci-fi alebo jakýkoľvek iný hodnotiaci mätřtko kvality. Jako brak se dají označit jen určitá díla, a to napřič všemi žánry. Pokud mi ale někdo tvrdí, že píšu brak, protože mám sklony k určitému žánru, nevyvracím mu to a nijak mě to neuráží. Horor by podle mě měl nabízet nějaký typ katarze. Tím, že ho konzumujeme, se zároveň zbavujeme pocitů strachu či jiných negativních emocií ve svém životě. Funguje to do určité míry jako psychoterapie.

GORAN LENČO:

Povedzme si to na rovinu: horor často je brak. To je v poriadku, ak čitateľ vie, že presne toto chce, a to teda napokon aj dostane. Ale horor môže byť aj čím-si oveľa viac, nehovoriac o tom, že aj „béčko“ dokáže byť skvelé, pokiaľ sa na nič nehrá a chce v prvom rade pobaviť čitateľa. Treba rozlišovať medzi zábavnou a oddychovou literatúrou, ktorá má svoju úroveň, a medzi tým, čo sa označuje ako poklesnuté či úpadkové čítanie, hoci tieto pojmy si často zamieňa nielen čitateľská verejnosť, ale zdá sa, že medzi nimi jasne nerozlišuje ani odborná kritika. Je rozumnejšie deliť literatúru na žánrovú a na umeleckú, čím samozrejme nechcem povedať, že medzi nimi nedochádza k prelínaniu. Povedzme, že autor žánrovej literatúry si dáva za cieľ napl-

niť kritériá toho ktorého žánru, skrátka stvoriť dokonalého zástupcu istého typu príbehov a naplniť očakávania čitateľov v rámci určitých fabulačných, prípadne formatívnych noriem, ktoré sa s takýmto druhmi prózy spájajú. Tak napríklad spisovateľ klasických detektívok bude ťažiť z komplikovanej a do detailu premyslenej zápletky, predovšetkým sa však sústreďí na logickú hru s čitateľom, kde pôjde o získavanie indícií a stôp vedúcich k odhaleniu identity páchatela. Autor westernu bude zas stavať na romantike dobrodružstva a príťažlivosti reálií Divokého západu. Tvorcovi hororov pôjde najmä o vzbudenie strachu, desu a podobných vypätých emócií, preto jeho najsilnejším tromfom je schopnosť budovať atmosféru a vládnuť starým dobrým, remeselné mimoriadne vycibreným rozprávačstvom. Práve pre toto bude mať horor vždy isté miesto v literatúre; je to prosté – niektorí ľudia, a nie je ich málo, sa radi boja. V tomto ho nie je možné nahradiť, je nezastupiteľný, nič iné totiž nedokáže tak spoľahlivo (a tak bezpečne, bez akéhokoľvek priameho rizika) sprostredkovať pocit príjemného mrazenia v zátylku. Preto ja osobne hovorím o psychickom masochizme: bojíme sa, ale zároveň nás to priťahuje a užívame si to. Rozhodne však tento fenomén nemusí byť len o prvoplánovom dráždení pudov, ale poskytuje vyšší zmysel. Funkcia hororu môže byť očistná – čelíme vlastným

úzkostiam a strachom, učíme sa s nimi vyrovnávať. Ak si horor prepožičiava postupy čierneho/temného romantizmu alebo trebárs niektorých literárnych avantgárd (dekadencia, surrealizmus), môžeme isto hovoriť aj o nemalých estetických kvalitách, tu je na mieste už o texte uvažovať ako o slovesnom umení. A tak sa na záver dostávam k úvodnému rozčleneniu literatúry na tzv. ľudové čítanie a vyššiu kultúru, čiže na čítanie pre bežného či naopak náročného čitateľa. Skutočný umelec, ktorý vytvorí pravé umelecké dielo, sa nesnaží primárne napĺňať potreby prijímateľa, ktorý hľadá rozptýlenie. Namiesto toho chce čitateľa vyviešť z komfortnej zóny prežívania a uvažovania, túži mu odovzdať jedinečný zážitok, prinútiť ho zamyslieť sa, klásť si otázky a podobne. Ak si umelec zvolí pre komunikácie s čitateľom horor, výsledok je potom nesmierne sugestívny.

Je nastolená hrôza jediným kritériom kvality, alebo môžu silné stránky príbehu tkvieť aj v niečom inom, než len v zámere vydesiť?

JIŘÍ SIVOK:

To je otázka... Já si myslím, že je vše dovoleno. Pokiaľ autor založí horor na krvavosti a bude to zdárne napsané, není problém. Já osobně dávám přednost hutné atmosféře a napětí doplněné o naturalističnost.

LUKÁŠ JURÍK:

Ako vravím, hrôza nie je jediným krí-
tériom. To, že človek súcití s postavami,
ktoré trpia, je tiež jednou z možných
emócií čitateľa. Niekedy môže horor
poukázať na hrôzy každodenného živo-
ta, ktoré „bezbolestne“ a „len čítaním“
môžeme zažiť bez toho, aby sme museli
ucítiť vôňu domáceho miláčiku zo suse-
dovej kuchyne.

EVA DUŠIČKOVÁ:

Podľa môjho názoru je rozhodujúca at-
mosféra, v ktorej sa príbeh odohráva.
Správne navodená atmosféra vie dodať
aj úplne obyčajnému príbehu takú dáv-
ku napätia, že človek pritom doslova za-
budne dýchať.

MÁRIA HANÚSKOVÁ:

Podľa môjho názoru je najdôležitejšia
atmosféra. V horore nemusíme mať de-
sivého démona, hromadu krvi ani dych
berúce odhalenia na konci. Správne vy-
budovaná atmosféra, ktorá nás pomaly
ale isto vtáhuje do príbehu, vďaka ktorej
sa večer bojíme zhasnúť, a ktorá v nás
ešte hodnú chvíľu po prečítaní zane-
chá ohromný nepokoj, je presne to, čo
tvorí dobrý horor. Dokonalá atmosféra
sa buduje dobrým štýlom písania, reál-
nymi postavami, s ktorými sa dokážete
zžiť, a príbehom, ktorý sa pokojne môže
stať aj vám. Je to, samozrejme, otázka
subjektívneho názoru. Pre mňa je pri-

beh kvalitný vtedy, ak počas celého dňa
nie som schopná myslieť na nič iné než
na to, čo sa stane ďalej, *a ako sa asi majú
postavy v imaginárnom svete. A pokiaľ si
v noci musím zažívať svetlo, je to horor
s veľkým H.*

LENNY KA:

No, keďže to zobecním, kvalitní milostný
román se také nepozná podle počtu or-
gasmů, které se na jeho stránkách ode-
hrají. Hrůza je kýžený efekt, ale sama
o sobě vždy nestačí k tomu, aby byl pří-
běh dobrý a našel si své publikum. Spíš
jde o to vyprávět jej tak, aby měl určitý
přesah a jeho konzumenti se s ním, či
s jeho prvky mohli ztotožnit, pak se za-
ručeně budou i víc bát.

GORAN LENČO:

Opäť to poviem priamo a bez okolkov:
hrôza je najviditeľnejším a vyložene sta-
vebným prvkom tohto žánru. Je jeho
prostriedkom a často i cieľom. Horor,
ktorý nevzbudzuje hrôzu a z nej od-
vodené príbuzné pocity, nie je dobrým
hororom. To však ešte neznamená, že
nemôže byť dobrou prózou. Pokiaľ sa
pri horore nebudeme báť, alebo sa as-
poň nebudeme báť toho, že sa pri či-
taní budeme báť, dielo nás sklame. Pri
strachu by to ale nemalo ostať. Straši-
delnosť textu nech je katalyzátorom,
nie jediným účelom. Ak nás vie próza
nadchnúť svojou krásou, hoc i zafarbe-

nou poriadnou dávkou temnoty, ak nám nastaví zrkadlo, ak nám predostrie svoje posolstvo, čo neznamená nič iné než to, že nás na chvíľu prinúti po prečítaní ostať v tichosti sedieť a vstrebať vypovedané – konfrontovať sa s ním – ak nás obohacuje, potom môžeme hovoriť o umení; horor nepochybne môže byť umením.

Aký je váš recept na napísanie kvalitného príbehu? Aké parametre musí spĺňať, aby ste s ním boli spokojná/ý?

JIŘÍ SIVOK:

Já rozhodně trvám na pointách. Myslím, že správný příběh by měl mít pointu. Něco jako tu pověstnou třešničku na krvavém dortu. Další stěžejní část jsou vyvolané emoce. Nechci, aby mé postavy byly čtenářům jedno.

LUKÁŠ JURÍK:

Musí vystihnúť... niečo. Môže to byť myšlienka, emócia... hocičo, čo si autor zaumieni vykresliť. Verím, že parametre vznikajú priamo od poviedky, respektíve diela. Niektoré myšlienky či nápady si žiadajú siahodlnejšie spracovanie, iným postačí pár stránok. Myslím si, že parametre kvalitného príbehu sa dozvedáme až na konci. Za poslednou bodkou. A vtedy povieme, či si ten príbeh splnil svoje parametre.

EVA DUŠIČKOVÁ:

Moje poviedky nie sú typicky hororové, skôr by som ich označila za „mysteriózne“. Sú to príbehy zasadené do bežného života, do situácií, ktoré môže denno-denne zažiť každý z nás, ktoré sú ale „okorenené“ trochu tajomna, niečím zvláštnym, nevysvetliteľným. Hovorí sa, že sú to veci medzi nebom a zemou. Mnohé z príbehov, ktoré som napísala, sú inšpirované skutočnosťou. Stali sa buď mne, alebo niekomu z mojich známych, alebo sa ich námetom stala nejaká situácia, ktorá naštartovala moju fantáziu. A nemusí to byť ani nič výnimočné, niekedy stačí moment – napríklad zahliadnuť cestou autom nejakú postavu pri ceste... Zistila som, že ak mám byť s výsledkom spokojná, musia mne samotnej v istom momente pri písaní naskočiť zimomriavky. Vtedy som presvedčená, že to podobne zafunguje aj na čitateľa a môžem poviedku považovať za hotovú. Ak sa to nestane, k poviedke sa vraciam a prepisujem, dopisujem, prerábam, až pokiaľ sa zimomriavky nedostavia.

MÁRIA HANÚSKOVÁ:

Rada by som napísala, že som so svojou prácou spokojná, ale v skutočnosti vždy, naozaj vždy nájdem na svojej poviedke/úvahe/príbehu niečo, o čom si myslím, že môžem zlepšiť. Avšak najlepšie sa mi čítajú tie práce, pri písaní ktorých som sa bavila; ak píšete úprimne od srdca, píšete

ako človek a navyše vás to baví, na kvalite práce je to vidieť. Čiže tajomstvom dobrého príbehu je, aby sa ani samotný autor pri písaní nenudil.

LENNY KA:

Musí mě oslovit. Prostě mě napadne téma nebo nějaká kostra děje a já si řeknu: jó, super, to jsem si chtěla vždycky napsat. Spokojená jsem ve chvíli, kdy příběh obsahuje to, co jsem jeho prostřednictvím chtěla vyjádřit. Často nevím, do jaké míry se mi to daří, a proto bývám se svými povídkami často nespokojená (smích).

GORAN LENČO:

Keďže som odchovaný na klasickej strašidelnej literatúre a jeden z mojich najúchvatnejších čitateľských zážitkov sa spája s menom H. P. Lovecraft, snažím sa kráčať v stopách svojich literárnych vzorov, pričom ale nezabúdam na vlastný, osobný vklad. Ľudia ako Poe, Gautier, Villiers de l'Isle-Adam a podobní, ma naučili, že písanie je v prvom rade o precíznej práci so slovom. Tak ako sú pre maliara dôležité farby a spôsoby, ako ich vie miešať a nanášať na plátno, tak je pre spisovateľa najväčšmi dôležitá slovná zásoba a štylistika; umenie malovať slovami. Oproti týmto romantikom sa mnohí súčasní autori vyjadrujú ako primitívia, ktorí sotva zvládli základy jazyka. Autori weird fiction ma zas na-

učili, že do textu treba vedieť vložiť neopakovateľný pocit zázračna, zvláštnosti, čudesnosti, inakosti, pretože vo svojich dielach vám predkladajú skúsenosť, ktorá je natoľko odlišná od toho bežného, všedného, že na ňu do smrti nezabudnete. Vždy pamätám na Lovecraftov výrok: *„Naozajstná hrôzostrašná poviedka obsahuje viac ako len záhadný zločin, skrvené kosti alebo strašidlo rinčiacie reťazami podľa vžitých predstáv. Musí tu byť prítomná istá atmosféra záhadnej, nevysvetliteľnej, dych vyrazajúcej hrôzy z neznámych vonkajších síl...“*

Stephen King vraj píše vždy ráno, s pohárom kávy, pri zatiahnutých žalúziách a rockovej hudbe, aby sa odizoloval od okolitého sveta. Ako vyzerá váš proces tvorenia a písania? Máte nejaké zabehané rituály, zaklínadlá alebo obetné miesta, ktoré sa vám osvedčilo využívať?

JIŘÍ SIVOK:

Většinou píšu v noci nebo po večerech. Mám sluchátka napařená na uších a poslouchám hudbu. Přes metal až k dark country. Hodně záleží na tom, co zrovna píšu za scénu. K této povídce mi v uších zněla deska od DARK TRANQUILLITY. O letních víkendech se někdy nacpu do zahradního křesílka a píšu v klidu na zahrádce – takhle vznikla třeba novela Líp už bylo, která vyjde v říjnu.

LUKÁŠ JURÍK:

Vyskúšal som už mnoho spôsobov – písať dvetisíc slov denne, písať poviedku týždennú a nejako si to rozvrhnúť, nepísať dlhšie a potom napísať poviedku, nad ktorou som predtým dlho premýšľal. Kedysi som skúšal písať iba v noci, potom skoro ráno. Napokon som však zistil, že práve chaos počas tvorby mi vyhovuje. Rituály už teda nemám. Zvyknem počúvať hudbu, ak mi padne vhod k žánru, ale nie je to podmienka.

EVA DUŠIČKOVÁ:

Špeciálny rituál na písanie poviedok zatiaľ nemám. Píšem vtedy, keď námet, ktorý nosím v hlave, dozreje a pýta sa na svet. Rada píšem večer a v noci, keď je v dome ticho, a keď viem, že ma pri písaní nikto nevyruší. Ani telefón. A možno predsa len jedna zaujímavosť – v lete ma baví písať príbehy, ktoré sa odohrávajú v zime, a naopak.

MÁRIA HANÚSKOVÁ:

Jediné, čo k napísaniu príbehu potrebujem, sú kvalitné slúchadlá, cez ktoré nepočujem ani svoj dych, a hudbu, vďaka ktorej nevnímam okolitý svet. Všetko ostatné – miesto, jedlo, pitie – je maximálne nepodstatné. Pri tvorivom procese mi hrá hudba podľa nálady – niekedy je to Vivaldi, inokedy metal (smiech).

LENNY KA:

Dáv som si myslela, že môj najlepší veci

napadajú večer, keď som sama v miestnosti a treba poslouchám nějakou dobrou hudbu (jako právě v této chvíli, je deset večer a já poslouchám In Flames). Časem mi ale došlo, že je úplně jedno, jaká je denní doba, kde jsem nebo co jinak dělám. Ráda ale píšu ve svém křesle s notebookem na klíně. Židle a stoly moc nemusím.

GORAN LENČO:

Keď ma navštívi temná múza, píšem bez ohľadu na vonkajšie vplyvy a okolnosti a okolitý svet nevnímam. Je to takmer extatický proces, zabúdam ješť i spať a som až fyzicky ponorený do príbehu. Takýto stav si ale viem vyvolať i umelo, jednoducho si poviem: idem písať a píšem, nečakám na múzu, zavolám si ju a ona (väčšinou) príde rada. Používam jedinú pomôcku – hudbu. Ale aj tu platí, že niekedy je najlepšou hudbou ticho. V prípade, že mi pri písaní hororu hrá v pozadí muzika, tak to musia byť patrične spriatelnené hudobné štýly. Darkwave, coldwave, dark ambient, prípadne nejaký gothic rock, či niečo mystické ala pagan folk. Hudba vie mozog i dušu naladiť na ten správny príjem. Prostredie tiež pomáha, veď isté príslovia hovoria: noc má svoju moc – a je to pravda, ktorá platí pri písaní hororov dvojnásobne.

Predstavte nám svoju poviedku. O čom je a aký odkaz nesie pre čitateľov?

JIŘÍ SIVOK:

Napsal jsem příběh o internetovém trollovi, jak si ho představuji já. Chudák, ubohá patetická bytost, která je líná se sebou něco udělat. Místo toho jen sedí za klávesnicí a plive kolem sebe jed. Myslí si, jakou nemá moc, zatímco skutečný troll uvnitř, stvořený z nenávisti a vzteku, pomalu nabírá sílu, aby převzal otěže.

LUKÁŠ JURÍK:

Odohráva sa v Edgarovej Lipe. V meste, do ktorého som začal vkladať svoje hororové nápady. Vyhovuje mi atmosféra viktoriánskeho mesta (nie vyslovene anglického Londýna). Kulisy pomáhajú dotvárať atmosféru. Edgarovu Lipu som vyskladal ako mesto, z ktorého sa nedá odísť (kráčaním lesom na východ sa dostanete na západ, rovnako ako cez sever do južného lesa) a zároveň je tam každý svojím spôsobom obdarovaný a prekliaty. Mit Vesset a Feynmann, dvojica vyšetrovateľov, ktorá sa venuje takýmto (*nadprirodzeným*) prípadom, majú už bohaté skúsenosti z minulosti, a v tejto poviedke sú povolani k ďalšiemu prípadu strašidelného domu. Čo nesie? Azda beznádej, povedal by som.

EVA DUŠIČKOVÁ:

Tento príbeh je jednou z 33 poviedok, ktoré vyšli knižne pod názvom Zimomriavky. Ak pri ich čítaní prebehne čitateľovi po chrbte mráz, ak sa dostavia

zimomriavky, tak svoje poslanie splnili. A ak sa popri tom čitateľ navyše sám zamyslí nad vecami medzi nebom a zemou, tak sa splnila aj moja tajná ambícia. Som totiž presvedčená, že sa takéto veci dejú každému, len tí výlučne rozumovo orientovaní si ich nepripúšťajú a radšej hľadajú logické vysvetlenia, aj tam, kde nijaké nie sú. A pritom – so záhadami a tajomnom je predsa život oveľa zaujímavejší, či nie?

MÁRIA HANÚSKOVÁ:

Poviedka Dovolenka sa predstavuje ťažko, pokiaľ nechcem vyzradiť hlavnú myšlienku. Je to príbeh o mužovi, ktorého život nie je ideálny. Namiesto toho, aby sa k svojim problémom postavil zodpovedne, si vyberie trochu radikálnejšie „riešenie“. A tam Dovolenka začína. Jedná sa o príbeh trochu za hranicami nášho sveta, avšak odohrávajúci sa stále tu, v nás, v našej hlave.

LENNY KA:

Je to jeden můj trochu přibájený zážitek, kdy jsem se vracela z oslavy narozenin svého kolegy z bývalé práce. Ano, Vanda je reálný boreček (smích). Usnula jsem, přejela zastávku a dojela až na konečnou. V březnu, kdy byla venku (100 metrů za Prahou) fakt zima. Historka sice vtipná, ale k napsání povídky mi přišla dost plytká, tak jsem do ní zakomponovala ještě informace z článku o historii Kunratického lesa, který jsem v té době

četla. Nedaleko Kunratického lesa totiž bydlím a je to fakt dėsuplné mĩsto, kde se v minulosti vraždilo, znásilňovalo, kradlo a tak ďale. Rozhodně doporučuji návštěvu.

GORAN LENČO:

Názov mojej poviedky „Vlčia duša“ odkazuje na těmu lykantropie. Vlkolačí motĩv je tu nosný, ale nie je uchopený cez štandardný výklad z mytológie ěi folklóru. Námet som sa pokúsil interpretovať skrz hlbinnú psychológiu a okultizmus, ale nebojte sa, nebudete o niě ukrátení, nedoěkáte sa iba akejsi alegórie. Snažil som sa ponúknuť autentický kontakt s nadprirodzeným a démonickým, dopredu však upozorňujem, že monštrum, s ktorým sa stretnete, nebude pochádzať z ríše sprofanovaněho filmověho hororu, ale mōže mať vašu vlastnú tvár... Ústrednou ideou je veěný svár dobra a zla, ktoré neprestávajú bojovať o ľudskú dušu. Pretože dobro a zlo nie sú ťiadne abstraktné kategórie, ktoré vznikli po vzájomnej spoločenskej dohode, ale majú metafyzický, spirituálny charakter a utvárajú podobu našich ťivotov.

Ĉo vás viedlo k napísaniu práve tohto príbehu? Ako vznikol?

JIŘÍ SIVOK:

Povĩdku jsem napsal, protože mě znepokojilo jednání hlasitě menšiny na

internetu, která začala stupidně, bez jakýchkoliv argumentů, trollit články reportující dění války na Ukrajině nebo pohled na uprchlíky. Takových lidí, kteří používají klávesnici jako zbraň a ještě k tomu tak neobratně, že se spĩš střelĩ do vlastní nohy, těch je mi opravdu líto... Vlastně ne, není.

LUKÁŠ JURÍK:

Mám rád hororově příběhy, ktoré majú originálnu zápletku. Vymyslieť nieĈo také mi trvalo dlhú dobu, na začiatku však stála otázka: Dá sa eště v dnešnej dobe vymyslieť dobrý duchársky príbeh? Koniec koncov, duchárske příběhy sa píšu posledných dvesto rokov, nevriac o mnohých kvalitných duchárskych hororoch. Takže na začiatku stála výzva. Potom pokračovalo rozvrhnutie a konštrukcia príbehu, naokľko bolo nutné vykryť niektoré detaily. S týmto mi pomohli dve moje dobré kamarátky Betka Ponechalová a TániĈka Franková, ktoré vystihli detaily a dopomohli mi dotvoriť Frusbachov príbeh (ich návrhy boli kvalitné, no ak som nieĈo zle spracoval, vinný som ja).

EVA DUŠIĈKOVÁ:

Poviedka Bůrka vznikla na základe skutoĈnej udalosti. Boli sme s kamarátkou samy na chate, ktorá stála na samote, na okraji lesa. V noci prišla bůrka, vyhodilo poistky, a keďže sme sa báli ísť von a na-

hodiť ich, strávili sme noc potme. Takže potiaľto je príbeh pravdivý. V jednej chvíli sa ma kamoška opýtala, čo by sme urobili, keby nám niekto zabúchal na dvere... Samozrejme, že sa nám to v tú noc nestalo, ale „čo keby?“ mi odvtedy víťalo v hlave, až pokiaľ som to nedala na „papier“.

MÁRIA HANÚSKOVÁ:

Každý má obdobie, kedy si potrebuje oddýchnuť. A teraz nemyslím klasickú dovolenku, ale dovolenku od samotného života. Niekedy si potrebujeme oddýchnuť aj od samých seba, od nášho vnútorného hlasu a myšlienok, ktoré nás nenechajú vydýchnuť – jednoducho nutnosť, aby prestal existovať nielen svet okolo nás, ale aj my, naša preplnená hlava. A na základe tohto pocitu, tejto myšlienky, vznikla poviedka Dovoľenka.

LENNY KA:

Chtěla jsem pobavit sebe a snad i své čtenáře. Vznikl náhodou.

GORAN LENČO:

Odmalička ma zaujímali vlky, časom to prerástlo do takej fascinácie, že som až túžil stať sa týmto zvieraťom. Ruka v ruke s tým kráčala morbidná posadnutosť vlkolakmi. Zrejme na nevedomej úrovni som pociťoval, ako sa v ľudskom vnútri stretá to božské s démonickým, ale na menej zničujúcej, atavistickej

úrovni, aj to pôvodné prírodné s moderným – skroteným civilizáciou. Je veľká škoda, že súčasný človek mestského typu takmer rezignoval na mystickú spätosť s prírodou a zvieratami. Kedysi sme boli jedno a kráčali po svete bok po boku. Ozveny toho je možné zachytiť v prežívajúcom šamanizme, či sa snaží rekonštruovať neopohanstvo. Pozrite sa do vlčích očí a srdcom pochopíte, o čom hovorím. Uzriete tam silu, odvahu, družnosť, vernosť... odlesk mesiaca, keď ešte svietil iným svetom, pripomienku pradávnych čias, kedy žili duchovia hôr, riek a lesov a parohatý boh Cernunnos kráčal po zemi!

HĽADÁME SLOVENSKÝCH HOROROVÝCH AUTOROV

Pošlite nám svoju vlastnú hororovú poviedku podľa parametrov nižšie a získajte publikáciu v e-zine aj na youtube v audioverzii.

O POVIEDKE:

Žáner: horor (temný, nie komediálny)

Rozsah: cca 10 – 40 normostrán

(1 normostrana = 1800 znakov vrátane medzier)

Poviedka by mala byť dosiaľ nepublikovaná, alebo aspoň by nemala byť nikde viazaná licenciou tak, aby ju nebolo možné poskytnúť na zverejnenie nám.

MEDAILÓNIK AUTORA:

do 1000 znakov (vrátane medzier)

KONTAKT:

casopis.charon@gmail.com

**ĎALŠIE ČÍSLO VYCHÁDZA
1. 4. 2023**